Bu eserin;

kataloglanması, dijital ortama aktarılması ve

elektronik ortamda kullanıma sunulması

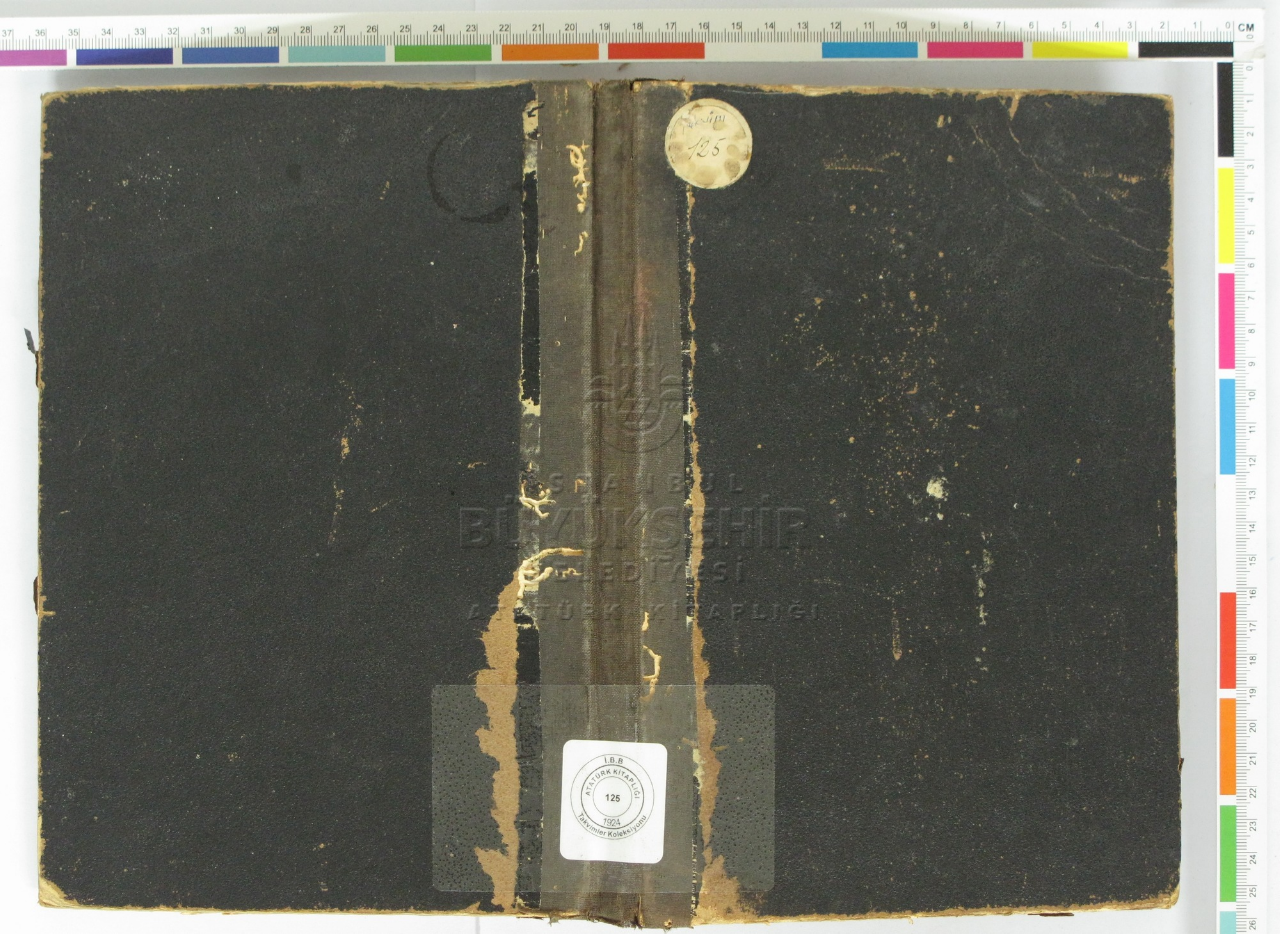
İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA)'nın desteğiyle

İBB Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı

Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğü (Atatürk Kitaplığı)

tarafından gerçekleştirilmiştir.

Proje No	:	İSTKA/2012/BIL/233
Destek Programı	:	Bilgi Odaklı Ekonomik Kalkınma Mali Destek Programı
Projeyi Destekleyen	:	İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA)
Proje Adı	:	Osmanlı Dönemi Nadir Eserlerin Kataloglanması, Dijital Ortama Aktarılması ve Elektronik Ortamda Kullanıma Sunulması
Proje Sahibi Kuruluş	:	İBB Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı
Proje Yüklenicisi	:	Yordam BT Ltd. Şti.
Proje Uygulama Yeri	:	Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğü - Atatürk Kitaplığı İSTANBUL – Beyoğlu

Takvim
125
İ.B.B
ATATÜRK KİTAPLIĞI
125
1924
Takvimler Koleksiyonu
İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI

ثروت فنون غزته سی نامنه مؤسسدر

اوچنجی سنه

١٣١٢ سنه‌سنه مخصوصدر

محرری : احمد احسان

(٩٨) قطعه رسمله مزيندر

معارف نظارت جليله سنك رخصتيله

قسطنطنيه

عالم مطبعه سی - احمد احسان وشركاسی

احمد احسان

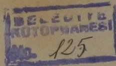
۱۳۱۲ سنه‌سنه مخصوص

نوسال ثروت فنون

ثروت فنون غزته‌سی نامنه مؤسسسی

اوچنجی سنه

افادهٔ مخصوصه

اهل مطالعه‌یه تشکر ایله‌سوزه باشلیه‌جغم ، زیرا نوسال ثروت فنونك برنجی سنه‌سی ایله کوردیکی حسن قبول ایله افتخاره‌زی موجب اولمشیکن ایکنجی سنه‌یه مخصوص جلدیمزك عدد طبعی ، برنجینك ایکی مثلی اولدیغی حالده ، انتشارندن برآی صوکره کاملاً - اما بر عددیله قالمه‌مق شرطیله - صاتلمش ، اداره‌مزده نسخ مطبوعه‌سی صرف ایدلمشیدی . عالم مطبوعات عثمانیه‌ده برکتابك بویله بختیارلغه نائل اولمسی غایت نادر بولندیغی دخی نظردقتده طوتیلنجه ثروت فنون اداره‌سی نوسالنه کوستریلن حسن قبول وتشویقك تشکرندن عاجز قالیر .

ایفای تشکر ایچون مقدمهٔ نوسالمزده شو سطرلری یازمغی نصل بر وظیفه عد ایلدیسه‌ك کوردیکمز رغبته قارشی نوسالمزی برقات دها توسیع واکمالی دخی اوبله بر خدمت مفتخره تلقی ایتدك . شکل وحالندن دخی مشاهده اولندیغی اوزره اوچنجی دفعه تنظیم وپیشکاه اهل مطالعه‌یه تقدیم قلنان « نوسال ثروت فنون » برنجی وایکنجی سنه جلدلرینه نسبةً خیلی اثر ترقی ارائه ایتمشدر .

آثار منتشره‌مزك مقدمه‌لرنده ، غزته‌مزده‌کی افاده‌لریمزده پك چوق دفعه بیان ایتدك که نشریات عاجزانه‌مزه ارائه اولنان رغبت وتشویق بزده حس تشکر وغیرتی

تزییددن بشقه بر نتیجه حاصل ایده‌مز، شو حسلرك سوقیله‌درکه مطبوعات عثمانیه‌ده اون سنه‌یی متجاوز خدمتمزده دائما موفقیت کوره‌رکله مفتخر اولیورز. نوسالمزك اخذ نام ایلدیکی ثروت فنون غزته‌سی یله بش سنه‌لك خدمت نشریه‌سیله شو مدعانك بر اثبات علنیسیدر. ۱۳۰۷ سنه‌سی ابتداسنده تأسس ایدن «ثروت فنون» غزته‌سنك برنجی نسخه‌سیله، شمدی نظرکاه مطالعینه تقدیم قلنان نسخه‌لری برمقایسه اولنورسه ظن ایدرم که محرر عاجزك مشاهده ایلدیکی رغبت وتشویقه قارشی تدریجی صورتده توسیع دائرهٔ انتظام ایتدیکی تسلیم اولنور؛ کذلك ۱۳۰۹ سنه‌سنده مؤسس نوسالك برنجی جلدی ایله بوکون میدان مطبوعاته وضع ایدیلن اوچنجی جلد یکدیکره قیاس اولنورسه اره‌ده اییجه بر فرق بولنور. عالم خدمت و تجارتده یالکز تدریجی اولان ترقینك اساسلی و پایدار بولندیغی دخی نظر دقته اخذ ایدلدیکی تقدیرده دها چوق خدمتلر، ترقیلر کوستره جکمز ثابت اولورکه بو دخی اخص امالمزدر.

٭

برابر، تنظیم و ترتیب ایدنلردن زیاده اهل مطالعه‌نك مالیدر؛ شو نقطه‌یی اساس حرکت اتخاذ ایتدیکمز جهتله نوسالمز حقنده قارئلرك فکر وملاحظه‌سنی صورمش، بیان رأی ایدنلرك مطالعاتنی نظر دقته‌اله جغمزی اعلان ایتمشیدك. بوخصوصده برچوق مکتوبلر آلدق. لطفاً بیان ایدیلن مطالعه‌لر نتیجه‌سی اوله‌رق نوساله بر خیلی مباحث جدیده علاوه ایتدك. دول معظمه حکمدارانك تصاویری، آوروپا حکومات مختلفه‌سیله آسیا، آفریقا رؤسای حکوماتی حقنده معلومات، بورسه، دیون عمومیه جدوللری وهضم، نبض مقیاسلری، خلاصهٔ کشفیات سالیه بوجمله‌دندر. کذلك ثروت فنون غزته‌سندن منقول اولمیه‌رق اوتوز پارچه‌یی متجاوز لوحه تصاویر

سائره میانه ادخال قلندی. نوسالمزك کاغدی برنجی سنه‌ده قبا، ایکنجی سنه‌ده جنسی اعلا فقط کندی پك اینجه دوشمش ایدی. بو جهتدن بیان اولنان مطالعه‌لری محق کوره‌رك بالخاصه مجارستانه کاغد سپارش ایتدك، جنسی اعلا، اوراقی قالین وکارنك برکاغد انتخاب ایتدك. نوسالده تقویم قسممز دخی خیلی اصلاح اولنمشدر.

بربرینه نسبةً متزاید صورتده مشاهده‌سیله مفتخر اولدیغمز رغبت فوق العاده‌نك اوچنجی جلد نوسال ثروت فنون حقنده دخی تجلی ایلدیکنی کوررسه‌ك طبیعیدرکه کله‌جك سنه‌ایچون دها زیاده تزیید مساعی ایده‌جکز؛ بوخصوصده اهل مطالعه‌دن وارداوله‌جق ملاحظه نامه‌لری کمال اهمیتله تلقی ایلیه‌جکمزی دخی بردها علاوه واعلان ایلرم.

احمد احسان

{ شوال المکرم ـ مارت }

ایام	شوال	مارت	مارت افرنجی	امساك س	امساك د	ملاحظات
جمعه	۲۹	۱	۱۳	۱۰	۱۷	
جمعه ایرتسی	۳۰	۲	۱٤		۱٤	
پازار	۱	۳	۱۵		۱۱	اول شوال
پازار ایرتسی	۲	٤	۱٦		۹	صلات عید فطر ساعت ۱۲ دقیقه ٤۰
صالی	۳	۵	۱۷		٦	
چهارشنبه	٤	٦	۱۸		۳	
پنجشنبه	۵	۷	۱۹		۰	
☼ جمعه	٦	۸	۲۰	۹	۵۷	نوروز سلطانی، اول موسم بهار
جمعه ایرتسی	۷	۹	۲۱		۵٤	
پازار	۸	۱۰	۲۲		۵۱	
پازار ایرتسی	۹	۱۱	۲۳		٤۸	
صالی	۱۰	۱۲	۲٤		٤۵	
چهارشنبه	۱۱	۱۳	۲۵		٤۲	
پنجشنبه	۱۲	۱٤	۲٦		۳۹	
☼ جمعه	۱۳	۱۵	۲۷		۳٦	آمدن چیلاق
جمعه ایرتسی	۱٤	۱٦	۲۸		۳۳	ثروت فنونك تأسسی ۱۳۰۷
پازار	۱۵	۱۷	۲۹		۳۰	
پازار ایرتسی	۱٦	۱۸	۳۰		۲۷	
صالی	۱۷	۱۹	۳۱		۲٤	نیسان افرنجی
چهارشنبه	۱۸	۲۰	۱		۲۱	انکشاف ازهار
پنجشنبه	۱۹	۲۱	۲		۱۸	
☼ جمعه	۲۰	۲۲	۳		۱۵	
جمعه ایرتسی	۲۱	۲۳	٤		۱۲	
پازار	۲۲	۲٤	۵		۹	
پازار ایرتسی	۲۳	۲۵	٦		٦	
صالی	۲٤	۲٦	۷		۳	
چهارشنبه	۲۵	۲۷	۸		۰	
پنجشنبه	۲٦	۳۸	۹		۵۷	
☼ جمعه	۲۷	۲۹	۱۰	۸	۵٤	
جمعه ایرتسی	۲۸	۳۰	۱۱		۵۱	

{ ذی القعده ـ نیسان }

ایام	ذی القعده	نیسان	نیسان افرنجی	امساك س	امساك د	ملاحظات
پازار	۲۹	۳۱	۱۲	۸	٤۷	
پازار ایرتسی	۳۰	۱	۱۳		٤٤	اول موسم لاله
صالی	۱	۲	۱٤		٤۱	
چهارشنبه	۲	۳	۱۵		۳۸	
پنجشنبه	۳	٤	۱٦		۳۵	
☼ جمعه	٤	۵	۱۷		۳۲	
جمعه ایرتسی	۵	٦	۱۸		۳۱	
پازار	٦	۷	۱۹		۳۲	
پازار ایرتسی	۷	۸	۲۰		۲۹	اول سنهٔ ثور
صالی	۸	۹	۲۱		۲٦	
چهارشنبه	۹	۱۰	۲۲		۲۳	
پنجشنبه	۱۰	۱۱	۲۳		۲۰	
☼ جمعه	۱۱	۱۲	۲٤		۱۷	
جمعه ایرتسی	۱۲	۱۲	۲۵		۱۰	
پازار	۱۳	۱٤	۲٦		۷	آخر سنهٔ ثور
پازار ایرتسی	۱٤	۱۵	۲۷		۸	رسیدن لاله بکمال
ضالی	۱۵	۱٦	۲۸	۸	۱	
چهارشنبه	۱٦	۱۷	۲۹	۷	۵۸	
پنجشنبه	۱۷	۱۸	۳۰		۵۵	مایس افرنجی
☼ جمعه	۱۸	۱۹	۱		۵۲	
جمعه ایرتسی	۱۹	۲۰	۲		٤۹	
پازار	۲۰	۲۱	۳		٤۷	
پازار ایرتسی	۲۱	۲۳	٤		٤۵	
صالی	۲۲	۲۳	۵		٤۲	روز حضر
چهارشنبه	۲۳	۲٤	٦		٤۰	چیچك فورطنه‌سی
پنجشنبه	۲٤	۲۵	۷		۳۷	نهایت بهار
☼ جمعه	۲۵	۲٦	۸		۳۵	
جمعه ایرتسی	۲٦	۲۷	۹		۳۲	
پازار	۲۷	۲۸	۱۰		۲۹	
پازار ایرتسی	۲۸	۲۹	۱۱		۲۷	آخر ایام مطر
صالی	۲۹	۳۰	۱۲		۲٤	

بو آیده صوغان ، فرنك اوزومی ، بوکرولجه ومایسده آچه‌جق چیچکلرك تخمی اکیلور. وایکنجی دفعه باغ بودانیر . طاووقلر قلوچقه‌یه یاتار ، اونلره قاز ، هندی ، اوردك یومورطه‌لری ده قویوب جیوجیو چیقارملیدر . بوآیده نزله زیاده اولور ؛ ایلك علائمی مشاهده اولنجه لیمون صویی برونه چکملیدر وبول صو ایله یقاملیدر .

میوه اغاجلرك کوکنه کوبره ویرملی وفضله داللری قوپارملیدر . شباطده دوغمش طایلره بوآیده زیاده اعتنا لازمدر .

بوآیده توماتس ، بادنجان ، خیار ، قباق ، قواطه ، بامیه ، پاموق وتوتون فیده‌لری دیکیلیر . صوصام ، بورچاق ، فاصولیه ، مصر بغدایی ، کتن پرنج زرع اولنور .

بو آی استانبولده اکثریا موسم شتادن بقیه حالده کذران ایدر .

باغلرده کوبره‌لر معاینه اولنملی ودوندن قورقیلور ایسه صنعی بلوط دینلن دومان ویرملیدر .

تسخین اولنان اوطه‌لرده یاخود رطوبتلی هوالرده اوطه‌لرك جامنده بوغو حاصل اولور ، برپاچاوره غلیسرینه باتیریلوب جاملره سوریلورسه بوغو اصلا حصوله کلمز .

{ ذی الحجه ـ مایس }

ایام	ذی الحجه	مایس	مایس افرنجی	امساك س	امساك د	ملاحظات
چهارشنبه	۳۰	۱	۱۳	۷	۰	
پنجشنبه	۱	۲	۱٤		۲۱	
☼ جمعه	۲	۳	۱۵		۱٦	فلیزقران فورطنه‌سی
جمعه ایرتسی	۳	٤	۱٦		۱۳	
پازار	٤	۵	۱۷		۱۱	
پازار ایرتسی	۵	٦	۱۸		۸	رسیدن گل
صالی	٦	۷	۱۹		٤	
چهارشنبه	۷	۸	۲۰		۲	
پنجشنبه	۸	۹	۲۱	۷	۰	اولکر فورطنه‌سی
☼ جمعه	۹	۱۰	۲۲	٦	۵۷	صلات عید اضحی س ۹ د ۵٦
جمعه ایرتسی	۱۰	۱۱	۲۳		۵٦	
پازار	۱۱	۱۲	۲٤		۵۵	
پازار ایرتسی	۱۲	۱۳	۲۵		۵۲	
صالی	۱۳	۱٤	۲٦		۵۰	
چهارشنبه	۱٤	۱۵	۲۷		٤۸	
پنجشنبه	۱۵	۱٦	۲۸		٤٦	
☼ جمعه	۱٦	۱۷	۲۹		٤٤	
جمعه ایرتسی	۱۷	۱۸	۳۰		٤۲	قباق ملته‌می
بازار	۱۸	۱۹	۳۱		٤۰	
پازار ایرتسی	۱۹	۲۰	۱		۳۹	حزیران افرنجی
صالی	۲۰	۲۱	۲		۳۸	
چهارشنبه	۲۱	۲۲	۳		۳٦	
پنجشنبه	۲۲	۲۳	٤		۳۵	
☼ جمعه	۲۳	۲٤	۵		۳٤	
جمعه ایرتسی	۲٤	۲۵	٦		۳۳	
پازار	۲۵	۲٦	۷		۳۲	
پازار ایرتسی	۲٦	۲۷	۸		۳۰	موسم حصاد
صالی	۲۷	۲۸	۹		۲۹	
چهارشنبه	۲۸	۲۹	۱۰		۲۸	
پنجشنبه	۲۹	۳۰	۱۱		۰	
☼ جمعه	۱	۳۱	۱۲	٦	۲۸	

{ محرم الحرام ـ حزیران }

ایام	محرم	حزیران	حزیران افرنجی	امساك س	امساك د	ملاحظات
جمعه ایرتسی	۲	۱	۱۳	٦	۲۷	
پازار	۳	۲	۱٤		۲٦	
پازار ایرتسی	٤	۳	۱۵		۲٦	
صالی	۵	٤	۱٦		۲۵	
چهارشنبه	٦	۵	۱۷		۲۵	
پنجشنبه	۷	٦	۱۸		۲٤	
☼ جمعه	۸	۷	۱۹		۲٤	
جمعه ایرتسی	۹	۸	۲۰		۲٤	
پازار	۱۰	۹	۲۱		۲٤	
پازار ایرتسی	۱۱	۱۰	۲۲		۲۵	یوم عاشورا
صالی	۱۲	۱۱	۲۳		۲۵	
چهارشنبه	۱۳	۱۲	۲٤		۲٦	
پنجشنبه	۱٤	۱۳	۲۵		۲٦	
☼ جمعه	۱۵	۱٤	۲٦	٦	۲۷	
جمعه ایرتسی	۱٦	۱۵	۲۷		۲۷	یاپراق آشی زمانی
پازار	۱۷	۱٦	۲۸		۲۷	
پازار ایرتسی	۱۸	۱۷	۲۹		۲۸	
صالی	۱۹	۱۸	۳۰		۲۸	
چهارشنبه	۲۰	۱۹	۱		۳۰	یاپراق فورطنه‌سی
پنجشنبه	۲۱	۲۰	۲		۳۱	تموز افرنجی
☼ جمعه	۲۲	۲۱	۳		۳۳	اول بادسموم
جمعه ایرتسی	۲۳	۲۲	٤		۳٤	
پازار	۲٤	۲۳	۵		۳٦	
پازار ایرتسی	۲۵	۲٤	٦		۳۷	
صالی	۲٦	۲۵	۷		۳۹	آتش کیجه‌سی
چهارشنبه	۲۷	۲٦	۸		٤۰	
پنجشنبه	۲۸	۲۷	۹		٤۲	
☼ جمعه	۲۹	۲۸	۱۰		٤٤	
جمعه ایرتسی	۳۰	۲۹	۱۱		٤۵	
پازار	۱	۳۰	۱۲	٦	٤٦	عید حواریون

بوآیده یاپراق آشیسنه باشلانیر. مایسك اوندن اون بشنه قدر کوتوکلرك فیلیزلرینی قیرمق وباغ اوله‌مق زمانیدر. صیجاقلر ارکن باصمش ایسه بوکا مایس ابتداسنده مباشرت لازمدر .

ایپك بوجکلری بوآیلرده یوتلمکه باشلانور. حیوانات چاره چیقار. چایرده حیواناتی صقاغیدن محافظه ایتمك ایچون برونلرینه کوکورت توتسیسی ویرملیدر وصویی یره موضوع قووالرده ایچیرملیدر یکرمی کون چایر اکثریا کافی کلیر. اون کون مدت حیوانه ساده بشیل یدرملیدر وامعاسنك کاملاً تمیزلنمسنه باقلیدر .

بوآیده لحنه ، قارنابیت ، کرەویز فیده‌لری ومالطه پاتاتسی دیکیلیر . خاووج وشالغم تخمی زرع اولنور .

بیراق آشیسی بوآیك یکرمیسنه قدر قابل تطبیق واجرادر .

روزیلدا بوآیه مصادفدر . ایپك بوجکلری تربیه‌سی ختامه ایرر .

بوآیده بلیجلره ضیای شمس مضردر کومسلری بول صو ایله مکملاً یقاملیدر. موسم حصاد بوآیده باشلار. فولزا ایله کتان کماله ایرر. بوآیده میوه اغاجلری ایکی قسم صو ایله قارشدیرلمش حیوانات اهلیه ادراریله کوبره‌لنیرسه پك نافع کلیر .

[صفرالخیر — تموز]

ایام	صفرالخیر	تموز	تموز افرنجی	امساك د	امساك س	ملاحظات
پازار ایرتسی	٢	١	١٣	٤٦	٦	
صالی	٣	٢	١٤	٤٨		
چهارشنبه	٤	٣	١٥	٥٠		
پنجشنبه	٥	٤	١٦	٥٢		
☼ جمعه	٦	٥	١٧	٥٣		
جمعه ایرتسی	٧	٦	١٨	٥٤		
پازار	٨	٧	١٩	٥٦		
پازار ایرتسی	٩	٨	٢٠	٥٨		شدت حرارت
صالی	١٠	٩	٢١	٠		
چهارشنبه	١١	١٠	٢٢	٣	٧	
پنجشنبه	١٢	١١	٢٣	٦		
☼ جمعه	١٣	١٢	٢٤	٨		
جمعه ایرتسی	١٤	١٣	٢٥	١١		
پازار	١٥	١٤	٢٦	١٢		
پازار ایرتسی	١٦	١٥	٢٧	١٦		
صالی	١٧	١٦	٢٨	٢٨		یاپراق اشیسی نهایتی
چهارشنبه	١٨	١٧	٢٩	٢١		
پنجشنبه	١٩	١٨	٣٠	٢٤		
☼ جمعه	٢٠	١٩	٣١	٢٧		اول ایام باخور
جمعه ایرتسی	٢١	٢٠	١	٢٩		روز الیس
پازار	٢٢	٢١	٢	٣٢		
پازار ایرتسی	٢٣	٢٢	٣	٣٥		
صالی	٢٤	٢٣	٤	٣٨		
چهارشنبه	٢٥	٢٤	٥	٤٠		
پنجشنبه	٢٦	٢٥	٦	٤٣		
☼ جمعه	٢٧	٢٦	٧	٤٦		اخر ایام باخور
جمعه ایرتسی	٢٨	٢٧	٨	٤٩		
پازار	٢٩	٢٨	٩	٥١		نهایت قوهٔ کرما
پازار ایرتسی	١	٢٩	١٠	٥٥		ربیع الاول
صالی	٢	٣٠	١١	٥٣		
چهارشنبه	٣	٣١	١٢	٥٨		

بو آیده پراصه یاصدیغی آجیلیر وآمریقا لحنه سی تخمی اکیلیر . کذلك مارسلیا پاتاتسی اکیلیر . حزیرانده هوالر معتدل دوام ایتمش ایسه بو آیك اواسطنه قدر یپراق آشیسنك دوامی قابلدر . باغلر کوکورتلنیر . آت و اینکاره فورواوت بو آیده پك نافعدر . هوالر زیاده صیجاق کیدرسه کومس حیواناتنه زیاده اهتمام لازمدر . تموز صیجاقلری اکثریا انسانی اسمرتیر ویوزده لکه حاصل ایلر ، بوکا چاره اولمق اوزره کونش چیقمزدن اقدم یوز غرام کول صوبی اللی غرام غلیسرین واللی سانتیغرام کیتره ضمغی محلولنی یوزه واللره سورملیدر .

[ربیع الاول — اغستوس]

ایام	ربیع الاول	اغستوس	اغستوس افرنجی	امساك د	امساك س	ملاحظات
پنجشنبه	٤	١	١٣	١	٨	اول صوم مریم
☼ جمعه	٥	٢	١٤	٤		
جمعه ایرتسی	٦	٣	١٥	١١		
پازار	٧	٤	١٦	١٢		
پازار ایرتسی	٨	٥	١٧	١٣		عید تجلی عیسی
صالی	٩	٦	١٨	١٦		
چهارشنبه	١٠	٧	١٩	١٩		لیلهٔ مولد النبی ع م
پنجشنبه	١١	٨	٢٠	٢١		
☼ جمعه	١٢	٩	٢١	٢٤		
جمعه ایرتسی	١٣	١٠	٢٢	٢٧		
پازار	١٤	١١	٢٣	٣١		
پازار ایرتسی	١٥	١٢	٢٤	٣٤		آخر باد سموم
صالی	١٦	١٣	٢٥	٣٧		
چهارشنبه	١٧	١٤	٢٦	٤٠		
پنجشنبه	١٨	١٥	٢٧	٤٥		
☼ جمعه	١٩	١٦	٢٨	٤٦		شرف قمر
جمعه ایرتسی	٢٠	١٧	٢٩	٤٩		
پازار	٢١	١٨	٣٠	٥٢		
پازار ایرتسی	٢٢	١٩	٣١	٥٥		جلوس همایون سنه ١٢٩٣
صالی	٢٣	٢٠	١	٥٨	٨	ایلول افرنجی
چهارشنبه	٢٤	٢١	٢	١	٩	کمال اثمار
پنجشنبه	٢٥	٢٢	٣	٤		
☼ جمعه	٢٦	٢٣	٤	٧		
جمعه ایرتسی	٢٧	٢٤	٥	١٠		
پازار	٢٨	٢٥	٦	١٢		
پازار ایرتسی	٢٩	٢٦	٧	١٥		
صالی	٣٠	٢٧	٨	١٨		
چهارشنبه	١	٢٨	٩	٢١		
پنجشنبه	٢	٢٩	١٠	٢٤		قوچ آییرمه زمانی
☼ جمعه	٣	٣٠	١١	٢٧		
جمعه ایرتسی	٤	٣١	١٢	٣٠		

بو آیده کتان ، خشخاش ، زغفران ، یولاف وکنور و شلغم و پانجار وطورپ تخملری اکیلیر وپراصه فیده لری یاپیلیر . ایکنجی یپراق آشیسی دخی اغستوسده اجرا اولنور . ایلك زیتون محصولاتی آلنیر . فقط اغاجلردن صوپا وورهرق محصول طوپلامق اصول قدیمندن فراغت اولنورسه زیتونلردن ییل آشیری محصول آلمق محذوری قالقار .

بو آیده طاووق یورطه لری قولوچقه استعدادینی حائز دکلدر ، اونك ایچون صاقلانمغه ایی کلیر .

ایلك اوزوم محصولی بو آیده کوریلور . بال آریلری قیشلق یرلره چکیلیر . بالمومی آلمق زمانی شمدیدر .

[ربیع الاخر — ایلول]

ایام	ربیع الاخر	ایلول	ایلول افرنجی	امساك د	امساك س	ملاحظات
پازار	٥	١	١٣	٣٦	٩	
پازار ایرتسی	٦	٢	١٤	٣٩		
صالی	٧	٣	١٥	٤٢		
چهارشنبه	٨	٤	١٦	٤٥		انکسار کرما
پنجشنبه	٩	٥	١٧	٤٨		
☼ جمعه	١٠	٦	١٨	٥١		
جمعه ایرتسی	١١	٧	١٩	٥٤		ولادت مریم
پازار	١٢	٨	٢٠	٥٧		
پازار ایرتسی	١٣	٩	٢١	٠		
صالی	١٤	١٠	٢٢	٣	١٠	
چهارشنبه	١٥	١١	٢٣	٦		اول فصل خریف
پنجشنبه	١٦	١٢	٢٤	٩		
☼ جمعه	١٧	١٣	٢٥	١١		
جمعه ایرتسی	١٨	١٤	٢٦	١٤		عید الصلیب
پازار	١٩	١٥	٢٧	١٧		
پازار ایرتسی	٢٠	١٦	٢٨	٢٠		
صالی	٢١	١٧	٢٩	٢٣		
چهارشنبه	٢٢	١٨	٣٠	٢٦		
پنجشنبه	٢٣	١٩	١	٢٩		تشرین اول افرنجی
☼ جمعه	٢٤	٢٠	٢	٣١		
جمعه ایرتسی	٢٥	٢١	٣	٣٤		
پازار	٢٦	٢٢	٤	٣٧		
پازار ایرتسی	٢٧	٢٣	٥	٤٠		
صالی	٢٨	٢٤	٦	٤٢		
چهارشنبه	٢٩	٢٥	٧	٤٥		
پنجشنبه	٣٠	٢٦	٨	٤٨		بدأ سقوط اوراق
☼ جمعه	١	٢٧	٩	٥١		
جمعه ایرتسی	٢	٢٨	١٠	٥٣		
پازار	٣	٢٩	١١	٥٦		
پازار ایرتسی	٤	٣٠	١٢	٥٩		

بو آیده قرهموق ، قاپلیجه ، اربه ، یولاف قیش پاتاته سی ، طورپ ، چاودار و بغدای کبی محصولات زرع اولنور .

بروسه قاپلیجه لری یك زمان زیارتیدر ، اورالك صوك بهار موسم استحمامی ایلول نهایتنه قدر سورر .

میوه لردن المالری غایت قوراق هواده قوپارمق لازمدر . بو آیده کومس حیواناته اث قیرنتیلریله فوسفات دو شو ایله قاریشیق یم ویرمك پك نافعدر .

اوزوم ایله تداوی بو آیده در . علی الخصوص فرط اکل سببیله عسرت هضمه دوچار اولانلرك الات هضمیه لرینی اوزوم پك ایی اتمیزلر ؛ اوزوم ایله تداوی روماتیزمه یه دخی نافعدر .

[جمادی الاول — تشرین اول]

ایام	جمادی الاول	تشرین اول	تشرین اول افرنجی	امساك د	امساك س	ملاحظات
صالی	٥	١	١٣	١	١١	
چهارشنبه	٦	٢	١٤	٤		اول ایام مطر
پنجشنبه	٧	٣	١٥	٧		
☼ جمعه	٨	٤	١٦	٩		
جمعه ایرتسی	٩	٥	١٧	١٢		
پازار	١٠	٦	١٨	١٤		
پازار ایرتسی	١١	٧	١٩	٢٠		
صالی	١٢	٨	٢٠	٢٢		
چهارشنبه	١٣	٩	٢١	٢٤		برودت میاه
پنجشنبه	١٤	١٠	٢٢	٢٦		
☼ جمعه	١٥	١١	٢٣	٢٧		
جمعه ایرتسی	١٦	١٢	٢٤	٢٩		
پازار	١٧	١٣	٢٥	٣١		
پازار ایرتسی	١٨	١٤	٢٦	٣٤		
صالی	١٩	١٥	٢٧	٣٧		
چهارشنبه	٢٠	١٦	٢٨	٣٩		
پنجشنبه	٢١	١٧	٢٩	٤١		
☼ جمعه	٢٢	١٨	٣٠	٤٤		بالق فورتنه سی
جمعه ایرتسی	٢٣	١٩	٣١	٤٦		
پازار	٢٤	٢٠	١	٤٨		تشرین ثانی افرنجی
پازار ایرتسی	٢٥	٢١	٢	٥١		
صالی	٢٦	٢٢	٣	٥٣		
چهارشنبه	٢٧	٢٣	٤	٥٥		
پنجشنبه	٢٨	٢٤	٥	٥٧		
☼ جمعه	٢٩	٢٥	٦	٥٩		
جمعه ایرتسی	١	٢٦	٧	١	١٢	روز قاسم
پازار	٢	٢٧	٨	٣		
پازار ایرتسی	٣	٢٨	٩	٥		نزول شبنم
صالی	٤	٢٩	١٠	٧		
چهارشنبه	٥	٣٠	١١	٩		
پنجشنبه	٦	٣١	١٢	١١		

بو آیك اون بشنده اغاج کسمك وبوداموق وفدان دیکمك موسمی حلول ایتمشدر .

بقله و ایلك بهار اسپناغیله بزلیه تام بو وقت زرع اولنور .

لیمونلقلرده حفظی لازمکلن صاقصیلر آچیقده براقلمه ملیدر .

پانجار اکیلیر چاپره کوبره اتمق پك نافع کلیر . اما شرابی بو آیدن اعتباراً یاپیلغه باشلار .

بو آیده طاووقلره پیشمش پاتاتس ویرمك پك نافعدر زیاده سمیردر .

[جمادی الآخر — تشرین ثانی]

ایام	جمادی الآخره	تشرین ثانی	تشرین ثانی افرنجی	اقشام س	د	ملاحظات
✲ جمعه	۷	۱	۱۳	۱۲	۱۳	
جمعه ایرتسی	۸	۲	۱٤		۱۵	
پازار	۹	۳	۱۵		۱۷	
پازار ایرتسی	۱۰	٤	۱٦		۱۹	
صالی	۱۱	۵	۱۷		۲۱	
چهارشنبه	۱۲	٦	۱۸		۲۳	
پنجشنبه	۱۳	۷	۱۹		۲٤	قوچ قاتمی فورتنه سی
✲ جمعه	۱٤	۸	۲۰		۲٦	
جمعه ایرتسی	۱۵	۹	۲۱	۱۰	۲۷	
پازار	۱٦	۱۰	۲۲		۲۹	
پازار ایرتسی	۱۷	۱۱	۲۳		۳۰	
صالی	۱۸	۱۲	۲٤		۳۲	
چهارشنبه	۱۹	۱۳	۲۵		۳۳	
پنجشنبه	۲۰	۱٤	۲٦		۳٦	اول صوم میلاد
✲ جمعه	۲۱	۱۵	۲۷		۳٦	
جمعه ایرتسی	۲۲	۱٦	۲۸		۳۷	
پازار	۲۳	۱۷	۲۹		۳۹	
پازار ایرتسی	۲٤	۱۸	۳۰		٤۰	
صالی	۲۵	۱۹	۱		٤۱	کانون اول افرنجی
چهارشنبه	۲٦	۲۰	۲		٤۲	
پنجشنبه	۲۷	۲۱	۳		٤۳	
✲ جمعه	۲۸	۲۲	٤	۱۲	٤٤	
جمعه ایرتسی	۲۹	۲۳	۵		٤۵	
پازار	۱	۲٤	٦		٤٦	
پازار ایرتسی	۲	۲۵	۷		٤۷	
صالی	۳	۲٦	۸		٤۷	آخر سقوط اوراق
چهارشنبه	٤	۲۷	۹		٤۸	
پنجشنبه	۵	۲۸	۱۰		٤۹	لیلة الرغائب
✲ جمعه	٦	۲۹	۱۱		٤۹	
جمعه ایرتسی	۷	۳۰	۱۲		۵۰	

[رجب الفرد — کانون اول]

ایام	رجب	کانون اول	کانون اول افرنجی	اقشام س	د	ملاحظات
پازار	۸	۱	۱۳	۱۲	۵۰	
پازار ایرتسی	۹	۲	۱٤		۵۱	
صالی	۱۰	۳	۱۵		۵۱	
چهارشنبه	۱۱	٤	۱٦		۵۲	
پنجشنبه	۱۲	۵	۱۷		۵۲	
✲ جمعه	۱۳	٦	۱۸		۵۲	اول شب یلدا
جمعه ایرتسی	۱٤	۷	۱۹		۵۲	
پازار	۱۵	۸	۲۰		۵۲	
پازار ایرتسی	۱٦	۹	۲۱		۵۲	اول اربعین
صالی	۱۷	۱۰	۲۲		۵۲	
چهارشنبه	۱۸	۱۱	۲۳		۵۲	
پنجشنبه	۱۹	۱۲	۲٤		۵۲	آخر شب یلدا
✲ جمعه	۲۰	۱۳	۲۵		۵۲	
جمعه ایرتسی	۲۱	۱٤	۲٦		۵۲	
پازار	۲۲	۱۵	۲۷		۵۱	
پازار ایرتسی	۲۳	۱٦	۲۸		۵۱	
صالی	۲٤	۱۷	۲۹	۸	۵۰	
چهارشنبه	۲۵	۱۸	۳۰	۷	۵۰	
پنجشنبه	۲٦	۱۹	۳۱		٤۹	لیلة المعراج النبی
✲ جمعه	۲۷	۲۰	۱		٤۸	کانون ثانی افرنجی
جمعه ایرتسی	۲۸	۲۱	۲		٤۷	رأس سنهٔ میلادی ۱۸۹۸
پازار	۲۹	۲۲	۳		٤٦	
پازار ایرتسی	۳۰	۲۳	٤		٤٦	
صالی	۱	۲٤	۵		٤۵	
چهارشنبه	۲	۲۵	٦		٤٤	
پنجشنبه	۳	۲٦	۷		٤۳	
✲ جمعه	٤	۲۷	۸		٤۲	
جمعه ایرتسی	۵	۲۸	۹		٤۱	اشتداد برد
پازار	٦	۲۹	۱۰		٤۰	
پازار ایرتسی	۷	۳۰	۱۱		۳۹	
صالی	۸	۳۱	۱۲		۳۷	

بو آیده انکنار برالماسی فره چن دیکیلیر میوه اغاجلری بردامغه بو آیده باشلانیر. لیمونلقلرده قیشلاقلرده حفظ اولنه جق شیلر هوا معتدل ایسه بو زمانه قدر آچیقده براغیله بیلیر.

جفت سورمك باشلار. زیتون و کستانه محصولاتنی طوپلامق اکمال اولنور. فیلوقسرالی باغلره سولفور ده قاربون بو آیده پك نافع کلیر.

دوکولمش یپراقلری طوپلایوب کوبسلره یتاق یاپیلیدر.

سنه نك شرابی یاپیلمش و اختمار کسیلمش اولور. فوچیلر دائما دولو دورملیدر. اکر هوالر صوؤق کیدرسه شیشه لره چکیلر.

اشجار بریردن بریره نقل اولنمق و فدان دیکلمك استنیرسه بو آیده باشلانیر.

خطهٔ مصریه ده فول، نحود، بقله و بلدی توتون زرع اولنور.

رأس سنهٔ افرنجیه مناسبتیله فرنکلر یکدیکرینی تبریك ایدرلر.

جفت سورمه اکمال اولنمشدر. چایرلره سقی وارو و حارقلری آچارلر.

کوبسلرده یومورطلق یاپیلیدر. بونك ایچون طاووقلره سبزه قیرنتیلریله ساثره بی حاشلایوب ویرمك لازمدر.

انکنار تارلالرینك تماماً اورتلمسی ایجاب ایدر.

[شعبان المعظم — کانون ثانی]

ایام	شعبان	کانون ثانی	کانون ثانی افرنجی	اقشام س	د	ملاحظات
چهارشنبه	۹	۱	۱۳	۱۲	۳٦	
پنجشنبه	۱۰	۲	۱٤		۳۵	
✲ جمعه	۱۱	۳	۱۵		۳۳	
جمعه ایرتسی	۱۲	٤	۱٦		۳۲	
پازار	۱۳	۵	۱۷		۳۰	التقاء السایب فی الماء
پازار ایرتسی	۱٤	٦	۱۸		۲۹	
صالی	۱۵	۷	۱۹		۲۷	لیلة البرات
چهارشنبه	۱٦	۸	۲۰		۲٦	ولادت همایون سنه ۱۲۵۸
پنجشنبه	۱۷	۹	۲۱		۲٤	
✲ جمعه	۱۸	۱۰	۲۲		۲۲	
جمعه ایرتسی	۱۹	۱۱	۲۳		۲۱	
پازار	۲۰	۱۲	۲٤		۱۹	وضع اسم عیسی ع م
پازار ایرتسی	۲۱	۱۳	۲۵		۱۷	
صالی	۲۲	۱٤	۲٦		۱۵	شدت سرما
چهارشنبه	۲۳	۱۵	۲۷		۱۳	
پنجشنبه	۲٤	۱٦	۲۸		۱۲	
✲ جمعه	۲۵	۱۷	۲۹		۹	آخر اربعین
جمعه ایرتسی	۲٦	۱۸	۳۰		۷	اول خمسین
پازار	۲۷	۱۹	۳۱		۵	
پازار ایرتسی	۲۸	۲۰	۱		۳	
صالی	۲۹	۲۱	۲		۱	
چهارشنبه	۱	۲۲	۳	۱۱	۵۹	
پنجشنبه	۲	۲۳	٤		۵۷	
✲ جمعه	۳	۲٤	۵		۵۵	
جمعه ایرتسی	٤	۲۵	٦		۵۳	
پازار	۵	۲٦	۷		۵۱	غایت قوت سرما
پازار ایرتسی	٦	۲۷	۸		٤۸	
صالی	۷	۲۸	۹		٤٦	
چهارشنبه	۸	۲۹	۱۰		٤٤	
پنجشنبه	۹	۳۰	۱۱		٤۱	
✲ جمعه	۱۰	۳۱	۱۲		۳۹	

[رمضان المبارك — شباط]

ایام	رمضان	شباط	شباط افرنجی	اقشام س	د	ملاحظات
جمعه ایرتسی	۱۱	۱	۱۳	۱۲	۳۷	
پازار	۱۲	۲	۱٤		۳٤	
پازار ایرتسی	۱۳	۳	۱۵		۳۳	
صالی	۱٤	٤	۱٦		۲۹	
چهارشنبه	۱۵	۵	۱۷		۲۷	زیارت خرقهٔ سعادت
پنجشنبه	۱٦	٦	۱۸		۲٤	
✲ جمعه	۱۷	۷	۱۹		۲۲	جمرهٔ اولی
جمعه ایرتسی	۱۸	۸	۲۰		۲۰	
پازار	۱۹	۹	۲۱		۱۷	
پازار ایرتسی	۲۰	۱۰	۲۲		۱۵	
صالی	۲۱	۱۱	۲۳		۱۲	
چهارشنبه	۳۲	۱۲	۲٤		۹	
پنجشنبه	۲۳	۱۳	۲۵		۷	
✲ جمعه	۲٤	۱٤	۲٦	۱۱	٤	جمرهٔ ثانیه
جمعه ایرتسی	۲۵	۱۵	۲۷		۱	آمدن لقلق
پازار	۲٦	۱٦	۲۸	۱۰	۵۹	لیلهٔ قدر
پازار ایرتسی	۲۷	۱۷	۱		۵٦	مارت افرنجی
صالی	۲۸	۱۸	۲		۵۳	
چهارشنبه	۲۹	۱۹	۳		۵۱	
پنجشنبه	۳۰	۲۰	٤		٤۸	
✲ جمعه	۱	۲۱	۵		٤۵	جمرهٔ ثالثه
جمعه ایرتسی	۲	۲۲	٦		٤۲	باغ بودامه زمانی
پازار	۳	۲۳	۷		٤۰	قلم آشیسی زمانی
پازار ایرتسی	٤	۲٤	۸		۳۷	پرهیز کبیر نصارا
صالی	۵	۲۵	۹		۳٤	
چهارشنبه	٦	۲٦	۱۰		۳۱	اول بردالعجوز
پنجشنبه	۷	۲۷	۱۱		۲۹	
✲ جمعه	۸	۲۸	۱۲		۲٦	

بو آیده دخی اشجار نقل و غرس اولنور. اشجار غرس اولنمق ایچون علی الخصوص صوقاقلره مخصوص ایسه طپراغی درین قازوب طاشلری کوزلجه آییقلامه لیدر.

بو آیده لیمونلقلر ۱٤ درجه دن دون اولمه ملی.

قناب دیکیلیر.

الات زرعیه یی مکملاً تعمیر و احضار ایدرلر. اغاجلرك یوصوکنی و فنا قبوقلرینی آییقلایوب سولفات ده فرلی کرجلی محلول ایله یقامالیدر که قورد داهی صون طاووقلره بولاف ویریلیرسه یومورطه یه حریص اولور. هندیلر بو آیده قلوچقه اولور، اونك ایچون یمه و کومسلرك حالنه اعتنا لازمدر.

بو آیده بادنجان یاصدیغی یاپیلیر. باغ بودانیر. پراصه، صوغان کروز تخملری و اشجاردن کستانه میوه دن خیار، فرنك پاتی و په تونیا تخملری اکیلیر.

قارناوال بو آیه مصادف در اونبشندن صوکره کی پازاردن اعتباراً اونبش کون سورر.

بو آیده یکی باغ فدانلری دیکیلیر.

سبزه باغچه لرینی تمیزلملی و بالاده یازدقلریمز طرفنده سبزه لری اکلیدر. هوا یاغیش اولورسه انکنارلر آچیلملی، دون وقوعه کلیرسه اورتلیدر.

بتون میوه اغاجلرینی سمدی بودارلر.

١٣١٣

سنه‌سنه مخصوص ايام وليالئ مباركه

ليلة الرغائب { ٧ كانون اوله مصادف جمعه كيجه‌سى

ليلة المعراج { ٣٠ كانون اوله مصادف رجب شريفك ٢٧ نجى جمعه ايرتسى كيجه‌سى

ليلة البرات { ١٧ كانون ثانى‌يه مصادف شعبان المعظمك ١٥ نجى پنجشنبه كيجه‌سى

غرۀ شهر صيام { ٣ شباطه مصادف جمعه ايرتسى كونى

التثام خرقة النبى { ١٧ شباطه مصادف رمضان المباركك اون بشنجى جمعه ايرتسى كيجه‌سى

عيد الفطر { ١٣١٢ سنه‌سى مارتك ٣ نجى پازار كونى — صلاة عيد فطر: ساعت ١٠ دقيقه ٤٠

عيد الاضحيه { ١٣١٢ سنه‌سى مايسنك ١٢ نجى جمعه كونى — ٩ ٥٦

ليلة المولد النبى { ١٣١٢ سنه‌سى اغستوسنك ٧ نجى پنجشنبه كيجه‌سى

١٣١٤

سنه‌سنه مصادف ايام وليالئ مباركه

ليلة الرغائب { ١٣١٢ سنه‌سى تشرين ثانينك ٢٨ نه مصادف جمعه كيجه‌سى

ليلة المعراج { ١٩ كانون اوله مصادف رجبك ٢٧ نجى جمعه كيجه‌سى

ليلة البرات { ٧ كانون ثانى‌يه مصادف شعبانك ١٥ نجى چهارشنبه كيجه‌سى

غرۀ شهر صيام { ٢٢ كانون ثانى‌يه مصادف چهارشنبه كونى

التثام خرقة النبى { ٥ شباطه مصادف چهارشنبه كونى

عيد الفطر { ٢١ شباطه مصادف جمعه كونى

عيد الاضحيه { ذى الحجه‌نك اونجى چهارشنبه كونى

ليلة المولد النبى { ١٣١٤ سنه‌سى ربيع الاولك اون ايكنجى كيجه‌سى

١٢٧٤ سنۀ هجريۀ شمسيه‌سى شو سنه‌لره مصادفدر

١٣١٤ هجرت قمريه‌نك { ١٣١١ سنه‌سى حزيرانى ابتداسنده باشليه‌جقدر

١٣١٢ سنۀ ماليه‌نك

١٨٩٦ ميلاد عيسانك

٥٦٥٦ تاريخ يهودك { اشبو تاريخ ٦ ايلولده باشلار. بناءً عليه نوسالمزده‌كى ١٣١٢ ايلولى ٥٦٥٧ سنه‌يه كيرر

٦٦٠٩ ژوليه‌ن تاريخنك { قرون تاريخيه‌نك كافه‌سنى شاملدر

٢٦٧٧ اوليمپيا تاريخنك { اشبو تاريخ حزيراندن باشلار

٢٦٤٩ روما تأسسنك

٢٦٤٣ نابخت نصر تاريخنك

١٠٤-٥ فرانسه تاريخنك { ايلولك ٢٣ نده باشليه‌جقدر

مبادئ فصول

نصف كرۀ شمالى		نصف كرۀ جنوبى	نصف كرۀ شمالى		نصف كرۀ جنوبى
ايلك بهار ياز	٨ مارت ٢ ساعت ٣٢ دقيقه صباح ٨ حزيران ١٠ ساعت ٣٧ دقيقه اقشام	صوك بهار قيش	صوك بهار قيش	١٠ ايلول ١ ساعت ١٣ دقيقه اقشام ٩ كانون اول ٧ ساعت ٣٨ دقيقه صباح	ايلك بهار ياز

سنه‌ده اك اوزون كونلر		سنه‌ده اك قيصه كونلر	
٨	حزيران	٨	كانون اول
٩	»	٩	»
١٠	»	١٠	»

خسوف وكسوف

[افرنجى اعتباريله]

١٣ شباط	كسوف شمسى	قطب شمالى قربنده رؤيت اولنور .	
١٩ اغستوس	كسوف كلئ شمسى	»	» »
٢٨ شباط	خسوف جزؤى قمر	»	» »
٢٣ اغستوس	» »	»	» »

صيد برى	صيد ماهى
اغستوس غايه‌سندن اعتباراً اوفاق قوشلر مستثنا اولمق اوزره باشلار وكانون ثانى غايه‌سنه قدر سورر .	نيساندن باشلار ، حزيران اواسطنه قدر امتداد ايلر ايسه‌ده بوغاز ايچنده هرموسمده بشقه درلو بالق صيد اولنديغندن قاعده وضع ايديله‌مز .

جلوس میمنت مأنوس همایون

فی ١٩ اغستوس سنه ١٢٩٣

ولادت باهر السعادت حضرت

خلافتپناهی

فی ١٦ شعبان سنه ١٢٥٨

پادشاهم چوق یشا

١٣١٣ رمضانه مخصوص

امساکیه

غروب قرص جمعه ایرتسی کیجه‌سی: س ١٢ د ٠٨ ٢٨

	شهور		ساعت اذانی ایله اوقات												
	رمضان	شعبان	طلوع شمس		ظهر		عصر اول		عصر ثانی		عشا		امساك		ملاحظات
			س	د	س	د	س	د	س	د	س	د	س	د	
جمعه ایرتسی	١	٣	١	١٢	٦	٤٥	٩	٣٩	١٠	٢٢	١	٣٢	١١	٣٢	
بازار	٢	٤		١٠		٤٤		٣٩		٢٢		٣		٣١	
بازار ایرتسی	٣	٥		٠٧		٤٢		٣٨		٢٢		٣١		٢٨	
صالی	٤	٦		٠٥		٤١		٣٨		٢٢		٣١		١٥	
چهارشنبه	٥	٧		٠٢		٤٠		٣٨		٢٢		٣١		٢٣	
پنجشنبه	٦	٨	١	٠٠		٣٩		٣٨		٢٢		٣١		٢٠	
جمعه	٧	٩	١٢	٥٧		٣٧		٣٧		٢٢		٣		١٨	
جمعه ایرتسی	٨	١٠		٥٥		٣٦		٣٧		٢١		٣٠		١٥	
بازار	٩	١١		٥٢		٣٥		٣		٢١		٣١		١٣	
بازار ایرتسی	١٠	١٢		٤٩		٣٤		٣٦		٢١		٣١		١٠	
صالی	١١	١٣		٤٦		٣٢		٣٦		٢١		٣١		٠٨	
چهارشنبه	١٢	١٤		٤٤		٣١		٣٥		٢١		٣١		٠٥	
پنجشنبه	١٣	١٥		٤١		٣٠		٣٥		٢١		٣١		٠٢	
جمعه	١٤	١٦		٣٨		٢٨		٣٥		٢١		٣١	١١	٠٠	
جمعه ایرتسی	١٥	١٧		٣٦		٢٧		٣٤		٢١		٣٠	١٠	٥٧	زیارت خرقهٔ سعادت
بازار	١٦	١٨		٣٣		٢٥		٣٤		٢٠		٣٠		٥٤	
بازار ایرتسی	١٧	١٩		٣٠		٢٤		٣٣		٢٠		٣٠		٥٢	
صالی	١٨	٢٠		٢٨		٢٣		٣٣		٢٠		٣٠		٤٩	
چهارشنبه	١٩	٢١		٢٥		٢١		٣٣		٢٠		٣٠		٤٦	
پنجشنبه	٢٠	٢٢		٢٢		٢٠		٣٢		٢٠		٣٠		٤٣	
جمعه	٢١	٢٣		٢٠		١٨		٣٢		٢٠		٣٠		٤١	
جمعه ایرتسی	٢٢	٢٤		١٧		١٧		٣١		١٩		٣٠		٣٨	
بازار	٢٣	٢٥		١٤		١٦		٣١		١٩		٣٠		٣٥	
بازار ایرتسی	٢٤	٢٦		١١		١٤		٣٠		١٩		٣٠		٣٢	
صالی	٢٥	٢٧		٠٩		١٣		٣٠		١٩		٣٠		٣٠	
چهارشنبه	٢٦	٢٨		٠٦		١٢		٣٠		١٨		٣٠		٢٧	
پنجشنبه	٢٧	٢٩		٠٣		١١		٢٩		١٨		٣١		٢٥	ليلة القدر
جمعه	٢٨	١	١٢	٠٠		١٠		٢٨		١٨		٣١		٢٣	مارت رومی
جمعه ایرتسی	٢٩	٢	١١	٥٨		٠٨		٢٧		١٦		٣٢		٢٠	١٣١٢
بازار	٣٠	٣		٥٥		٠٦		٢٥		١٦		٣٤		١٨	

دول معظمه حکمدارانی

المانیا

۱۸۷۱ سنه‌سی کانون ثانیسنك ۱۸ نده تشکل ایتمش ایمپراطورلقدر نفوس موجوده‌سی ۴۹:۲۸۴۷۰ کیلو متره مربعه ۹۱ نفوس اصابت ایدر .

ایمپراطور کیوم — ایمپراطوریچه اوغوستا

ایمپراطور حشمتلو ایکنجی کیوم حضرتلریدر . ولادت : ۲۷ کانون ثانی ۱۸۵۹ قعود ۱۵ حزیران ۱۸۸۸ زوجه‌لری اوکوستا ویقتوریا حضرتلرندن یدی چوجقلری اولمشدر

اوستریا

۱۸۶۷ سنه‌سی کانون اولك ۲۱ نده تشکل ایتمش ایمپراطورلقدر مجارستان برابر اولوب نفوس موجوده‌سی ۴۱۰۱۹۱۵۷ در کیلو متره مربعه ۶۶ نفوس اصابت ایلر

ایمپراطور فرانسو ژوزف — ایمپراطوریچه الزابت

ایمپراطور حشمتلو برنجی فرانسوا ژوزف حضرتلریدر — ولادت : ۱۸ اغستوس ۱۸۳۰ — قعود : ۲ کانون اول ۱۸۴۸ — زوجه‌لری الیزابت ده باویره‌دن اوچ چوجقلری اولمشدر .

انکلتره

بریتانیا ایرلانده وهندستاندن متشکلدر . نفوس موجوده اوروپاده ۳۸۷۷۹۰۳۱ اولوب کیلو متره مربعه ۱۲۰ اصابت ایدر .

قرالیچه ویقتوریا

قرالیچه ویقتوریا حضرتلری ۱۸۱۹ سنه‌سی مایسنك ۲۴ نده تولد ایتمش و ۱۸۳۷ سنه‌سی حزیرانك یکرمیسنده قعود ایتمشدر . سکز چوجغی واردر .

ایتالیا

۱۸۶۱ سنه‌سی مارتنك ۱۷ سنده تشکل ایتمش قرالیتدر — ۳۰۷۲۴۸۹۷ نفوس موجوده‌سی اولوب کیلو متره مربعه ۱۰۷ کشی اصابت ایدر .

قرال برنجی هومبرت — قرالیچه مارکریت

قرال حشمتلو برنجی هومبرت حضرتلریدر . ولادت : ۱۴ مارت ۱۸۴۶ — قعود : ۹ کانون ثانی ۱۸۷۸ — قرالیچه مارکریت حضرتلرندن بر اوغلی واردر .

روسیه

روسیه ایمپراطورلغی تخمیناً ۱۲۶۳۴۷۰۰۰ نفوسی حاوی اولوب کیلو متره مربعه بش کشی اصابت ایدر . ایمپراطور حشمتلو ایکنجی نیقولا حضرتلری ۱۸۶۸ سنه‌سی مایسنك ۱۸ نده تولد و ۱۸۹۴ سنه‌سی تشرین ثانیسنك برنده قعود ایتمشدر . زوجه‌لری علکساندرا حضرتلرندن برقیزلری دوغمشدر .

ایمپراطور نیقولا — ایمپراطوریچه علکساندرا

فرانسه

۱۸۷۰ سنه‌سی ایلولك ۴ نده متشکل حکومتدر . ۳۸۳۴۳۱۹۲ نفوس بولنوب کیلو متره باشنه ۷۱ نفوس اصابت ایدر .

موسیو فلیکس فور — مادام فور

رئیس حکومت فلیکس فور حضرتلری ۱۸۹۵ سنه‌سی کانون ثانیسنك ۱۷ سنده انتخاب اولنمشدر . تولد : ۱۸۴۱ سنه‌سی کانون ثانی ۳۰ .

آوروپا دول سائره‌سی

اسامی	حکمداری	نفوس	ملاحظات
اسپانیا	۱۳ نجی الفونس	۱۷۵۶۵۶۳۲	والده‌سی نائبه‌در
اسویچره	... زنپ	۲۹۱۷۷۵۴	۲۲ قانتوندن متشکلدر .
اسوچ	ایکنجی اوسقار	۶۸۱۲۸۲۴	نوروچ برابردر
باویرا	برنجی اوتون	۳۹۲۶۷۰۲	المانیا اتحادینه داخلدر
باد دوقه‌لغی	فره‌دریق لوئی	۱۶۵۷۸۶۷	» » »
بلچیقا	ایکنجی لئوپولد	۶۲۶۲۲۷۲	
پاپالق	۱۳ نجی لئون		۱۸۱۰ سنه‌سنده تولد ایتمشدر
پورتکیز	برنجی شارل	۴۷۰۸۰۰۰	
دانیمارقه	۹ نجی قرستیان	۲۱۷۱۳۸۰	
رومانیا	برنجی شارل	۵۰۳۸۳۴۲	
سقسونیا	آلبر	۳۵۰۲۶۸۴	المانیا اتحادینه داخلدر
صربیه	برنجی علکساندر	۲۲۵۰۷۱۲	
فلمنك	ویلهلمین	۴۷۳۲۹۱۱	والده‌سی نائبه‌در
قره‌طاغ	برنجی نیقولا	۲۰۰۰۰۰	پرنسلکدر
موناقو	آلبر	۱۳۳۰۴	پرنسلکدر .
لوکسمبورغ	آدولف	۲۱۱۰۸۸	المانیا اتحادینه داخلدر
وورتمبرغ	ایکنجی کیوم	۲۰۳۶۵۲۲	» » »
یونانستان	برنجی یورکی	۲۱۸۷۲۰۸	

آسیا ، افریقا و آمریقا حکمدارانندن بعضیلری

ممالك	اسمی	عنوان	ولادتی	قعودی
ایران	ناصرالدین	شاه	١٨٣١	١٨٤٨
افغانستان	عبدالرحمن	حاکم	١٨٤٥	١٨٨٠
انام	نام های	قرال	١٨١٩	١٨٨٩
بخارا	عبدلاحد	حاکم	١٨٥٩	١٨٨٥
چین	قوانغ سو	ایمپراطور	١٨٧٢	١٨٧٥
قوره	لی هونی	قرال	١٨٥١	١٨٦٤
ژاپون	مرتسوهیتو	ایمپراطور	١٨٥٢	١٨٦٧
خیوه	سید محمد	خان	١٨٥٤	١٨٦٥
سیام	شولالونورك	قرال	١٨٥٣	١٨٦٨
حبشستان	منهلك	قرال	مجهول	١٨٨٩
بورنو	اکمل الدین	حاکم	»	١٨٨٥
ماداغسقار	راناوولا	قرالیچه	١٨٦٢	١٨٨٢
فاس	عبدالعزیز	حاکم	١٨٧٨	١٨٩٤
زنکبار	سید احمد	حاکم	١٨٤١	١٨٩٤
ارژانتین	ژوزه	رئیس	١٨١٩	١٨٩٥
برزلیا	برووانت	»	١٨٥٩	١٨٩٤
شیلی	ژورژ	»	١٨٤٧	١٨٩١
حکومت متفقه	قلدولاند	»	١٨٣٧	١٨٦٣

روی زمینده موجود نفوسك

مذاهب مختلفه‌سی

	اوروپا	آسیا	آفریقا	آمریقا	اوستراليا	یکون
قونفوچیوس مذهبی		٢٥٦ ٠٠٠ ٠٠٠				٢٥٦ ٠٠٠ ٠٠٠
قتولك »	١٦٠ ١٦٥ ٠٠٠	٦ ٠٠٠ ٠٠٠	٦ ٠٠٠ ٠٠٠	٥٨ ٠٠٠ ٠٠٠	٩ ١١٩ ٠٠٠	٢٣٩ ٢٨٤ ٠٠٠
براهمان »		١٩٠ ٠٠٠ ٠٠٠				١٩٠ ٠٠٠ ٠٠٠
اسلام	٦ ٦٢٩ ٠٠٠	١٠٩ ٠٠٠ ٠٠٠	٣٦ ٠٠٠ ٠٠٠		٢٤ ٧٠٠ ٠٠٠	١٧٦ ٨٢٩ ٠٠٠
بودی »		١٤٧ ٩٠٠ ٠٠٠				١٤٧ ٩٠٠ ٠٠٠
پروتستان »	٨٠ ١١٢ ٠٠٠	٨ ٤٠٠ ٠٠٠	١ ٤٠٠ ٠٠٠	٥٧ ٠٠٠ ٠٠٠	(؟)	١٤٦ ٩١٢ ٠٠٠
مجوسی »			٩٧ ٠٠٠ ٠٠٠		٤ ٣٧٢ ٠٠٠	١٠١ ٣٧٢ ٠٠٠
روم اورتودوقس »	٨٩ ١٩٦ ٠٠٠					٨٩ ١٩٦ ٠٠٠
تااوویست »		٤٣ ٠٠٠ ٠٠٠				٤٣ ٠٠٠ ٠٠٠
سنتوئیت »		١٤ ٠٠٠ ٠٠٠				١٤ ٠٠٠ ٠٠٠
یهودی »	٦ ٤٥٦ ٠٠٠	٢٠٠ ٠٠٠				٦ ٦٥٦ ٠٠٠
ادیان مجهوله	١ ٢١٩ ٠٠٠	١٥٠ ٠٠٠		١ ٣٠٠ ٠٠٠		٢ ٦٦٩ ٠٠٠
یکون »	٣٤٣ ٧٧٧ ٠٠٠	٧٧٥ ١٥٠ ٠٠٠	١٤٠ ٤٠٠ ٠٠٠	١١٦ ٣٠٠ ٠٠٠	٣٨ ١٩١ ٠٠٠	١ ٤١٣ ٨١٨ ٠٠٠

صوك ایکی سنه ظرفنده پارس بورسه‌سنده اسهام فیأتلرینك مقایسه جدولی

هر آیك باشنده کی فیأتنی ارائه ایدر		د. ترکی	فرانسه اسهامی	فرانسه اسهامی	موحده مصریه	اسپانیا خارجیه	ایتالیا اسهامی	روسیه اسهامی	کذا وصیه اسهامی	پورتکیز اسهامی		سوریش قنالی
تموز	١٨٩٣ ١٨٩٤	٥٠ ٢٢ ٢٠ ٢٣	٤٥ ٩٧ ٤٠ ١٠٠	 ٣٥ ١٠١	٨٠ ١٠٠ ١٠٢	١٥ ٦٣ ٤٥ ٦٥	٣٠ ٩١ ٢٥ ٧٩	٨٠ ٧٨ ٨٠ ٨٨	٧٠ ٩٩ ٥٠ ١٠١	٨٢ ٢١ ٤٧ ٢٤		٢٦٨١ ٢٨٧٥
اغستوس	»	٠٥ ٢٢ ٦٠ ٢٣	٢٥ ٩٨ ١٠٢	 ١٠٠	١٠ ١٠٠ ٦٠ ١٠٣	٥٥ ٦٢ ٤٧ ٦٤	٣٠ ٨٦ ٥٠ ٧٩	٧٠ ٧٧ ١٠ ٨٨	٩٩ ٨٥ ١٠٠	٨٢ ٢١ ٦٥ ٢٤		٢٦٥٢ ٢٨٦٨
ایلول	»	٥٥ ٢١ ٤٠ ٢٤	٢٠ ٩٩ ٧٥ ١٠٣	 ٢٥ ١٠٨	٧٧ ١٠١ ٥٠ ١٠٤	٦٢ ٦٨	٧٥ ٨٣ ٨٢	٦٠ ٨٠ ٦٥ ٨٩	٦٠ ١٠٠ ٩٠ ١٠١	٤٢ ٢٢ ٧٧ ٢٥		٥٠ ٢٦٠٧ ٥٠ ٢٨٨٢
تشرین اول	»	٣٠ ٢١ ٨٠ ٢٥	٠٥ ٩٨ ١٠٢	 ١٠٨	١٥ ١٠٣ ٨٥ ١٠٤	١٥ ٦٤ ٣٠ ٧٠	٦٠ ٨٣ ٨٣	٢٥ ٨١ ٤٥ ٨٧	٨٠ ٩٩ ٩٥ ٩٩	١٢ ٢٢ ٧٠ ٢٥		٢٧١٠ ٢٩١٠
تشرین ثانی	»	٥٠ ٢٠ ٨٠ ٢٥	٣٠ ٩٠ ١٠٢	 ٣٥ ١٠٧	٤٠ ١٠٣ ٧٥ ١٠٤	٦٥ ٦٠ ٥٠ ٧٠	٠٥ ٧٨ ٢٥ ٨٤	٢٥ ٨٠ ٥٥ ٨٦	٧٠ ٩٨ ٥٠ ٩٩	٠٢ ٢٢ ٣٧ ٢٥		٢٧١٥ ٢٩٥٩
کانون اول	»	١٥ ٢٠ ٤٥ ٢٥	٣٥ ٩٩ ٢٥ ١٠٢	 ٢٥ ١٠١	٢ ١٠٢ ٢٥ ١٠٣١٠	٤٠ ٦١ ٦٥ ٧٢	٠٥ ٨١ ٢٠ ٨٥	٧٠ ٨٣ ٨٩	٤٢ ١٠٠ ٩٠ ١٠١	٣٥ ٢٢ ٨٠ ٢٥		٢١٣٥ ٣٠١٠
کانون ثانی	»	٦٥ ١٩ ٢٥ ٢٤	٩٠ ٩٧ ٦٠ ١٠١	 ٦٥ ١٠٧	٧٥ ١٠١ ٦٥ ١٠٢	٧٥ ٦٣ ٣٠ ٧٣	٩٥ ٧٨ ٨٥ ٨٦	٣٠ ٨٣ ٧٠ ٨٨	١٠ ١٠٠ ٢٥ ١٠٢	٨٠ ٢٢ ٥٥ ٢٤		٢٧٣٢ ٣١١٠
شباط	»	٩٠ ١٩ ٨٠ ٢٤	٤٠ ٩١ ٦٥ ١٠٢	٧٥ ١٠٣ ٣٥ ١٠٧	٣٠١ ٣٥ ١٠٤	٨٥ ٦٢ ٧٤	٠٥ ٧٤ ٧٠ ٨٦	١٠ ٨٤ ٧٠ ٨٩	٢٠ ١٠٠ ٤٠ ١٠٢	١٥ ٢٣ ٤٠ ٢٦		٢٦٩٢ ٣١٠٥
مارت	»	٦٠ ٢٠ ٣٠ ٢٥	٥٠ ٩٩ ٢٥ ١٠٢	٧٥ ١٠٥ ٩٠ ١١٠	٥٠ ١٠٥ ٤٠ ١٠٥	٥٠ ٦٣ ٧٧	٤٠ ٧٣ ٠٥ ٨٧	١٠ ٨٥ ٨٠ ٩٢	٦٥ ١٠٠ ٦٥ ١٠٢	٤٥ ٢٤ ١٢		٢٧٥٥ ٣٣٠٠
نیسان	»	٧٠ ٢٢ ٥٠ ٢٥	٤٠ ٩٤ ٧٢٥ ١٠	٨٥ ١٠٦ ٢٥ ١٠٨	٧٥ ١٠٣ ٦٥ ١٠٤	١٥ ٦٦ ٧٤	٢٠ ٧٦ ٣٠ ٨٨	٦٠ ٨٦ ٩٥ ٩٤	٩٠ ١٠٠ ٧٥ ١٠١	٧٥ ٢٣ ٤٥ ٢٦		٢٨٣٥ ٣٤٢٠
مایس	»	٩٠ ٢١ ١١ ٢٥	١٢ ١٠٠ ١٠٢	٧٠ ١٠٦ ٢٥ ١٠٧	٦٠ ١٠٤ ١٠ ١٠٦	٦٤ ٢٥ ٧٠	١٠ ٧٨ ١٠ ٨٨	٥٠ ٨٦ ٦٠ ٩٢	٣٠ ١٠٠ ٥٠ ١٠١	٢٤ ١٥ ٢٥		٢٨٣٥ ٣٣٨٥
حزیران	»	١٥ ٢٢ ٥٠ ٢٥	٤٥ ١٠٠ ٤٥ ١٠٢	٧٥ ١٠٦ ٦٠ ١٠٧	٩٥ ١٠٢ ٠٠ ١٠٤	٧٥ ٦٤ ٦٥ ٧٢	٤٥ ٧٨ ٦٥ ٨٩	٧٥ ٨٨ ٥٠ ٩٣	١٠١ ٩٥ ١٠٢	٠٥ ٢١ ٧٥ ٢٥		٢٨٧٠ ٥٠ ٣٢٤٢

دیون عمومیهٔ ملل

	نفوس باشنه		
روسیه‌ده	١٠٤ فرانق	١٢ ملیار فرانق	یکون
جماهیر متفقهٔ آمریقاده	» » ١٠٠ »	٦ » »	
آلمانیاده	» » ٤٠ »	٢ » »	
اوستریاده	» » ٣٧٥ »	١٥ » »	
انکلتره‌ده	» » ٥٠٠ »	١٧ » »	
فرانسه‌ده	» » ٨٥٤ »	٣٢ » »	
ایتالیاده	» » ٤٠٠ »	یارم » »	
اسپانیاده	» » ٤٠٠ »	٧ » »	
پورتکیز	» » ٦١٥ »	٣ » »	
باچیقاده	» » ٣٥٠ »	٢ بچق » »	
اسوچرده‌ده	» » ٢٥ »	٧٥ ملیون »	

مقدارلر بروجه بالا ایسه‌ده ثروت ملیه‌یه نسبةً بونلرك تأثیراتی تخفف ایلر. بناءً علیه اك زیاده بار دیون التنده ایتالیا ایله اسپانیا کوریلیور انکلتره و آمریقا اصلا تردد کوسترمیور.

موسيو غوتيه‌نك قولنجه بر انسانه ٢٤ ساعتده لازم مأكولات

ملاحظات	تازه مأكولات: اكمك	تازه مأكولات: ات	تازه مأكولات: ياغلى مواد	محتوياتى: قاربون	محتوياتى: آزوت
	غرام	غرام	غرام	غرام	غرام
وجودك نشو ونماسى ايچون	٨٣٠	٢٤٠	٦٠	٢٨٠	٢٠
مساعى وجوديه‌يه تقابل ايچون	٣٦٠	١٧٥	٣٣	١٧٠	٨,٧
جمعاً انسانه لازم اولان	١١٩٠	٤١٥	٩٣	٤٥٠	٢٨,٧

مواد اكليهٔ اصليه‌نك مركباتى

اسامى	اتمكده	اتده	يومورطه‌ده	سودده
	قسم	قسم	قسم	قسم
صو وار	٤٠	٧٧	٧١	٨٧
البومينوئيدوار	٨	٢٠	١٦	٤
ياغ واردر	١	٢	١٢	٤
شكر واردر	٥٠	٠	٠	٤
طوز واردر	١	١	١	١

شو حسابه نظراً سود هر درلو مواد مغذيه‌يى حاويدر . اتمكده ايسه ياغ يوقدر . برده اوزرينه ته‌ياغى سورملى . يومورطه‌ده شكر يوقدر . اتمكله برابر يملى . كذلك ديديله بيلوركه بركيلو سوت ٧ يمورطه ياخود ٢٥٠ غرام ات ديمكدر .

نبض جدولى

حين ولادتده	نبض	دقيقه	١٣٠ — ١٤٠	آثار
بر آيلق	«	«	١١٨ — ١٢١	«
برياشنده	«	«	١٢٠ — ١٠٨	«
ايكى ياشنده	«	«	١٠٨ — ٨٩	«
اوچ ياشنده	«	«	٩٠ — ٨٠	«
يدى ياشنده	«	«	٨٥	«
كنجلكده	«	«	٨٠ — ٨٥	«
سن كمالده	«	«	٧٥ — ٧٠	«
شيخوختده	«	«	٦٥ — ٦٠	«

هضم جدولى

نوع مأكولات	مدت هضم: ساعت	مدت هضم: دقيقه	نوع مأكولات	مدت هضم: ساعت	مدت هضم: دقيقه
بيلاوايى پيشمش	١		بورك	٢	٣٠
قزارمش بالق	١	٣٠	بزليه	٢	٣٠
فرنك آرپه چوربه‌سى	١	٣٠	شالغم	٢	٣٠
الما	١	٣٠	پنير	٢	٣٠
تابيوقا	٢		تازه استريديه	٢	٥٥
قايناتمش سوت	٢		حاضرلوپ يمورطه	٣	
ازغره‌دانا اتى	٢		بيفتك	٣	
چى يمورطه	٢		كلباصدى	٣	
تازه لحنه	٢		بقله چوربه‌سى	٣	
چى سوت	٢	١٥	قيون فرونده	٣	١٥
ياغده يمورطه	٢	١٥	اتمك	٣	١٥
قزارمش قاز	٢	٣٠	خاووچ پيشمش	٣	١٥
قزارمش هندى	٢		صالجه‌لى استريديه	٣	٢٠
			استاقوز	٣	٢٠

رعد وعظام

وجودلشر ١٩٨ پارچه كميكدن متشكل اولوب بروجه آتيدر:

عمود فقرى	٢٤ پارچه
اعضاى علويه	٢ «
اعضاى سفليه	١ «
قفا	٨ «
چهره	١٤ «
قبورغه‌لر	٢٥ «
اللر وقوللر	٦٤ «
اياقلر وباجاقلر	٦٠ «
جمعاً	١٩٨

ثقلت جدولى

اشبو جدول هيچ برزمان قطعى اولماز . زيرا بدنه ضعيف وياسمز اولدقچه زياده مقدارده تخلف ايدر . جدول تقريبيدر وقادينلر حقنده اركگدن زياده صحيحدر :

٤٩٦ ميليمتره طوننده براركك چوجق	تقريباً ٣ كيلو ٢٠ غرام
٤٨٢ « « برقز چوجق	« ٢ « ٩١ «
١ متره ٦٢ سانتيمتره ارتفاعنده برآدم	« ٤٨ « —
١ « ٨٠ « « «	« ٥٨ « ٨٠٠ «
١ « ٨٧ « « «	« ٧٦ « ٥٠٠ «
١ « ٩٤ « « «	« ٦٤ « ٥٠٠ «

موسيو ژره‌نك قولنجه بردليقانلى‌نك قامتك سانتيمتره ايله ارتفاعى بهر سانتيمتره‌نك كيلويه تحويلنى آشمز . مثلا برمتره يتمش سانتيمتره قامتنده برآدم يوز يتمش كيلويى تجاوز ايتميه‌جكدر .

بوسنه‌كى موده‌لر

سياه ساتندن دوكون لبسه‌سى . قورسه‌سى اوموزلرى ايشلمه‌لى وپنبه رنك قوردله‌لى دنتولته‌نك اطرافنده تول . كمرى سياه ساتندن .

يوكلى انكليز قماشندن قويو نيشلق البسه . كمر سياه قطيفه‌دن بيون رغبه‌سى سياه ايشلمه تولدن .

دوكون اثوابى

فستانى كل قورومى قورسه‌سى ماوى ، دنتولته‌نك اطرافى ايشلمه قوردله . كمر سياه قطيفه .

كومشى رنكلى شهامين قماشندن اثواب . تزييناتى ساتن ياخود قطيفه . اوزرنده‌كى دنتله‌لر پنبه‌دن ساماني رنكه كيدر . ياقه قرم رنكنده تول قوللرده وياقه‌ده قبارتمه‌لر .

ماوى رنك يوكله قاريشق ايپك قماشدن واوزرى ايشلمه‌لى اثواب .

اوموزلرى قبارتمه ، قويو رنك ايپك قماشدن ايرى بيون باغلى البسه .

تولدن ياقه وقبارتمه تول كوكس . اوردك باشى ايپك قماشدن اثواب .

بياض لپه قدن فستان قوللر ، كوكسى و قوللر تول . اوزرنده ايشلمه‌لى بياض ساتندن تزيينات . قول آغزى وكمر سياه قوردله‌دن .

قيو رنك قطيفه‌دن پله‌رن . سياه بونجوق ايشلمه‌لى . موسلرى و سائره‌سى سياه تولدن فستانى سياه رنكلى ايپك قماش .

الى سياه قطيفه قاپلى واوزرى دليكلى قماشدن قوللر قيصه و درمه ايشلمه‌لى . پله‌رنى اوجلرنده لاجورد موسلى .

ماوى چين ايپكلى قره پوندن وقوللرى ينه اورنكده چين تولى ايله ياپلمش و ژپله‌سى كذلك ماوى ايپكلى موسلينندن واوزرى آچيق فندق قوردله ايله مزين اثواب

ثروت فنون

مصور عثمانلی غزته‌سی

۱۳۰۷ سنه‌سی مارتنك ۱٤ نجی کونی تأسیس اولنوب بشنجی سنهٔ دوره‌سنی اکمال ایله التنجی سال نشریاته داخل اولیور . مسائل سیاسیه ، علمیه ، ادبیه وتجاریه‌دن باحث اوله‌رق هر هفته پنجشنبه کونلری انتشار ایدر

تاریخچه — مصور ثروت فنون غزته‌سی بدایت انتشارنده یالکز اون صحیفه مندرجات وایکی صحیفه قپاق ایله جمعاً اون ایکی صحیفه‌دن مرکب ویالکز فنون وادبیاتدن باحث ایدی . ایلك سنهٔ انتشارینك برنجی جلدی یعنی آلتی آیی شوشکلده دوام ایتمشدر . ایکنجی آلتی آیدن اعتباراً مندرجات اون ایکی صحیفه‌یه چیقارلمش ، اوزرینه درت صحیفه‌لك آیری برقپاق علاوه قلنمشدر . ثروت فنونك اشبو برنجی سنه‌سنده هیئت اداره بیك درلو مشکلاته مصادف اولمشدر. زیرا او زمانه قدر استانبولده دواملی برجریدهٔ مصوره انتشار ایلمدیکی جهتله شهریمزده ترسیم وحك صنعتلری کاملاً مفقود ایدی ، کذلك حك اولنمش قالبلری طبع خصوصنده مطبعه‌لرده وقوف دخی یوق ایدی . اشته شوملاحظه‌لره بناءً غزته‌نك صاحب امتیازی محرر عاجز مختلف اصول حکلری کورمك ورسم لوحه‌لرینك نصل طبع ایدلدیکنی رأی العین تدقیق ایتمك آرزوسیله آوروپایه برسیاحت اجرا ایتمش ومعلومات لازمه استحصال ایتدکدن صکره « ثروت فنون » ه بربشقه طرز ویرمشدر .

بورایه قدری ثروت فنونك برنجی دوره‌سی عد اولنه‌بیلیر . زیرا بوندن صکره مساعئ مصروفهٔ عبیدانه‌مز لطفاً مظهر تقدیر همایون اولدیغی جهتله غزته‌نك شان عثمانی‌یه جسبان بر صورتده تزیین وتوسیعی فرمان بیورلمش ، اولدیغندن لطفاً ابذال بیوریلان عنایت مخصوصهٔ جناب شهریاری سایه‌سنده ۱۳۰۸ مارتنه مصادف ایکنجی سنه‌دن اعتباراً ثروت فنون بربشقه کسوهٔ مکملیته داخل اولمشدر . غزته‌نك حجمی اوز آلتی بیوك صحیفه‌یه ابلاغ واك اعلا جنسندن مجلا وقالین برکاغد انتخاب قلنمش ورسملرك عددی برقاچ قات آرتدیرلمشدر . غزته ینه آیروجه بر قپاغی حاوی بولنیور ایدی . الطاف مخصوصهٔ جناب پادشاهی جمله‌سندن اوله‌رق او زمان آوروپادن برحك معلمی جلب بیورلمش ومکتب صنایع نفیسه ایله ثروت فنون اداره‌خانه‌سنده حك صنفی کشادیله استانبولده شوصنعت نفیسه دخی تأسیس اولنمش ایدی .

مصور ثروت فنون کسوهٔ جدید ترقیسنی ۱۳۱۱ سنه‌سی حزیرانه قدر محافظه ایله ایکنجی دوره‌سنی ودردنجی سنهٔ انتشارینی اکمال ایلمشدر . بوتاریخده غزته‌یه مسائل سیاسیه وحوادث

داخلیه وخارجیه‌دن بحث مساعده‌سی دخی اعطا بیورلدیغی جهتله (۲۲۵) نجی نومروسندن اعتباراً بر هفته‌لك توجیهات ، نشان ، مدالیه ، تبلیغات رسمیه‌دن ماعدا حوادث داخلیه وخارجیه‌نك خلاصه‌سندن متشکل اوله‌رق غزته‌یه سکز صحیفه مندرجات دها علاوه قلنمش وبوکا مقابل فیئاتجه اصلا بر فرق کوسترلمه‌مشدر . مسائل سیاسیه وحوادث داخلیه‌دن بحث مأذونیتی غزته‌نك دائرهٔ نشریاتنی توسیع ایلدیکی کبی ثروت فنون مصور بر غزته‌دن ماعدا بر هفته‌لك توجیهات واجرا آت رسمیه ایله خلاصهٔ احوال عمومیه‌یی مشتمل بولندیغی جهتله هفته‌ده بر دفعه پوسته‌لری بولنان ولایات شاهانه خلقنك احتیاجاتنه پك موافق شکل اخذ ایتمشدر . واقعا ولایاتده ثروت فنونه آبونه اولمغله یومی اوراق حوادثده‌کی حوادثك خلاصه‌سنه وتوجیهات ایله تبلیغاتك عمومنه دسترس اولندقدن ماعدا مکمل رسملرله مزین ادبی وفنی برده غزته آلنمش اولورکه فیئاتك اهونیتی‌ده نظر دقته آلنیرسه بوندن استفاده‌لی برشی تصور اولنه‌مز .

ثروت فنون قوهٔ انتشاریه‌سنه کلنجه غزته ایلك سنه‌سی (٦۰۰) عدد طبع ایله باشلایوب بش سنه‌ده تدریجی ترقی ایدرك الیوم ایکیبیك عددی تجاوز ایتمشدر . شو توسع انتشار ورسملی اولمق حسبیله برغزته‌نك لااقل اون الدن کچمسی ثروت فنونك اعلانجیلغنی دخی مهم بردرجه‌یه کتیرمشدر . الیوم استانبول اهل تجارتندن غزته‌مزه اعلان اعطاسیله تجربه ایدنلر شوجهتی تصدیق ایتمشلردر .

ثروت فنونك مساعئ واقعه‌سنه مکافاةً صاحب امتیازینه کموش لیاقت مدالیه‌سی ، اولا رتبهٔ ثانیه‌ـه صنف ثانیسی ، بعده صنف ممتازی احسان بیورلمش و ۱۸۹۱ سنه‌سنده پارس مطبوعات سرکیسندن و ۱۸۹٤ سنه‌سنده امریقاده شیقاغو سرکیسندن برز شهادتنامه ایله برر قطعه مدالیه اعطا قلنمشدر . کذلك پارس مطبوعات اجنبیه مجلسی اتفاق آرا ایله ۱۸۹۵ سنه‌سنده ثروت فنونی اوراق معتبرهٔ اجنبیه میاننه ادخال ایتمش و مخابر مخصوصمزه بر مصدق شهادتنامه ویرمش ودها صوکره مخابری مجلسك فخری اعضالغنه دخی قبول ایتمشدر ؛ هرسنه انتشار ایدن مطبوعات دنیویه سالنامه‌سنده ثروت فنون حقنده تفصیلات مکمله مندرج بولنیور .

مندرجات ومسلك — ثروت فنونك مندرجاتی همان هر هفته استانبولك وقایع ذوقیه‌سنه عائد بر « استانبول پوسته‌سنی » عالم مدنیت ترقیاتنه متعلق بر « مصاحبهٔ فنیه‌یی » لااقل ایکی مقالهٔ مختلفهٔ ادبیه وعلمیه‌یی حاویدر ، رسملرك تعریفاتی ایله دائمی بر رومان بشقه‌در . قسم سیاسیده بر هفته‌لك توجیهاتی ، تبلیغاتی و حوادث داخلیه وخارجیه ، وبورسه داخلدر ، فضله اوله‌رق کشایش ذهنی تأمین ایتمك وا کلندیرمك اوزره بیلمجه ، اسئله ومعما درج اولنیور ، بونلری حل ایدنلره مکافاةً کتابلر اعطا قلنیور .

ثروت فنونه معاونت تحریریه‌دن بولنان ذوات عثمانلی عالم مطبوعاتنده هپ طانمشدر ، اشته اسامیلری : دوقتور بسیم عمر بك ، عشاقی زاده خالد ضیا بك ، محمود صادق بك ، خلیل رشدی بك ، ثروت بك ، مفخری افندی ، قدری بك — بوذوات غزته‌نك همان دائمی معاونین تحریریه‌سندن اولوب

اساتذهٔ محررین عثمانیه‌نك همت معارفپرورانه‌لری منضم اولدیغی كبی نورسیدكان اهل قامه دخی صحیفه‌لرینی كشاد ایتمشدر. — ریاست تحریریه غزته‌نك صاحب امتیازی طرفندن ایفا اولنمقده‌در. غزته اره‌صره نوطه ورسم تابلولری دخی اعطا ایدر.

غزته‌نك مسلكی صداقت واستقامت وناموس وغیرت كلمه‌لریله خلاصه اولنه‌بیلیر. بوخصوصده غزته‌نك بش سنه‌لك جلدلری مكمل برشاهددر. غزته هرزمان ترقیات عثمانیه‌یه ترجمان مصور اولمق ومنافع دولت وممالكتی محافظه ایتمك دائره‌سنده ایفای نشریاته ساعیدر.

ثروت فنونده برمهم قسمی دخی تصاویر تشكیل ایلر؛ تصاویری علی الاكثر وقایع ومؤسسات محلیه‌یه عائددر. جمله‌سی اك ماهر رساملر طرفندن حك وترتیب اولنور. هرنسخه‌ده لااقل اون رسم واردر. ثروت فنون رسم خصوصنده آقتو آلیته دنیان تعقیب وقایع مسلكنه خادمدر، بناء علیه هر هفته‌نك رسملری اووقتك شایان دقت رسملری وتصویرلری ایله مزیندر.

✻

شرائط اشترا — ثروت فنونك استانبولده سنه‌لكی ١٣٠ ولایاتده ١٥٠ غروش اولوب التی آیلغی ایسه ٧٥ و ٨٠ غروشدر. پوسته ارسالاتی منتظماً ایفا اولنور.

غزته‌نك بش سنه‌لك طاقمی الیوم اداره‌خانه‌مزده موجود اولوب اون جلدیله بیك بشیوز پارچه‌یی متجاوز رسمی وبرچوق مباحث مهمهٔ ادبیه وفنیه‌یی، تراجم احوالی ویكرمی‌یی متجاوز مكمل رومانی محتویدر. هر سنه‌لكی مجلد اوله‌رق ١٦٠ غروش حسابیله بش سنه‌لكی ٨٠٠ غروش اولوب طشره‌یه پوسته اجرتی آلنمقسزین كوندریلور. ارزو ایدنلره سهولت اولمق اوزره جلدلر آیری آیری دخی صاتیلیر، تأمینات ویرلدیكی حالده جلدلر كاملاً تسلیم قلنه‌رق بدلی مقسطاً دخی استیفا قلنور.

محل اداره‌سی: استانبولده باب عالی جاده‌سنده ٧٨ نومرولی اداره‌خانهٔ مخصوصه‌ده‌در.

بو سنه‌كی كشفیات واختراعات

آرغون — موسیو ریله ورامامه طرفندن كشف اولنان آرغون هوای نسیمی مركباتندندر. شمدی‌یه قدر هوا یالكز مولد الحموضه وآزوتدن مركب ظن اولنوركن شو انكلیز كیمیاكرینك كشفی حكم قدیمی‌یی تغییر ایتمشدر. آرغون آزوته قاریشقدر، كیمیاكرلری شو تحری‌یه سوق ایدن حال بالكیمیا استحصال ایدیلان آزوت ایله هوای نسیمیدن استخراج ایدیلن آزوت آره‌سنده مشابهت بولنمسی اولمشدر.

الكتریق لوقوموتیفلری — الكتریق ایله متحرك بر لوقوموتیف بو سنه فرانسه‌ده هاور طریقی اوزرنده ٩٠ طونیلاتولق بر قطاری ٨٠,٥٥ كیلومترو قدر سرعتله كوتورمشدر. بو لوقوموتیف اوزرینه بر بخار ماكنه‌سی وبرالكتریق دیناموسی موضوع دردر مقاصلی ایكی واغوندن متشكل ایدی‌كه ایكی عربه‌نك‌ده اوزری دمیر صاج ایله مستور ایدی. لوقوموتیف موسیو هلمان سیستمنده‌در. (ثروت فنونك ١٠٤ نومرولی نسخه‌سنه‌باقكز) اصل لوقوموتیفك ثقلتی ١١٠ طون اولوب طولی ١٦ متره ایدی. الكتریق لوقوموتیفلرنده پیستون اهتزازاتی اولمدیغی جهتله ساعتده ١٢٠ كیلومترودن زیاده‌بیله كیده‌بیلیر. امریقاده بالتیموردده ١١ كیلومتره‌لك برشهر شمندوفرنده الكتریق لوقوموتیفی استعمال اولنه‌جقدر.

الكتریق فرونی — الكتریقله مسخن فرونلرده صوك درجه حرارت حاصل ایدرك اجرا ایلدیكی تجربه‌لرده فرانسه‌لی موسیو مواسسون یكه دوام ایتمشدر. موسیو مواسسونك الكتریق فرونده ٣٠٠٠ درجه‌دن زیاده حرارت حاصل ایدلمشدر. بویله مدهش برحرارته معروض اولنجه

کرج سیلیس تبخر ایلیور ، قالسیوم برغاز اخراج ایلیور . پلاتین ، باقر ، آلتون و آلومینیوم دخی کاملاً بخاره منقلب اولمشدر .

آسه‌تیان — الکتریق فروننده کرج ایله قوق کموری مساوی مقدارده تسخین اولنورسه قاربون دەقالسیوم حاصل اولور . بواجزا صو ایله معامله اولننجه درحال برغاز چیقارر که بوغازك قوۀ تنویریه‌سی عادی هوا غازندن اونبش دفعه زیاده‌در . شو حالده اولرده قاربون ده قالسیوم بولندیروب بونی ارزو ایدلدجه صو ایله معامله ایدرك استدیکمز قدر هوا غازی استحصالی احتمال دائره‌سنه کیرمشدر . قاربونك یوز کیلوسی اون فرانغه حاصل اولدیغنه وبوده دوده تحلل ایدنجه ۳۰ متره مربع هوا غازی ویردیکنه نظراً آسه‌تیلنك متره مکعبی اوتوزسانتیم یعنی التمش پاره‌یه کلیور دیمکدر . آسه‌تیان قولایجه اسپرطو حالنه‌ده افراغ اولنیور . اشته الکتریق فرونك خدمتی شو آسه‌تیان اولمشدر .

آلت صید — یکی بر چزمه‌دن عبارتدر ، بله قدر چیقیور ، اورادە ایچی مجف برلاستیك بیوك بر کمرله منتهی اولیور . انسان بونی کیرده صو ایچنده یورر سه یاری بالنه قدر باتوب اوندن صوکره قالیور ، چزمه‌دن صو کیرمیور ، بیوك کمرده عادتا ار..ق تکنه خدمتی کوریبور ، سزده کوللرده کمال استراحتله دولاشیور ، کزیبورسکز . بونلر سرت هوالرده دخی ایشه یارامقده‌در .

سال زراعی

موسیو پتی نام ذات میوه‌لری ، درونه اسپرطو بخاری سوق اولنان مسدود اوطه‌لرده اوزون مدت محافظه ایتمك طریقنی بولمشدر — فوسفات ونیترات ده پوتاسك شکر پانجاری یتشدیرمکه پك مفید اولدیغی کورولمشدر — باغلر مارتده بودانیرسه دها زیاده اوزوم ویره‌جکی تجربه اولنمشدر — باغلره زیاده کوبره ویرمه‌نك محصولی آرتدیرمقدن زیاده فدانه قوت ویردیکی کورلمشدر — دانا برونلرینی کرج صویی ایله محو ایتمك توصیه اولنمشدر .

سال جغرافی

قطب شمالی‌یه بالونله سیاحت مسئله‌سی امریقاده مذاکره اولنمشدر — مارسلیادن بوردویه برآ برقنال کشادی تصور ایدلمشدر — فرانسه‌ده بوزه بندلری ییقیلوب برچوق خسار اولمشدر — بیاخده شدید حرکت ارض اولمشدر — برمانیادن چینه تلغراف تأسیس قلنمشدر — امریقاده نیاغارا قنالی حفری تقرر ایتمشدر .

سال علمی

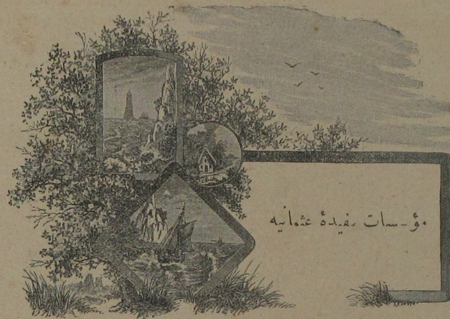
بر متره ۱۳ سانتیمتره قطرنده فوطوغراف دوربینی یاپلمق اوزره‌در — تلسز تلغراف تجربه‌لری المانیاده یاپلمشدر — روی زمینده هریارم ساعتده برحرکت ارض اولدیغی بالحساب مشاهده اولنمشدر — ساعت وزمان مقیاسلرنده‌دخی اعشاری اصولی اتخاذی تصور اولنیور —

لوندره‌ده برتیاترو الکتریقله تسخین اولنمشدر — تضییقلی زفت ایله قالدیرم یاپلمشدر — ویانه‌ده تحت الارض شمندوفر باشلامشدر — اسکیشهر قره‌حصار خطی کشاد اولنمشدر — بیروت وشام خطی کشاد اولنمشدر — درسعادت سلانیك خطنك قسم اعظمی اکمال ایدلمشدر — طوبخانه وغلطه ریختمی اکمال اولنمشدر — آمستردامده سرکی یاپلمشدر — ۱۹۰۰ سرکیسی ایچون موسیو پیقارك پروژه‌سی قبول ایدلمشدر — ۳۱۰۰ متره طولنده میسیسیپی نهری اوزرنده کوپری یاپیلیور — برلینده بر الکتریق شمندوفری یاپلمغه قرار ویرلمشدر — لهمسز زنجیر یاپمغه بر اصول جدید بولنمشدر — صنعی لاستیك یاپلمشدر — تلغرافله فوطوغراف رسمی نقل ایدن برماکنه بولنمشدر — سه‌روم ایله جریحه‌لر تداویسی باشلامشدر — البسه علی الخصوص چماشیر کوکورت توتسوسندن کچیریلیرسه ستمه‌یه قارشی کوزل برتدبیر اولدیغی کورولمشدر .

سال سیاسی

۱۳ حزیران سالیسبوری قابینه‌سنك تشکلی — ۳۰ حزیران مجارستانده بانفی قابینه‌سی — ٦ مایس اوستریاده غلوچوسکی قابینه‌سی — ۱۳ مایس یونانستانده دلیانی قابینه‌سی — ۲۸ شباط پرنس لوبانوف روسیه‌ده خارجیه ناظری اولور — پامیر مسئله‌سنده روسیه وانکلتره اتحادی — ژاپونیانك مظفریات عدیده‌سی — ٥ نیسانده ژاپون محاربه‌سنك سیمونوزاکی مصالحه‌سی — ۳ مایسده فرانسه روسیه والمانیانك پروتستوسی اوزرینه ژاپونیا لیائوتونغ شبه‌جزیره‌سنی استملاکدن صرف نظر ایتمشدر — ٦ مایسده مارەشال قامپوس اسپانیا طرفندن کوبا عصاتنه مأمور اولور — ۱٥ نیسانده نیقاراغوایه تابع قورنتو قصبه‌سی انکلیزلر طرفندن اشغال اولنور — ۱ مارتده فرانسه ایله وه‌نه‌زولا آره‌سنده مناسبات سیاسیه منقطع اولور — بوسنه اوروپا دول معظمه‌سنك مصارف عسکریه‌سی بروجه آتیدر :

	یوز نفوسه نسبة عدد عسکر	مصارف عمومیه‌نك یوز قسمنه نسبةً مصارف عسکریه
آلمانیا	۱۱	۱۹,۱۰
اوستریا	۸,۲۰	۱٤
ایتالیا	۹	۱٤,۳۰
روسیه	۸,۷۰	۲٤,۲۰
فرانسه	۱۳	۱۸,۹۰

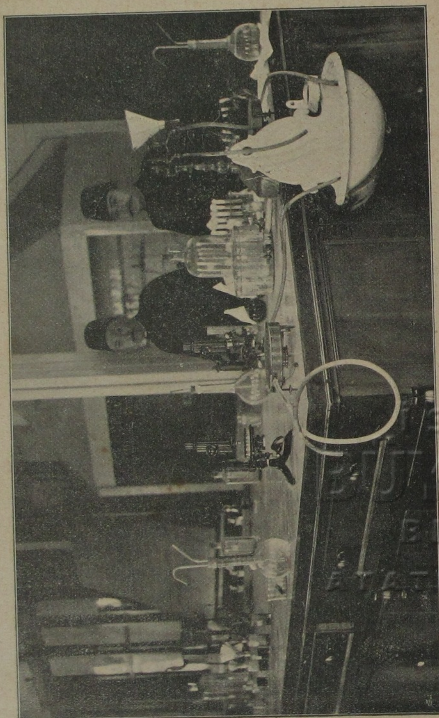
باقتریولوژیخانه‌سی

بر

زیارت

عامهٔ اسلامیان وعثمانیانك محافظهٔ صحت وعافیتلری اوغورنده هر آن انواع عنایات وتعطفات جناب شهریار اعظمیلرینی نظر افتخار وممتداری ایله مشاهده ایلدیكمز پادشاه كمالاتپرور وشهریار ترقیاتكستر افندمز حضرتلرینك جملهٔ مؤسسات مخصوصهٔ گیتی ستانیلرندن اولمق اوزره شهر شهیرمزك پاستور دارالتداویسی اصولنده مكمل برباقتریولوژی كیمیا خانه‌سنه مالك بولندیغی وبو كیمیا خانه‌نك مذكور دارالتداویدن جلب اولنمش مشاهیر اطبای غربیه‌دن دوقتور نیقولك تحت نظارت واداره‌سنده اولدیغی قارئلریمزك معلومیدر .

باقتریولوژی كیمیاخانه‌سی ، عالم فن طبك صوك ترقیاتی صره‌سنده بولنان میقروب اصولنك تعلیمی ایله شو خرده‌بینی حیوانجقلرك تدقیقات احوالنه خدمت ایدر عادتا برمكتبدر ؛ الیوم هرنوع مرضك كندیسنه مخصوص برمیقروبی اولدیغی ، اومیقروب سایه‌سنده سرایت وتوسع ایلدیكی صورت قطعیه‌ده ثابت اولمش اولدیغی ایچون صحت وعافیت بشریه‌یه تعلق فوق‌العاده‌لری بولنان میقروبلری كوزلجه اوكره‌نوب بلله‌مك دخی اشبو صحت وعافیت بشریه‌نك محافظه‌سیله مكلف اطبانك برنجی وظیفه‌سی صره‌سنه كیرییور . حالبوكه اوحیوانجقلرك احوالنی اوكرنمك ، شكللرینی بلله‌مك انسان كوزینك یپاجغی ایش دكلدر ، بونی انسانلرك محصول مهارت وغیرتی اولان برطاقم الات جدیدهٔ مكمله ایله اهل غیرت وفن آره‌سنده بر موقع ممتاز قزانمش بولنان اطبای مختصه اجرا ایده‌بیلور . ممالك شاهانه‌لرینك هردرلو ترقیات فنیه وعلمیه‌دن حصه‌مند

(درسعادت باقتریولوژیخانه‌سنك درونی)

استفاده اولمسی اخص امال جناب ملوكانه‌لری بولنان پادشاه عالیجاه افندمز حضرتلری اشبو نقطهٔ دقیقه‌یی دخی لطفاً نظر دقت همایونلرینه اخذ بیوردقلری جهتله درسعادتده مكمل برباقتریولوژی كیمیا خانه‌سی تأسیسنی فرمان بیوره‌رق اطبای عثمانیه‌نك طرز جدید طبدن استفاده‌سنی تأمین بیوردیلر .

✲

درسعادت باقتریولوژی کیمیاخانه‌سنه عائد برقاچ منظره‌یی پیشگاه اهل مطالعه‌یه وضع ایتمکله برابر کیمیاخانه حقنده معلومات اعطاسی بزجه ایی زماندنبری ارزو اولنیور ایدی. شو ارزومزی موقع فعله کتیرمش اولمق اوزره رمضان شریفدن یکرمی کون قدر اقدم فوطوغراف الات وادامزی اله آلدق . مکتب طبیهٔ شاهانه داخلنده مجدداً انشا ایدیلن باقتریولوژیخانه‌نك [*] پیشگاهنه کلدك ، دها برکون اولیسی باقتریولوژیخانه کیمیاکری موسیو نیقول ایله ملاقات اولنمش ، رسم آلمق ایچون کون وساعت تعیین قلنمش ایدی ؛ حالبوکه بز کیمیاخانه قارشیسنه کلدیکمز زمان شمس منیر کائنات کثیف سحابپاره‌لر التنه کیره‌رك فوطوغراف ماکنه‌مزی ضیای قوتبخشاسندن محروم ایده‌جکنی اکلاتیور ایدی ؛ مع‌مافیه بز ینه فتور کتیرمدك ؛ کمال متانتله کیمیاخانه‌نك چنغراغنه باصدم ، قپو آچلدیغی زمان طولانی برصالونه داخل اولدقکه بونك اورته یرینه طولانی ایکی عدد جسیم ماصه قونلمش ، اطرافنه صندالیه‌لر دیزلمش ، ماصه‌لرك اوستی انواع الات وادوات فنیه واجزای کیمیویه ایله دولدیرلمش ؛ صالونك بر طرفی قپو ونجره اشغال ایتمش اولدیغی حالده دیکر طرفی کوزل براوجاق ایله جسیم برسیاه تخته وبرقاچ جامکان طوتمش ایدی . بز صالونه داخل اولدیغمز زمان موسیو نیقول شوسیاه تخته ایله جسیم ماصه‌لردن برینك آره‌سنه کیرمش ، ماصه‌نك دیکر جهتنده طوپلانمش اولان یکرمی قدر شاکرد افندی‌یه باقتریولوژی درسی تقریر ایلیور ، کاه تخته‌یه یازیلر اشارتلر یاپیور ، کاه ماصه اوستنده‌کی اجزا شیشه‌لرینی ارائه ایلیور ایدی . درسك ختامنه انتظاراً برکناره اوطوردق . درس امراض مستولیه‌دن برینك میقروبلرینی تدقیقه عائد ایدی . یاریم ساعت قدر معلم افندینك تقریرینی کمال دقتله دکله‌دم ، مسئله صرف فنی وطبی اولدیغی ایچون طبیعی حقیله استفاده ایده‌مدم .

✲

درسك ختامنی متعاقب فوطوغراف ماکنه‌مزی تعریفی ایلدیکم بیوك صالونك برکوشه‌سنه قورمش ایدك . هواده کاملاً قپانمش ایدی ؛ اشته بوسنه‌کی نوسالمزده کوردیککز رسم کیمیاخانه‌ده بیوك صالونك برقسمنی ، یعنی اورته‌یه موضوع ماصه‌لردن بریله اوجاغی وشاکردان افندیلردن ایکیسنی ارائه ایدر . ماصه‌نك باشنده ترقوس صویی موصلغی ، هوا غازی منقالی وخرده‌بینلر واردر . بووسیله ایله موسیو نیقولك آیریجه برتصویرلرینی دخی مشاهیر صره‌سنده درج ایلیورز .

دوربینمزی باقتریولوژیخانه‌نك جملهٔ متمماتندن بولنان حیواناته عطف ایلدك ؛ بونلرك

[*] اشبو باقتریولوژیخانه بالاخره نشان طاشنه نقل اولنمشدر .

هربری تیمور قفسلر ایچنده وضع اولنمش ایدی ، هربرینه امراض مختلفه میقروبلری شرینغه اولنه‌رق تجارب فنیه اجرا اولنیور ایدی ، اونك ایچون قفسلرك اوزرنده‌کی اوفاق مخطره‌لره باقوب مثلا شو طاوشانك ورم ، دیکرلرینك صرعه ، بر بشقه‌سنك قوش پالازی میقروبیله آشیلانمش بولندیغنه واقف اولنجه وجودمزی بررعشهٔ خوف استیلا ایلدی ؛ قفسلرك ایچندن بزه باقان طاوشانلرك ، بیان فاره‌لرینك همان رسمنی آله‌رق دیشاری چیقمق ایچون هربریمزده بشقه استعجال وار ایدی . استعجال وخوفمزی مشاهده ایدن خدمتکار دافع التعفن مایعات ایله الیمزی ییقادی ، خدمتکارك بر دیکری ایسه تپسی درونده برطاوشانك تشریحیله مشغول ایدی .

درسعادت ریختیملری

غلطه کمرکلرینك موقت دائره‌لری

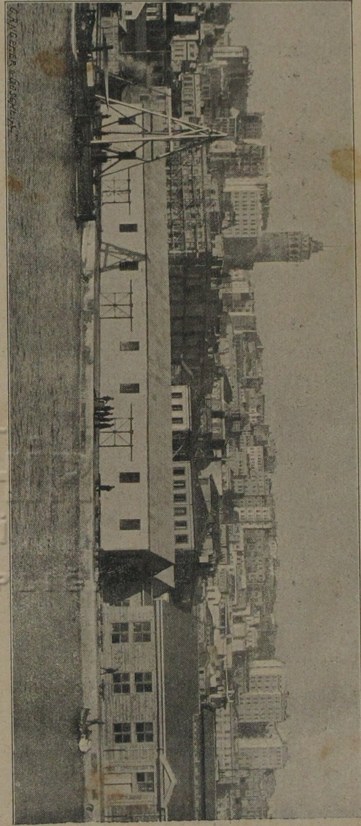
درسعادت پایتخت سلطنت سنیه اولمق حسبیله برشرافته مالك اولمقله برابر کرهٔ ارضك اك دلنشین واك نظرربا بر موقعنده کائن اولوب آسیا ایله اوروپانك نقطهٔ اتصالنده وشرق وغرب تجارتنك مرکزنده بولنمق جهتیله فوق‌العاده حائز اهمیتدر .

بویله انموذج بدایع اطلاقنه شایان برنقطه‌ده ، بویله مهم برموقعده کائن اولان مقر سلطنتك هردرلو لوازم مدنیه ایله تزین ایتمش اولمسی واهمیتله جسبان تأسیسات مدنیه‌یی شامل بولنمسی دائما شکران ایله کوریلور .

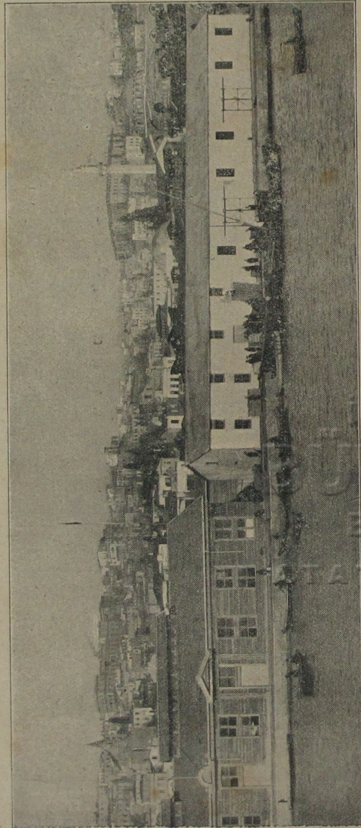
درسعادت ریختیملرینك اهمیت تجاریه وصناعیه‌سندن قطع نظر تزیینات بلدیه خصوصنده بیوکجه بر دکری اولدیغنده تردد ایدلمز . مع‌مافیه درسعادت کبی دنیاده برمثلی کوچ بولنور طبیعی برلیمانه مالك بربلدهٔ معظمه‌نك بولیمانی بر ریختیمله چورلمامش اولماسی بر نقصان ایدی که بوده بوسنه اولمش دیمکدر .

ریختیم انشاسی ، هله درسعادت ریختیملری کبی مشکلات فنیه کوستریر وکلی سرمایه‌یه افتقار ایده‌جك قدر تشبث بیوك اولورسه مشکل برمسئله حکمنی آلیر . فقط درسعادت ریختملرنده بومشکلاتك اقتحامی ممنونیتله کورلمشدر .

معلوم اولدیغی اوزره ریختیملر غلطه جهتنده طوبخانه‌دن باشلایوب شمدیلك جسر جدیدك بولندیغی موقعه قدر واستانبولده ایسه سرای بروندن امین اوکنه قدر ممتد اوله‌جق وجسرین بیننده قالان خلیج قسملری ایچون بونلرك اتمامنی متعاقب کشفیات لازمه‌سی وخریطه‌لری تنظیم ایدیلوب تصدیق ایتدیرلدکدن صکره مباشرت اولنه‌جق ایدی . حالبوکه بوکشفیات وخریطه‌لر نافعه نظارت جلیله‌سنه لاجل التدقیق شمدیدن تقدیم اولنمشدر .

(درسعادت رختملرینک کوپری وطوپخانه قسمندن برپارچه وموقت انبارلر)

(درسعادت رختملرندن طوپخانه‌دن اعتبارا کوپری طرفی وموقت رسومات اداره‌سی)

رختيملر طوپخانه‌دن اعتباراً قره كويه قدر (٨٠٠) مترو طولده اولوب دردست انشا بولنان سركه‌جيدن قره كويه قدر اولان استانبول قسمی‌ده تخميناً (٤٥٠) مترو طولنده‌در .

طوپخانه‌دن اعتباراً كوپری‌يه قدر ممتد محلك انشا آنی ختامپذير اولديغندن بونك (٣٠٠) مترو قسمنك رسم كشادی اجرا ايدلمش وسفائن تجاريه‌نك ياناشمسنه ومال اخراجنه خدمت ايتمكده بولنمشدر .

بوراده رختيملرك نه صورتده ياپلديغی حقنده بر آز معلومات اعطاسنی فائده‌دن خالی كورميز : كرك درسعادت رختيملرينك بنا اولنه‌جغی محل كبی عمق بحر پك زياده اولسون ، ياخود آز بولنسون ابتدا طاشی دوكه‌رك بورالرك املاسی لازمدر . نته‌كيم شركت انشائيه‌ده بويله ياپمش وابتدا ماونه‌لرله طاش دوكديرمشدر .

استانبول وهله غلطه سمتی پك اوغلندن طوغرو غايت سرت بر ميل ايله ايندكيندن بو سرت ميلی غائب ايتمكسزين دكزه كيدر . بناءً عليه بورالرده عمق بحرك پك چوق اولديغی يكنظرده اكلاشيلير .

قايقجيلرك يكی رختيمده بعض محللر ايچون « يتمش قولاج صو وار ايدی . طولديردی . كچدی ! كيتدی ! » ديمه‌لری مبالغه‌يه حمل اولنماز .

رختيم كنارلرينك طوتديرله‌جغی محله بويله طاش ييغيله‌رق بر چته حصوله كتيرلدكدن صكره بونك اوستی طالغيجلر واسطه‌سيله تمل اوله‌جق صورتده دوزلنيلور . سطح مايه يدی مترو مسافه قالنجه‌يه قدر تحت البحر زمين بويله طاش ايله املا وتسويه اولنمقده‌در .

اولدقجه قسم بالاسی يعنی دكز التنده طاشدن تشكيل اولنان طاغجغك ذروه‌سی بر كوچوجك ياپلا كبی تسويه اولندقدن صكره بونك اوزرينه يكپاره وجسيم قيا كبی صنعی ومنتظم قطعه‌ده ياپيلان وصندوق شكلنده اولان طاشلر ايندريلور . بلوق تسميه اولنان بو كتله‌لر قوم وچمنتو واوفاق طاش يوغوريلوب صندوق ايچنده واو شكلده ياپلمقده‌در . رختيم قومپانيه‌سنك قوللانديغی بو صنعی وشكل منتظمه‌كی طاشلرك ابعادی : يوكسكلكی (١،٤٠) مترو ، عرضی (٢) مترو وطولی (٣،٥٠) مترودر . ماونه‌لرك آتديغی طاشلردن تشكيل وذروه‌سی تسويه ايديلن تپه‌لره بونلر اوطورديلور وصو سطحنه قدر دكز التنده يدی مترو مرتفع قالين بر ديوار وجوده كتيريلور .

تام صو سطحنی بولنجه بونك اوزرينه‌ده كوزلجه اوچ مترو عرضنده وبر بچق مترو ارتفاعنده وطاشلرك آره‌سی چمنتولی محكم بر ديوار ياپيلير . رختيمك ساحلده صودن خارج قسمی بو ديوارله كوريلور .

رختيمك صو سطحنه قدر اولان صنعی ومنتظم طاشلردن مشكل قالين وتحت الماء ديواردن يعنی سطح مادن اعتباراً ايچرو طرفی يعنی قاره اوله‌جق جهتی تاصويك دیبنه قدر خرجله

تحكيم ايدرلركه رختيم استناد بولسون . ايچرويه طوغرو كوچمسون . ديكر طرفدن طالغه‌لره ايوجه مقاومت كوسترسون .

بو ديوار بيتنجه رختيم بيتمش ديمكدر . ديوارله اصل اسكی ساحل آره‌سنده قالان قسمك املاسی وبوراده‌كی صولرك طردی كوچ بر مسئله دكلدر . قومپانيه‌نك قوم آتان ماكنه‌لری رسممزده كوريليور ، اولوقلردن صوايله قاريشق قومی دوكيور . نيچون صوايله قاريشق ؟ هم ماكنه قولای ايشلر همده قوم سياناً هر طرفه ياييلير . ياييلدقجه زمينی طولديرر . طولديردقجه اوستدن دكز صولرينی ايتوب دفع ايدر . بويله‌جه طولمه‌سيله ، ديواريله كوزل رختيم اورته‌يه چيقار .

شو برقاچ سطرله رختيمك صورت انشاسنی كوستردك . برازده اهميت تجاريه‌سنه باقه‌لم :

تجارت جهتيله رختيملرك منافع اساسيه‌سی اشيای تجاريه‌نك ادخالات واخراجاتی تسهيل خصوصنده كوريلان خدمتيدر . اخراجات وادخالاتده سهولت كرك سفائن تجاريه وكرك مال آلان ياخود كوندرن تجار ايچون موجب منفعتدر .

سفائنه اشيا اركابی سفائندن اشيا اخراجی وسائط نقليهٔ مكمله ايله اجرا اولنورسه هم تجارتده اك زياده قابل استفاده اولان (وقت نقددر) دستورينك حكمنه اتباع ايدلمش وهمده اشيا ضرردن رخنه‌دن قورتارلمش اولور .

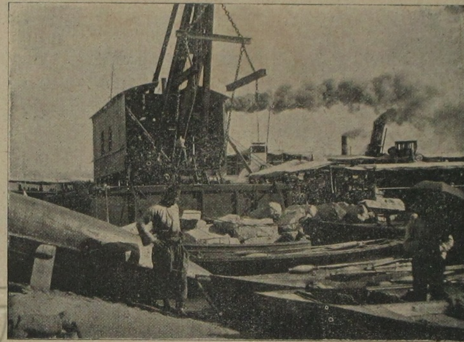
شمدی‌يه قدر درسعادت ليماننده ادخالات واخراجاته واسطه ماونه‌لر اولوب اشيانك ماونه‌لره ايندريلوب بورادن آلنمسی ، بوراده برمدت قالمسی ، قالان اشيانك قيريلوب دوكولمك كبی قضالره اوغرامسی واقع ايدی .

درسعادت تجارت اوطه‌سی غزته‌سنده‌ده يازلديغی اوزره بونلرك برطرف اولمسی واپورلرك رختيملره آرقه‌دن ياناشمسی ورختيم قومپانيه‌سنك ونج وامثالی الات مكمله ايله اشيايی رختيم اوزرينه آله بيلمسيله ممكندر .

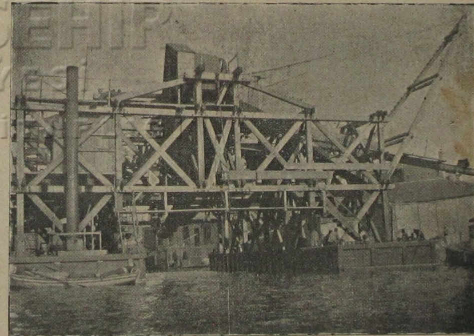
كرك درسعادت وكرك عموم ولايات شاهانه‌ده حصوليافته اولديغی نظر ممنونيت ايله كوريلان هر درلو تأسيسات مدنيه‌نك ترجمان مصوری اولان « نوسال ثروت فنون » رختيملرك غلطه جهتنده ختام بولان برقسميله بوقسم اوزرينه موقتاً انشا ايديلن رسومات دوائرينك رسملرينی عرض ايديور .

غلطه كمركلری ابنيه‌سی محتاج تعمير برحالده كاوب تعميری ايسه بر خيلی مصرفه توقف ايتديكندن بونلرك تعميرندن صرف نظر اولنوب رختيم شركتنك حسب المقاوله انشاسنی متعهد اولديغی رسومات دوائر جديده‌سنك انشاسنه قدر طوپخانه جهتنده عمليات املائيه‌سی ختام بولان قسم اوزرينه موقتاً ايكی انبار وبر دائره انشاسی تصويب ايدلمشدر .

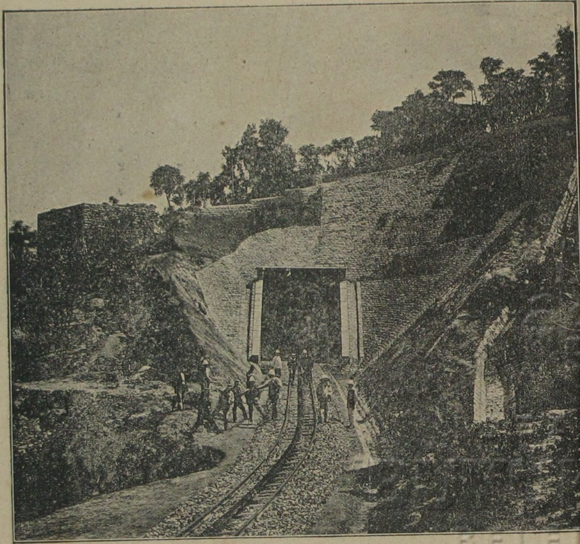
ايكی انباردن بری (١٠٠٠) ديكری (٥٠٠) مترو تربيعنده وآره‌لرنده‌كی دائره (١٠٠٠)

(درسعادت ریختملری انشاسنده مستعمل ونج)

(درسعادت ریختملری انشاسنده مستعمل قوم ماکنه‌سی)

(بیروت وشام دمیر یولندن دیشلی جبل لبنان تونلی)

متره‌تربیعه‌ده واخشاب اوله‌رق یاپلمش وبوانشاآت موقته (٣,٣٠٠) لیرا بدل مقطوع ایله شرکته تودیع ایدلمشدر .

غلطه گمرکارینک اسکی دائره‌لری آیری محللرده اولوب غلطه گمرکندن بشقه فرانسه امتعه‌سی ادخالاتنه مخصوص برکرج قپوسی گمرکی بولندیغی حالده شمدی غلطه گمرکنه ادخالات ایله معامله ایتمك اوزره « غلطه امتعهٔ اجنبیه گمرکی » وکرج قپوسنه اخراجات ایله اشتغال ایلمك اوزره « غلطه امتعهٔ داخلیه گمرکی » دینلمشدر .

رسمده گوریلن انبارلردن بیوك انبار ایله دائره‌نك صول جهتنده‌کی قسمی امتعهٔ اجنبیه گمرکنی تشکیل ایدیور . دائره‌نك قسم دیکری امتعهٔ داخلیه گمرکندن عبارتدر و آره‌ده یولجی صالونی بولنمقدر .

بوصالون اسکی غلطه کمرکنه مربوط ایکن شمدی غلطه امتعۀ داخلیه کمرکنه علاوه ایدلمشدر. دیکر بشیوز مترو تربیعنده بولنان انبار داخلنده مسکرات وذخیره کمرکی واردر. کمرکلر دوائرینک ریختیم اوزرنده برنقطه‌ده مجتمع بولنمسی نه درجه حائز اهمیت اولدیغی مستغنئ ایضاحدر.

سوریه دمیر یوللری

ترقیات مدنیۀ عثمانیه‌نك براهین نافعه‌سندن اولان سوریه طرق حدیدیۀ جدیده‌سنی بوسنه‌کی نوسالمزده پیشکاهه وضع ایتمکله افتخار ایلرز. سوریه دمیر یوللری، طرق موجوده‌نك اك مهملرندندر؛ زیرا ممالك عثمانیه‌نك برنجی درجه شهرلرندن شام ایله بیروتی یکدیکره ربط ایلدیکی کبی حوران قطعۀ وسیعه‌سنی دخی ساحله باغلامش بولنیور، قریباً سوریه‌نك اك منبت ومحصولدار مواقعندن کچه‌رك اشبو مواقع مهمه‌یی دخی حلبده بیره‌جکه وبوسایه‌ده تکمیل فرات وادیسنه توصیل ایلیه‌جکدر.

اشبو خط جدیدك شام وحوران قسمی بوندن اقدم اکمال وکشاد قلنمش‌ایدی. شمدی‌ایسه بیروت وشام قسمی اکمال اولنمش اولوب بیله‌جك وحلبه عائد جهتك دخی عملیات کشفیه‌سنه مباشرت اولنمشدر. بوخصوصده دخی برقطعه رسم صحائفمزده تماشا اولنیور.

بیروتدن شامه کیدن خط جبل لبنانی آشمق مجبوریتنده اولدیغی جهتله کذرکاهك بعض محللری دیشلی یاپلمشدر، یعنی لوقوموتیف دیشلی برتکرلکنی خطك وسطنده‌کی دیشلی رایه طاقیور، اوسایه‌ده بیکده التمشی متجاوز یوقوش چیقیور. حالبوکه دیشسز دمیر یول قطارلرینك اك زیاده چیقدیغی میل بیکده اوتوز بشدرکه بودخی انقره خطنده بیله‌جك بوغازنده مشاهده اولنور.

دیشلی خط ممالك عثمانیه‌ده ایلك دفعه اولمق اوزره بیروت وشام خطنده موقع تطبیقه وضع ایدلمشدر. خط دیشلی رایله یوقوش چیقدیغی کبی جبل لبنانده ومواقع سائره‌ده برقاچ‌ده توندن کچر. کذرکاهده مهم کوپریلر دخی واردر.

جبل لبنان سلسله‌سی ١٣٠ کیلو مترو طولی متجاوز اولوب اك مرتفع ذروه‌سی اوچبیك مترویی تجاوز ایدر. جبل لبنانده آریا تونلنك مدخلنی ارائه ایدن رسم نوسالمزه مندرجدرکه خط بوراده دیشلیدر، ١٠٠٠ ده ٦٠ راده‌سنده میل واردر. یولك اورته‌سنده دیشلی دمیر رای کورلمکده‌در.

خط جدید اوزرنده اجرای سیاحت‌ایدن مهرۀ مهندسین‌ایله بالجمله اهل‌دقت حقیقةً شرکت انشائیه‌سی طرفدن متین ورصین وظریف صورتده یاپلدیغنی بیان ایلیورلر.

اسکیشهر قونیه خطی

نوسالمزك اولکی سنه‌کی نسخه‌سنه احالۀ نظر ایدرسه‌کز درسعادتدن بدأ ایله انقره‌یه قدر منتهی اولان دمیر یول حقنده بش اون رسم کوریرسکز، بودفعه‌کی نوسالمزده خطك اسکیشهر وقونیه قسمنه راجع‌اولمق اوزره ایکی قطعه رسمی درج ستون صحیفه ایتمکله افتخار ایدرز. واقعا الیوم اسکیشهر قونیه خطی قره‌حصار صاحبی کچوب آقشهره واصل‌اولمشدر. قونیه‌یه‌قدر تسویۀ ترابیه دخی‌اکمال اولنمشدر. کله‌جك ایلك بهارده حیدر پاشادن‌حرکت ایدن برقطارك اسکیشهر، کوتاهیه، قره‌حصار طریقیله تاقونیه‌یه‌قدر کیتدیکنی کمال مسرتله کوره‌جکز. شوحالده اناطولیدن ایکی ولایت مرکزی پایتخت سلطنت سنیه‌یه مربوط اوله‌جقدر. کذلك قونیه‌دن الاشهر خطی دخی باشلامش اولدیغی ایچون برآز وقت صوکره ازمیرك براً طرق حدیدیه ایله دربار شوکت قراره مربوط اولدیغنی مشاهده ایلیه‌جکز.

اسکیشهر قونیه خطنده خط ایکی مهم قصبه‌دن کچرکه بونك بریسی کوتاهیه دیکری قره حصاردر. کوتاهیه‌نك براز اوزاغندن واریلیر. قصبه‌یه خط بر اوفاق شعبه یولیله‌مربوطدر. قره‌حصارك ایسه همان ایچندن کچر. قره‌حصار منظره‌جه غایت غریب ومهم برقصبه‌در. آتیده اشبو قصبه حقنده برخیلی معلومات اعطا ایلیورز. (٤١) نجی صحیفه‌مزده مشاهده اولنان ١٠ کنه‌ایسه دمیر یوللری دوشه‌مکه مخصوصدر.

اشبو ماکنه بر واغون اوزرنده متحرك اولوب، دمیر یول فرش اولندقجه خط ایله برابر ایلریلر. اجرای وظیفه‌سنه کلنجه اول امرده استاسیونلرده دمیر تراورسلر زمینه وضع اولنوب اوستنه ایکی رای اوزادیلیر وویده‌لری طاقیلیر، شوحالده بهر رای طولنجه تراورسلی بردمیر یول میدانه کلیر. بوپارچه‌یی ونچ ایله طولانی یوك واغوننه وضع ایدرلر. بونی متعاقب یرده برعدد دها تشکیل ایله اوستنه قورلر. شوبله‌جه بهر واغون بش اون پارچه خط پارچه‌سیله دولار. بویله خطلرله یوکلنمش عربه‌لری برلوقوموتیف آلوب تسویۀ ترابیه‌سی بیتمش بولنان خطك انتهاسنه کوتورر، اوراده وظیفه، رسمی مشاهده اولنان ماکنه‌یه کلیر. ماکنه برطرفیله عربه‌نك اك اوستنده‌کی خط پارچه‌سنی تراورسلریله آلیر؛ ماکنه‌یه دیکر جهته دوغری میدان ویریلیر، درحال مربوط خط پارچه‌سی اوطرفه آقار وزمینه اینر. تسویۀ ترابیه‌سی بیتمش اولان زمین اوزرنده بوخط پارچه‌سی اولدن بری فرش اولنانه علاوه ایدلمش اولور. درحال رابطه ویده‌لرینی طاقارلر. رسمده کوریلان ماکنه ایکی پارچه اوزرنده ایلریلر، آرقه‌دن کلن عربه‌دن برپارچه دها آلوب دها ایلری ایندیرر، بویله‌جه الی نهایه ایشلر کیدر.

قره‌حصار مرکز ولایته قرق طقوز ساعت بعد مسافه‌ده بولنوب کوتاهیه‌دن مرور ایلمك

اوزره برشوسه ایله کسب ارتباط ایتمش اولدیغی کی ذکر اولنان شوسه اوزرنده وقصبه‌نك جهت شمالیه‌سنده بولنان (جورجۀ صغیر) قریه‌سندن بدأ ایله صندقلی‌یه قدر برشوسه واردر . بوندن بشقه قره‌حصار قصبه‌سندن باشلایوب (اسحقلی) دن کچه‌رك قونیه ولایتنه داخل اولان بر شوسه دها واردرکه بونك اوزرنده (چای) موقعندن برقول افتراق ایله (بولیوادین) قصبه‌سنه کیدر .

قره حصار قصبه‌سنده جمعاً (١٠) جامع شریف ، (٢٣) مسجد ، (١٦) تکیه ، (١٣) مدرسه ، (٢) کتبخانه ، (٢) کلیسا ، (٥) مغازه ، (٢) بویاخانه ، (٧) خان ، بر مکتب

(قره حصار قونیه خطنده رای وضعنه مخصوص ماکنه)

رشدیه ، ایکی اجزاخانه ، برعسکری دپوسی ، بردائرۀ عسکریه ، برحکومت قوناغی ایله برتلغرافخانه واردر . مع قرا داخل قصبه‌ده (١٠٨١) دکان و (١٤١٦٧) خانه بولنور .

قصبه‌نك غرب جهتنده و (٤٤٠) مترو ارتفاعنده مخروطی بر قیا اوزرنده قلعه اولوب قصبه‌نك اطرافنه دوشدیکندن بوراسی (قره حصار) تاملیه یاد ایدلمشدر . رسمده تماشا اولنیور . داخل قصبه‌یه جاری میاه غایت لذیذ اولدیغی مثللو هواسی دخی لطیفدر .

قره‌حصارده هرجمعه وجمعه ایرتسی کونلری پازار کشادیله کلی اخذ واعطا اولنور .

معمولات صناعیه‌یه کلنجه نفس قصبه‌ده جمله‌سی سیم وفاقفوندن ایشلمه‌لی غایت نفیس اولمق

اوزره باستون ، نعلين ، متكا وسيغاره اغزلقلرى ، فنجان ظرفى ، آينه وصو طاسى اعمال اولنديغى مثللو تفنك ويوكدن كچه دخى نسج اولنور .

قادينلر ايپلكدن چارشف وكوملكلك وپشكير وبعضاً آلاجه وكليم نسج واعمال ايدرلر .

قره حصار وملحقاتنده اكثر خانه لرك اوزرلرى طوپراقدر .

مهاجرين طرفندن اخيراً تأسيس وتشكيل قلنان قرا شونلردر : جمعه لى ، يكيجه ، مجيديه ، ساميه ، سلطانيه .

مركز لوايه بش ساعت بعد مسافه ده بولنان (اسيجه حصار) قريه سى جوارنده برشهر جسيم خرابه سى واردر .

بيره جك خطى

مبحثنده بيان ايلديكمز اوزره سوريه وبيروت وحوران خطى ، حلبدن بيره جكه قدر ايلريله يه رك فرات سواحل منبته سنى شام وبيروته ربط ايده جكدر . اشبو خطك انشا آتنه قريباً مباشرت قلنه جغى جهتله اخيراً حلبه برهيئت فنيه مواصلت ايله تدقيقاته باشلامشدر . اشبو هيئت ، مهرهٔ مهندسيندن مركب اولوب بيره جك ايله خطك كذركاهى جهاتنه عزيمت ايتمشلردر . نوسالمزه مندرج تصوير هيئت فنيه نك حلبده كى منظره سنى ارائه ايدر .

ارزنجانده قوهٔ عسكريه

دردنجى اردوى همايون مركزنده شوصوك برقاچ سنه ظرفنده حقيقةً شايان حيرت وافتخار درجه ده برچوق آثار عمرانپرورانه تأسيس قلنمشدر . بونلرك باشلوجه سى عسكرى خسته خانه لريله قشله لرى وفابريقه لريدركه هربرى كنديته كوره فوق العاده برأثر مهم تلقى اولنه بيلير . شوميانده دردنجى اردوى همايون مركزى ارزنجانده انشا قلنان ضابطان دائره سيله پياده قشله سى وعسكرى خسته خانه سى ، اركان حربيه اوراق ده پوسى ، عبا فابريقه سى ذكر ايدلمك لازمكلبركه ايچلرندن پياده قشله سنك رسمنى نوسالمزله درج ايله تزيين صحيفه ايليورز .

دار العجزه

بوسنه خيز آراى حصول اولان موفقيات علويت غايات مياننده كمال تقدير وتوقير ايله دار العجزه نك اكمال انشا آنى ياد ايتمك لازمكلير . مرحمت وشفقت حضرت پادشاه اعظمى سايهٔ مرحمتغايه سنده تأسيس وانشا آتنه مباشرت اولنوب اوچ بش سنه در كمال كرمى ايله ياپلمقده اولديغى حالده بوسنه جلوس همايون يوم مقدسنده تيمناً كشاد قلنان دار العجزه بناسى استانبول شهر شهيرينك مدار افتخارى مبانئ جسيمه دن وسلطنت عثمانيه نك سرمايهٔ تعاليسى موفقيات انسانيتكارانه دن معدود در .

دار العجزه شيشلى جوارنده وخليجه ناظر مرتفع برنقطه اوزرنده كائن اولوب آب وهواسى وموقعى حقيقةً مكملدر ، بورايه دين ومذهب تفريق اولنمقسزين هردرلو عجزه وبيوايكان قبول اولنه جغى جهتله درونده مكمل برجامع شريف ايله خرستيانلغه مخصوص بركليسا ياپلمش وعجزه خانه لر مختلف دوائره تقسيم قلنمشدر . بنالر فوق العاده متين و رصين بر صورتده انشا اولنمشدر . هيئت مجموعه سى رسممزده مشاهده قلنديغى اوزره بورايى عادتا برمحله تشكيل ايتمكده در .

حدود يونانيه قوماندانلغى دائره سى

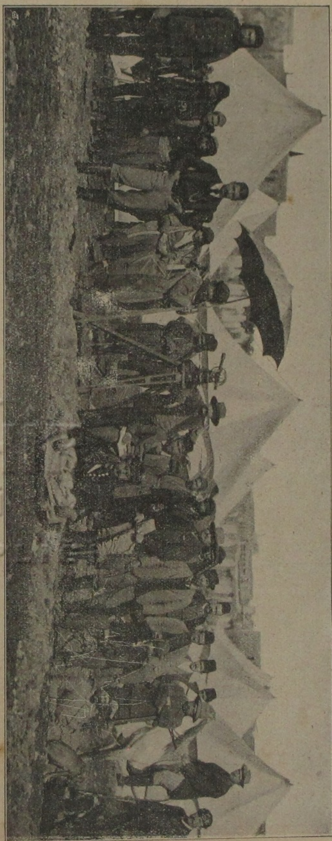
يانيه ده انشا اولنوب تيمناً روز جلوس ميامن مأنوس حضرت پادشاهيده رسم كشادى اجرا اولنان اشبو بنا اوچ قاتلى ١٧ اوطه برمطبخ برحمام وايكى جسيم صالوندن متشكلدر . بنانك آرقه جهتنده قشله لر كورونيور . قپونك صاغ طرفنده والئ ولايت سعادتلو حفظى پاشا حضرتلريله اركان ولايت ودول اجنبيه قونسولسلرى بولنمقده در .

اشبو رسم يانيه ده اطباى حاذقه دن يوز باشى مصطفى بك طرفندن مرسول فوطوغرافدن ويانه ده ياپديرلمش ونوسالمزه ادخال اولنمشدر .

اسپرمچت فابريقه سى

پاشا باغچه ده خيلى وقتدر انشا اولنان اسپرمچت فابريقه سى بوسنه ايلولده كشاد اولنمشدر .

(حلبده بره‌جك سوریه‌یه رابط ایده‌جك خط حدیدك هیئت فنیه و کشفیه‌سی)

(ارزنجانده مجدداً انشا قلنان پیاده قشله‌سی)

اشبو موم فابریقه‌سی اوروپاده علی الخصوص موجیلغده اك زیاده ترقی ایدن فرانسه‌نك لیون شهرنده موجود سته‌عارین موم فابریقه‌لرینك صوك سیستمنده انشا ایدلمش اولوب حقیقةً مکمل وشایان تماشادر ، منظرهٔ خارجیه‌سندن صرف نظرله داخلاً اصاغه ماکنه‌لرینی ارائه ایدر برقطعه رسمی پیشگاه تماشایه وضع ایلیورز .

معلوم اولدیغی اوزره اسپرمچت دینیلن موم عادی ایچ یاغلرندن یاپیلور. فقط مواد شحمیه بالکیمیا تفریق قلنه‌رق ایچندن سته‌عارین اخذ ایدیلور. بوجهت برچوق عملیات کیمیویه وصناعیه‌یه وابسته‌درکه تفصیلاتنی اعطا نوسالمزك حجمنه توافق ایتمز . یالکز رسم کشاد کونی خزینهٔ خاصه ناظری دولتلو پورتقال پاشا حضرتلری طرفندن ایراد اولنان نطقك آتیده‌کی فقره‌لرینی — موجیلغك ممالکمزده برنار بخچه‌سنی — تشکیل ایلدیکی جهتله نقل ایلیورز :

« بوندن برخیلی سنه‌لر اقدم شهرمزده همان هراوده موم اعمال اولنور ایدی ، وسائط تنویریه‌مزك خانه‌لرمزده احضارینی بن پك اعلا تخطر ایدرم ، اوزمانلر غایت ساده اجرا اولنان برخدمتك ترقیات فنیه وصناعیه دائره‌سنده الیوم کوردیکمز جسیم الات وادواته احتیاج کوستردیکنی انسان کوروب دوشونجه دوچار حیرت اولمقدن کندینی آله‌میور .

« شمدی تیمناً رسم کشادنده حاضر بولندیغمز اشبو موم فابریقه‌سی ممالکمزده تأسس ایدن مومخانه‌لرك برنجیسی دکلدر . بوندن ٣٦ سنه اقدم جنتمکان سلطان عبدالمجید خان حضرتلری زماننده ینه شوموقعده براسپرمچت فابریقه‌سی دها تأسیس وکشاد اولنمش ایدی. فقط مع التأسف بیان اولنورکه فابریقه انجق برقاچ وقت پایدار اولدقدن صکره سد باب تجارته مجبور اولمش ایدی. بوکا سبب دخی کرك مملکتمزده وکرك اوروپاده تکرر ایدن تجربه‌لرله قطعیاً ثابت اولدیغی اوزره خصوصی شرکتلره احاله اولنمیه‌رق ادارهٔ حکومت نظارتنده بولنان فابریقه‌لرك اظهار موفقیت ایده‌مه‌مسی حقیقتی اولمشدر . برچوق زمانلر حال متروکیتده قالان اسکی فابریقه‌نك احیاسی ، پادشاه اقدسمز افندمز حضرتلری طرفندن ارزو بیورلدی ؛ مؤسسات عتیقه‌دن قالمه ماکنه‌لرك جمله‌سی بوزولمش اولدیغی ایچون اونلردن استفاده ممکن دکلدی ؛ یکیدن انشاسی تصور بیورلدی ؛ بوخصوصده ظهور ایدن طالبلردن جمعیتمرده حاضر بولنان منیر بك افندی حضرتلرینه اوتوز سنه مدتله فابریقه‌نك امتیازی احسان اولندی . سائر مؤسسات نافعه‌ده جاری اصول موجبنجه اوتوز سنه انقضاسنده بوفابریقه‌نك تکمیل انشاآت وادوات غیر متحرکه‌سی بزه رجوع ایلیه‌جکدر . »

پاشا باغچه‌سنده موم فابریقه‌سی هنوز اسپرمچت اخراجنه باشلامه‌مشدر ، فقط فابریقه کمال کرمی ایله اعمالات صناعیه‌ده بولنه‌رق موم ادخار ایتمکده‌در. حتی بونلردن برقاچی مصادف نظرمز اولدی ، حقیقةً شایان تقدیر واستعمال ایدی .

عملیات جراحیه

مکتب طبیهٔ شاهانه‌ده اوپراتور میرالای عزتلو جمیل بکك تحت اداره‌سنده بولنان سریریات خارجیه عملیاتخانه‌سی کچن سنه مجدداً واوروپاده موجود بولنان سریریات خسته‌خانه‌لرینك اك صوك سیستمنه واصول حاضرهٔ جراحیه‌یه توفیقاً انشا قلنمش اولوب هرنقدر برعملیاتخانه ایله اوتوز یتاق استیعابنده ایکی قغوش ویدی اوطه‌دن عبارت ایسه‌ده برسنه ظرفنده سریریات مذکوره‌ده درتیوزی متجاوز عملیات مهمهٔ جراحیه اجرا قلندیغنه باقیلورایسه اشبو دائره‌نك اهمیتی اکلاشیلور .

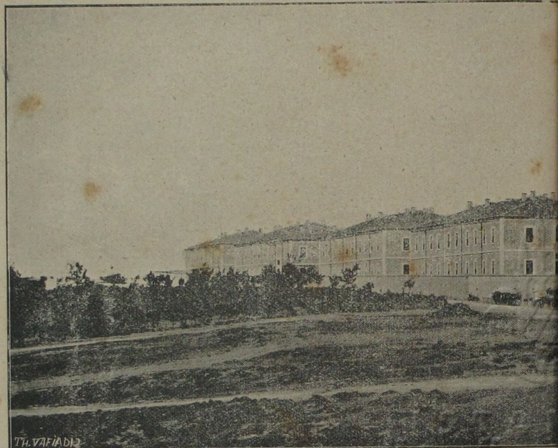
فن جراحینك ترقیات اخیره‌سی ملابسه‌سیله عملیات اولنان خسته‌کانك جرحه‌لری مقدما اولدیغی مثللو آیلرجه ایشلمیوب نهایت اون ویااون بش کون ظرفنده قپانه‌رق مرضا شفا پذیر اولدقلری جهتله ایکی هفته‌دن زیاده خسته‌خانه‌ده قالمدقلرندن پك آز یتاقلی بویله برخسته‌خانه‌ده یوزلرجه خسته‌کانك عملیاتی اجرا قلنه‌بیلمسی طبیعی اولیور. حتی قادینلره تخصیص اولنان دائره‌ده آنجق هربری بر یتاقلی اوچ اوطه بولندیغی حالده شو برسنه ظرفنده اللی قدر مریضه سریریاته قبول اولنه‌رق عملیاتی اجرا قلنمشدر .

سریریات خارجیه‌یه برکره کیریلورایسه قغوش واوطه‌لر وقاریوله‌لرله غایتله تمیز وپاك اولوب زمین پاکت تخته‌لریله تفریش اولنمش دیوارلری یاغلی بویا ایله بویانمشدر . رایحهٔ کریهه وسائره استشمام اولنمدقدن بشقه علاج وسائره قوقوسی بیله حس اولنمامقده‌در . عملیاتخانه‌یه کلنجه ایکی قسمدن مرکب اولوب برطرفی شاکردانك عملیات سیر ایتمسنه مخصوص برطاقم صره‌لردن متشکلدر . دیکر قسمی ایسه زمین ودیوارلری کاملاً مرمردن یاپلمشدر . بوراده عملیات ماصه‌سیله اوپراتور ومعاونلرینك بولندیغی موقعلروار در ، رسممزده کوریلان محل اشبو ایکنجی قسم یعنی عملیات صالونیدر .

عملیاتخانه درسعادتده موجود بولنان بالجمله خسته‌خانه‌لرك عملیاتخانه‌لرندن مکمل اولوب آلات وادوات جراحیه تعقیمنه مخصوص اوچ عدد اتوو ماکنه‌لرینی وسائره‌یی حاویدر .

سریریاته مخصوص واون بیك فرانق قیمتنده اولان آلات جراحیه دخی مومی الیه جمیل بك معرفتیله اخیراً بالذات اوروپادن مبایعه اولنمش ومخصوص جاملی طولابلر درونده کمال انتظامله محافظه اولنمقده بولنمشدر . عملیات اجرا قلنه‌جغی زمان جمله‌سی مبحوث اتوو ماکنه‌لرندن کچر ، بعده دوقتورلرك دست استعماله کلیر .

هرسنه اردوی همایون مرکز خسته‌خانه‌لرینه مکمل اوپراتور یتشدیرمك اوزره باارادهٔ سنیهٔ حضرت تاجداری منتهی صنف شاکردانندن اثبات لیاقت واقتدار ایدن افندیلردن بالامتحان جمیل بکك معیتنده یوزباشیلق رتبه‌سیله برقاچ طبیب ایکی اوچ سنه قدر بولندیرلمقده‌در . اشبو افندیلر اکمال تحصیل ایتدکلری زمان آیروجه اوپراتور شهادتنامه‌سنی حامل اوله‌رق اردوی

(مؤسسات مرحمت غایات خلافتپناهیدن دارالعجزه)

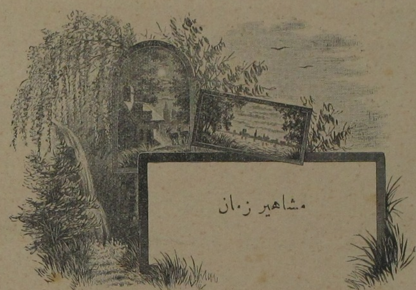
همایون خسته‌خانه‌لری اوپراتورلکنه تعیین قلنه‌جقلردر . الیوم جمیل بکك یاننده جراحلق تحصیل ومعاونت ایتمکده بولنان اطبادن بیکباشی جمیل عثمان ویوز باشی فواد وتوفیق افندیلر ایله منتهی صنف شاکردانندن آتی افندی موجوددر .

درج اولنان رسم فطوغرافدن آلنمش اولوب اون‌التی یاشنده برچوجغك کچوکلکندن برو اکسه‌سنده ظهور ایدوب بیومکده اولان بر اور عملیاتنی وجمیل بك اوری چیقارر ایکن معاونلری افندیلر دخی معاونتده بولندقلرینی کوستریور . بعد العملیات مذکور اور وزن اولندقده اوچ قیه وزننده اولوب یالکز کمیکدن عبارت اولدیغی کورلمش ومریض دخی برهفته ظرفنده شفا پذیر اوله‌رق سریریاتدن چیقارلمشدر .

مکتب طبیهٔ شاهانه سریریات خارجیه خسته‌خانه‌سنه معادل واودرجه مکمل بر نمونه عملیاتخانه‌سی دخی حیدر پاشا خسته‌خانه‌سنده دوقتور عزتلو ناظم شرف‌الدین افندینك زیر نظارت حاذقه‌سنده ترتیب قلنمشدر . کذلك خصکی نسا خسته‌خانه‌سی دخی شرائط اخیرهٔ فنیه‌یه مطابق بر عملیات صالونی ترتیبنه موفق اولنمشدر . خلاصه فن جلیل طبده جراحلق قسمنده دافع تعفن اصولنك کشفی ومیقروب نظریه‌سنك تدقیقی سایه‌سنده مشاهده اولنان ترقیات خارق‌العادهٔ جدیده عثمانلی دارالتداویلرینك جمله‌سنده موقع تطبیقه کتیرلمشدر . نوسالمزده عثمانلی عالم طبابتی حقنده دها اوزون مقاله یازمق ومدار افتخارمز بولنان مهرهٔ نورسیدکان اطبادن دها بك چوقلرینك رسمنی درج ایلمك استر ایدیسه‌کده حجممزك عدم وسعتی اشبو املمزه مانع ارلمشدر .

حقیقةً فن جراحی آوروپا غیرتوران اطباسنك همت فوق‌العاده‌سی ایله شو صوك سنه‌لر ظرفنده بسبتون بشقه برکسوه اخذ ایلمشدر . اولدن بری جاری تیمار ، ایشلتمه اصوللری کاملاً قالقمشدر . بوکون بریاره‌نك قطعا جراحته یاتیرمقسزین الك چوق اون بش کوندن زیاده سوردیکی یوقدر . کذلك وقتیله اطبانك جسارت ایلیه‌مدیکی قفا کمیکنی دلمك ، بطن آچمق کبی عملیات بوکون تعقیم اصولی سایه‌سنده بلا محذور موقع اجرایه وضع اولنیور . اثنای عملیاتده الات وادوات ، حیوانات خرده‌بینیه‌دن عاری اولدقدن صوکره دوقتورلر ایچون سرایت ویاخود جریحه‌نك کسب وخامت ایتمسی قورقوسی یوقدر . خلاصهٔ کلام جراحلقده هیچ مجهول نقطه قالمه‌مشدر . برجراح امراض خارجیه‌یه کمال جسارت وموفقیتله غلبه ایلیور .

احمد شاکر پاشا

ممالک عثمانیه‌نک مستعد اولدیغی ترقیاتی تأمین ایلمک ومغایر مرضیٔ عالی واقع اولان خصوصاتی ازاله ایله بالجمله تبعهٔ صادقهٔ شاهانه حقنده عدالتپرورانه معامله‌نک جریاننه نظارت ایلمک اوزره بوسنه مشیر دولتلو شاکر پاشا حضرتلرینک ریاست دولتلرنده وتجارت نظارتی مأمورین کرامندن فتحی بک ایله طهران سفارتی مستشاری حسیب بک وذوات سائره‌دن مرکب اولمق اوزره اناطولی ولایات شاهانه‌سندن ارضروم وان بتلیس وسائر ولایات معلومه‌یه برقومیسیون مخصوص اعزام بیورلمش اولدیغی غزته‌لرده البته منظور قارئین اولمشدر، شووسیله ایله نوسالمزه پاشای مشارالیه حضرتلرینک بر قطعه رسمنی وبروجه آتی ترجمهٔ حالنی درج ایلیورز :

احمد شاکر پاشا ۱۲۵٤ تاریخنده درسعادتده تولد ایتمشلردر . پدرلری چاق زاده‌لرندن عمر خلوصی افندی‌در .

۱۲۷٤ تاریخنده مکتب حربیه‌دن ارکان حربیه یوزباشیلغیله چیقه‌رق برسنه صکره الیوم مشیراندن نصرت پاشا حضرتلرینک میرلوالقله کوستنجه طرفلرنده اسکان مهاجرینه مأموریتلرنده رفاقتلرینه تعیین اولنمشلر ایدی .

مؤخراً طونه ولایتنک تشکیلنده روسجغه نقل ایتمه‌لریله ولایت مذکوره‌نک اداره‌سنجه اولان انتظامانک دوامنی تأمین ایدن ذواتدن بریده کندیلری اولمشدر. حتی قول‌اغاسی بولندقلری حالده روسجق بلدیه‌سی مدیریتنه مأمور اولملریله مرکز ولایتک تنظیمات مدنیه‌سنجه ایتمش اولدقلری مأثر فطانت، سلطان عبدالعزیزخان مرحومک اوروپادن عودت همایونلرنده فوق‌العاده

تقدیر شاهانه‌یی موجب اولدیغندن عهده‌لرینه بیکباشیلق توجیه وبرقطعه نشان مجیدی ایله تلطیف بیورلمشدر .

برسنه صکره یعنی ۱۲۸۵ سنه‌سی شوالنده صنف عسکریدن خدمت ملکیه‌یه تحویل مسلک ایدرک ادارهٔ نهریه ریاستی انضمامیله روسجق سنجاغی مرکز متصرفلغنه تعیین ایدلمش وقرق کون صکره که ۲۸ ذی‌القعده‌یه مصادفدر رتبهٔ اولی صنف ثانیسی ایله بغداد ولایتی مرکز متصرفلغنه وایکی سنه صکره دخی ولایت مشارالیها والی معاونلکنه نقل مأموریت ایدرک ۱۲۸۹ سنه‌سنده انفصال ایله درسعادته عودت ایلمشلردر .

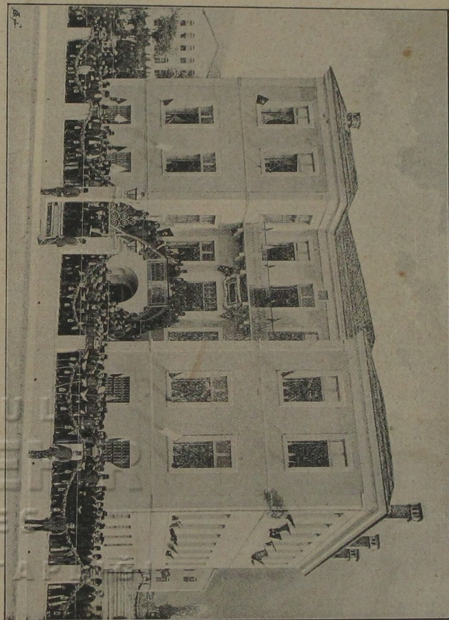
او آرالق بلغارستانده ظهور ایدن فرقهٔ فساده‌نک محاکمه‌سی ایچون علی صائب پاشا حضرتلرینک ریاستلری تحتنده تشکل ایدن قومیسیون اعضاسندن اوله‌رق صوفیه‌یه عزیمت وایکی بچق آی صکره اکمال مأموریت ایلمشلردر .

بومأموریت موقته‌یی متعاقب اوتاریخده نافعه نظارتی معرفتیله انشا ایدلمکده اولان اناطولی دمیر یوللری انشاآت عمومیه‌سی ریاستنه وبراز صکره انشاآت مجلسی ریاستنه وبر قاچ کون مرورنده حیدر پاشا دمیر یوللری ایشلتمه اداره‌سنجه کوریلان سوء استعمالات اوزرینه ادارهٔ مذکوره مدیرلکنه وبر آی صکره دخی (۱۷ رجب ۱۲۹۰) ده هرسک سنجاغی متصرفلغنه تحویل مأموریت وسنجاغک ولایته تحویلی اوزرینه انفصال وعودت ایلمشلردر .

بو آرالق ینه بلغارستانجه بعض احوال ظهور ایتمسندن طولایی خلقک نیات ومطالباتی تحقیق ایله تسکین اذهانه مأمور اولمشلردر . بربچق آی امتداد ایدن بومأموریتدن صکره اوچ بچق سنه برفاصله‌یه دوچار اوله‌رق نهایت ۱۲۹۳ رجبنده رتبهٔ ملکیه‌لرینی ترک ایله ینه منشأ اصلیلری اولان خدمت عسکریه‌یه رجعت ایلمش ومیرلوالق ایله هرسک ارکان حربیه‌سی ریاستنه وبرسنه صکره فریقلق ایله (قره پیکار) قوماندانلغنه وایکی آی مرورنده اورخانیه جهتی قوماندانلغنه و ۹٤ شوالنده اورخانیه باش قوماندانلغنه مأمور بیورلمشلردر .

ختام محاربه‌ده درسعادته عودتلرنده دیوان حرب وتنسیقات مجلسلری اعضالغی انضمامیله عموم ارکان حربیه ریاستنه مأمور اولدقلری کبی (فی ۷ جماذی‌الاولی ۱۲۹۵ ده) رتبهٔ سامیهٔ مشیریت ایله پترسبورغ سفارتنه تعیین بیوریله‌رق ۱۲ سنه بلا فاصله ایفای سفارت ایلدکلری حالده کچن ۱۳۰٦ سنه‌سی ذی‌الحجه‌سنده کرید ولایتی فوق‌العاده قوماندانلغیله والی وکالتنه مأموریتلری ایجاب ایتمکله اون برماه قدر اوخدمت معتنابهاده ابراز مأثر کفایت ایتمشلردر وبعده درسعادته عودت بیورمشلر وبورادن اناطولی ولایات شاهانه‌سی مفتشلکنه عزیمت بیورمشلردر .

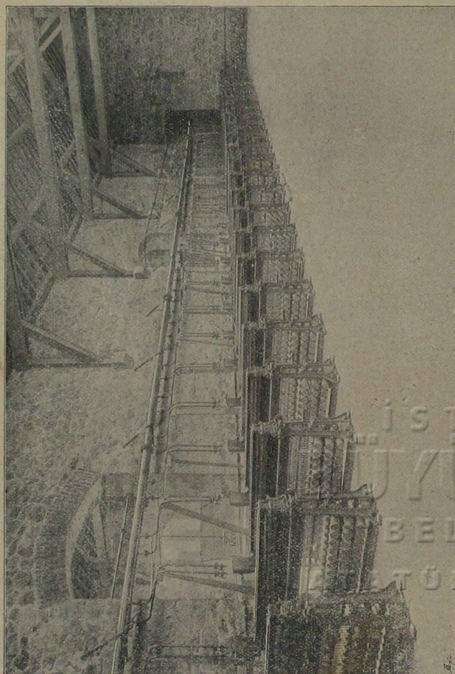

(حدود یونانیه قوماندانلغی دائره‌سی)

روم ایلی مفتشلری

اناطولی ولایات شاهانه‌سنه اولدیغی کبی روم ایلی ولایات شاهانه‌سنه دخی باب عالی حقوق مشاوری عطوفتلو حقی بك افندی حضرتلریله عدلیه نظارتندن خالد ومالیه‌دن انوری افندیلردن مرکب برهیئت دها اعزام بیورلمشدر . شو وسیله ایله حقی بك افندی حضرتلرینك برقطعه رسملرینی درج ایلیورز . مشارالیهك ترجمهٔ حالی برنجی سنه نوسالمزده مندرج اولدیغندن تکرار ایدلمه‌مشدر .

(پاشا باغچه موم فابریقه‌سنده اصاغه صالونی)

عثمانلی مشاهیر اطباسی

ترقیات عثمانیه میاننده اك زیاده نظر افتخار ایله ذکر ایلیه‌جکمز برشعبهٔ فنیه وار ایسه اودخی عالم طبابتدر ؛ واقعا مکتب طبیه‌مز اوروپالیلرك بیله نظر استحسانی جلب ایلدیکی کبی هله‌اذکیای اولاد وطندن یتشن اطبا هریرده لسان تقدیرله یاد اولنیور . بوکبی مشاهیردن برقاچنك رسمنی درج صحیفه ایلدك :

فیضی پاشا — فیضی پاشا مکتب طبیه‌نك یتشدیردیکی مدار افتخارمز اطبادن والیوم اومکتبك الك معتبر معلملرندندر ؛ مکتبده اکمال تحصیل ایلدکدن صوکره امراض داخلیه‌ده کسب اختصاص ایتمك اوزره پارسه عزیمت ایتمشلردی ؛ اورادن حقیقةً امراض داخلیه‌نك برطبیب مختصی اوله‌رق عودت ایلدیلر ؛ اوندن صوکره کذران ایدن زمانلر ایسه مهارت وحذاقتلرینك تزایدینه خدمت ایتمشدرکه بونك الك مکمل برهانی‌ده متوالیاً مکافات والتفات سنیه‌یه مظهر اوله‌رق بوکون بین الامثال تمیز ایتملریدر . فیضی پاشا حضرتلری اهل قلم اطبادندر ؛ میدان مطالعه‌ده بولنان «امراض داخلیه» عنوانلی کتابلری حقیقةً بیوك برمزیت فنیه‌یی حائزدر .

کندیلرینه کانجه رسمده کورلدیکی اوزره دائما بشوش وملتفت برچهره‌یه مالکدرلر ، فرط نزاکتلری واردر ، هله محویتی پك سورلر .

دوقتور نوری پاشا حضرتلری — مکتب طبیهٔ شاهانه‌نك مستعدان اطباسندن اولوب پارسده اکمال تحصیل ایلدکدن صوکره درسعادته کلمش واندرون همایون طبابتنه تعیین بیوریله‌رق تدریجاً لوا رتبه‌سنی احراز ایلمشلردر ، کندیلری غایت نازك وظریفدر .

جمیل بك — اسکچه خاندانندن طوپوزی زاده وبولی متصرفی سعادتلو ضیا پاشا حضرتلرینك مخدومی جمیل بك ١٢٨٣ سنه‌سنده درسعادتده تولد ایتمشدر .

درسعادت مکتب طبیهٔ عسکری اعدادیسنه ١٢٩٥ ده قید اولنمش و١٢٩٦ سنه‌سنده مکتب طبیهٔ عسکریهٔ شاهانه‌یه نقل وقبول اولنمش وهر سنه بولندیغی صنفك برنجیلکنی احراز ایدرك ١٣٠٢ سنه‌سی کانون اولنك برنجی کونی اکمال تحصیل ویوزباشیلق رتبه‌سیله دیپلوما آلمغه موفق اولمشدر .

جمیل بك درت ماه قدر خمبره خانه خسته خانه‌سنده اجرای طبابت ایلدکدنصکره اوچ سنه مدتله فن جراحیده توسیع معلومات ایتمك اوزره پارسه اعزام اولنمش وپارسده بولندیغی مدت ظرفنده پئان ، تره‌لا ، ورنویل کبی مشاهیر جراحان معیتنده فن جراحی‌یی تحصیل ایله درسعاته عودت وحیدر پاشا خسته‌خانه‌سی اوپراطورلکنه تعیین قلنمش ومذکور خسته‌خانه اوپراطورلکنده بولندیغی اثناده یوزکیکارینك چیقمسی کبی غایت مهم عملیات جراحیه اجرا ایلمسنه مبنی مکتب طبیهٔ شاهانه سریریات خارجیه معلم معاونلکنه نصب وتعیین بیورلمشدر .

جمیل بکك سریریات مذکوره‌ده اجرا ایلمش اولدیغی متعدد عملیات مهمهٔ جراحیه اوزرینه رتبه‌سی تدریجاً قائممقاملغه ومیرالایلغه ترفیع بیورلمش وصره‌سیله کموش امتیاز مدالیه‌سی دردنجی رتبه‌دن نشان عالئ عثمانی وآلتون لیاقت مدالیه‌سی و ایکنجی رتبه‌دن نشان ذیشان مجیدی‌یی احراز ایتمشدر .

ذاتاً مومی الیهك اجرا ایلدیکی عملیاتدن برینك رسمی نوسالمزده مندرج بولنیور . اشبو عملیات سریریات خارجیه خسته‌خانه‌مزك درجهٔ مکملیتنی ارائه ایدر .

خیرالدین بك — ١٢٦٢ تاریخنده ساقزده تولد ایتمشدر . مکتب طبیه‌یه تاریخ دخوللری ١٢٧٩ در . بوراده تحصیل ایله ١٢٩٠ تاریخنده نشأت ایدوب مسابقت امتحاننده موفقیت ابراز ایده‌رك اکمال تحصیل ایلمك اوزره پارسه کیتمشلردر . پارسدن عودتلرندن صوکره ١٢٩٤ سنه‌سنده حیدر پاشا خسته خانه‌سنه اوپراتور اولمشلردر . ١٣٠٧ سنه‌سنده وندیك وکچن سنه دخی پشته صحت قونغره‌سنه مرخص تعیین اولنمشلردر . الیوم مکتب طبیهٔ شاهانه‌ده عملیات جراحیه ومکتب طبیهٔ ملکیهٔ شاهانه امراض خارجیه معلملکی وظائف معتنا بهاسنی ایفا ایلیورلر . عهده‌لرنده حفظ صحهٔ عمومیه مفتشلکی دخی واردر . خیرالدین بك غایت نازك وظریف اولدقلری قدر خلوق وخیر خواهدرلر .

بسیم عمر بك — ثروت فنون قارئلری بسیم عمر بکی پك کوزل طانیرلر .

دوقتور بسیم عمر بك غیرت وفعالیت مجسمه‌در . الك مهم جهت دخی مساعی وغیرتنك فوق العاده صورتده تحت انتظامده بولنمسیدر . خسته‌لرینه خدمت ایله‌ویردیکی سوزی اجرایی الك معزز وظیفه طانیدیغی ایچون بسیم عمر بکه تودیع اولنان ایشك حسن جریانندن امین اولمق برامر طبیعیدر ؛ دوقتور الات طبیه‌سنی نصل برمهارتله قوللانیرسه قلم تحریری‌ده اویله برسهولت واقتدارله استعمال ایدر ؛ حقیقةً اهل سیف وقلمدر .

دوقتور بسیم عمر بك نارده خاندانندن عمر شوقی افندینك مخدومی اولوب ٤ تشرین ثانی سنه ١٢٧٦ تاریخنده استانبولده تولد ایلمش و ٢٥ مایس سنه ٣٠١ تاریخنده مکتب طبیهٔ عسکریهٔ شاهانه‌دن شهادتنامه اخذ ایتمشدر . بولندیغی مکتبلرك اکثریسنده وبالخصوص مکتب طبیه‌ده صنفك برنجیلکنی دائما محافظه ایتمشدر . حیدر پاشا خسته خانه‌سنده بولندیغی اثناده اجرا اولنان «فن قباله» مسابقت امتحاننده حق رجحانی احراز ایله معلم معاونلکنه تعیین قلنمش وبو صره‌ده آلاصونیه جهتنه مأمور ایدیله‌رك اورایه عزیمت وعودت ایلمش وصکره فن قباله وامراض نسا واطفالده کسب اختصاص ایلمك اوزره پارسه عزیمتنه ارادهٔ بالاستیذان سنیهٔ حضرت خلافتپناهی شرفصادر اولمغله درت بچق سنه قدر پارسده وبر مدت دخی لونده وبروکسل خسته خانه‌لرنده تحصیل وتتبعده بولنه‌رق توسیع معلومات ایلدکدن صکره عودتنده فن قباله معلملکنه تعیین وبر ایکی سنه مقدم ابدلر معلملکی دخی فخری اوله‌رق عهدهٔ درایتنه تودیع ایدلمشدر .

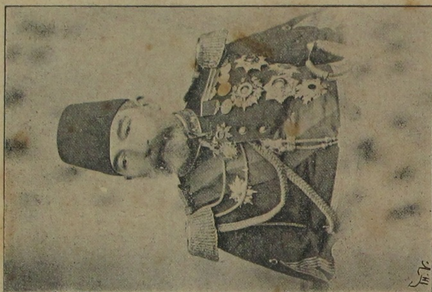
حذاقت ولیاقتنه وتحریر ونشر ایلدیکی آثار نافعه‌سنه بناءً رتبه‌سی سایهٔ حضرت پادشاهیده تدریجی ترقی ایله قائممقاملغه ارتقا ایلمش وخدمات واقعه‌سنه مکافاةً عهده‌سنه بشنجی ودردنجی مجیدی نشانیله افتخار وصنایع مدالیه‌لری احسان بیورلمشدر . بعض مقالات ورسائل صحیه‌سندن طولایی پارسده‌کی جمعیت صحیه وولادیه اعضالقلریله توتونك سوء استعمالی علیهنده متشکل جمعیتك ریاست ثانیه‌سنه انتخاب ایدیله‌رك بونلردن بعضلرینك مدالیه ومکافاتلرینه‌ده مظهر اولمشدر .

آثار مطبوعه‌سی : صو ، دیشلرك حفظ صحتی ، کوز ، توتون ، مسکرات ، افیون قهوه

[مکتب طبیهٔ شاهانه سریریات خارجیه شعبه‌سنده عملیات جراحیه]

وچای ، صحتنمای اطفال ، صحتنمای ازدواج ، صحتنمای عائله ، صحتنمای تناسل ، کندیکی بیل ، معده ، تناسل ، اوزوم واوزوم ایله تداوی ، شیشمانلق وضعیفلق ، صو ایله تداوی ودکزده بانیو ، ضعیف ووقتسز طوغان چوجقلره ایدیله‌جك تقیدات — قوووژ وغاواز ، عقم وعنانت ، ایپنوتیزم وسائر کتاب ورساله‌لریدر .

[اناطولی شاهانه فوق‌العاده مفتشی
دولتلو شاکر پاشا حضرتلری]

[روم ایلی شاهانه مفتشلرندن
عطوفتلو حقی بك افندی حضرتلری]

اك بیوك اثرلرندن بری [امراض نسا] کتابیدرکه ترجمه‌سی جانب حکومت سنیه‌دن تقدیر بیوریله‌رق میر مومی الیه همت وغیرتنه مبنی مجیدی نشانیله تلطیف ایدلدیکی کبی آوروپه مکانات نقدیه‌یه دخی شایان کورلمشدر . اشبو اثر مهم ایله [سریریات ولادیه] نامنده‌کی آلتی یدی یوز

صحیفه‌لك دیكر بر رساله‌لری‌ده مكتب طبیه مطبعه‌سنده طبع ایدلمكده اولوب قریباً موقع انتشاره وضع ایدیله‌جكدر .

نصرالله خان

افغانستان حاكمنك كوچك مخدومی نصراله‌خان حضرتلری بودفعه اقصای شرقدن اوروپایه بر سیاحت اختیار ایدرك تنزه مقصدیله اجرا اولنان بو سیاحتده بر مدت دوام ایتدكدن صوكره مارسلیا طریقیله مملكتلرینه عودت ایتمشلردر . تصویرده كورولدیكی اوزره نصراله‌خان حضرتلری هنوز كنج اولوب غایت حلیم بر ده چهره‌یه مالكدر .

افغانستان ، سانسقریت لساننده (سواریلر مملكتی) معناسنه اولوب ۳۸ درجه عرض شمالی ۷۲ درجه طول شرقی دائره‌لرنده كائندر ؛ تخمیناً ۷۲۰۰۰۰ كیلو مترو مربعی اراضی‌یه مالك اولوب عجمستان ، هندستان تركستان وبلوجستان ممالكیله محاطدر .

افغانلرك لسانی كندیلرینه مخصوصدر .

حتی افغان وافغانستانناملری بیله فارسی اولوب ارنلر كندیلرینه (پاچانا) و مملكتلرینه (پوچتون قوعا) دیرلر . افغان لسانی فارسی ایله تركی آراسنده اولوب مذهبلری ایسه دین مبین محمدیدر .

افغانستان بر حاكم طرفندن اداره اولنور . مملكت « كابل » « قندهار » « هرات » و « بالك » اسمیله درت بیوك قسمه منقسمدر . افغانستانك حاكم حاضری عبدالرحمن اسمنده‌دركه رسمی مشاهده اولنان نصرالله خاندن ماعدا حبیب الله اسمنده بر اوغلی دها واردر . افغانستانك منقسم اولدیغی درت قسمدن « كابل » اك مهمیدر ، ذاتاً مقر حكومت دخی ینه بو اسمده بر شهردر . درت بیوك قسمك هر بری آیری سنجاقلره آیریلور . سنجاقلر بر قاضی طرفندن اداره ایدلمكده‌در .

افغانستانك نفوس موجوده‌سی تخمیناً ۶۱۸۵۰۰۰ در . بونك ۱۵۲۰۰۰۰ عددی اصل افغانلی ، برمیلیونی تاجیك وعجم ، بشیوز بیكی هندلی التیوز بیكی تاتار وموغول ، وایكیوز اونبش بیكی قزل باش اولوب متباقیسی مختلف طاقلره عائددر . مشهور شهرلر (كابل ، ۷۵۰۰۰ نفوس) ، (قندهار ۶۰۰۰۰ نفوس) (هرات ۵۰۰۰۰ نفوس) وسائردر .

شمدیكی حاكم عبدالرحمن خان حضرتلری بوندن اون سنه اقدم مقام حكومته كچمشدر .

جوهور حاكم جدیدی

هند چینی‌ده جوهور قطعه‌سی حاكمی اولوب اوروپاده سیاحتده ایكن اخیراً وفات ایدن « ابوبكر » ك مخدومی « تونكی ابراهیم » خان حضرتلری پدرلرینك مقامنه كچمشلردر . بو وسیله ایله پدرلری ایله سیاحتده ایكن المانیاده فرانقفورت شهرنده چیقارتدقلری بر قطعه فوطوغرافدن یاپیلان رسمنی درج صحیفه ایدیورز . مشار الیه ۱۸۶۱ سنه‌سنده تولد ایتمش اولوب كوزل تحصیل وتعلیم كورمشدر .

دولتلو محمود خان

درسعادت ایران سفیری بوسنه تبدل ایتمشدر . اسعداه خانك انفصالنه مبنی مشار الیهك برادری علاء الملك دولتلو محمود خان حضرتلری سفیر كبیر اوله‌رق شهرمزه ورود ایتمش وامور مأموره‌سنه باشلامشدر . محمود خان حضرتلری شهرمزه كلمزدن اول پترسبورغ سفارتنده بولنیور ایدی . معاملات سیاسیه‌ده اموردیده وایرانك مشاهیر مأمورینندندر .

انكلتره هیئت وكلاسی

كچن سنه‌كی نوسالمزده بیان اولندیغی اوزره انكلتره ریاست اداره‌سنه كلن لورد روزبری بو دفعه كندی فرقه‌سنك اكثریت قازانه‌مامسی اوزرینه اداره‌دن دوشدیكی جهتله پارلمنتوده یكیدن انتخابات اجرا قلنمش وریاست وكالت‌لغه انضماماً خارجیه نظارتی مأموریتیله لورد سالسبوری‌یه احاله قلنمشدر . لورد سالسبوری انكلتره‌ده متعدد كره ریاست حكومتی احراز ایتمش اعاظم سیاسیون غربیه‌دندر . مشار الیه ایله برابر بحریه ناظری مستر غوشن ایله لورد شانسه‌لیه هالسبورینك رسمی دخی درج صحیفه قلندی . شانسه‌لیه اولنلر دائما انكلیز رجالنك قیافت قدیمه تاریخیه‌سنی اكسا ایدرلر . ینه بوسنه تحول ایدن انكلتره اردولری عموم قوماندانی لورد وولسله‌ی جنابلری ایسه عموم قوماندان سابق لورد قامبریجك یرینه كلمش انكلتره اعاظم منتسبین فن حربندندر .

[دوقتور فيضى پاشا]

[دوقتور نورى پاشا]

[دوقتور خيرالدين بك]

[دوقتور جميل بك]

قونت قالنوكى وغلوشووسكى

اوستريا مجارستان حكومتى رياست وكلالغنده پك چوق زمانلر بولندقدن صوكره اخيراً استعفا ايدوب چكلمش اولان قونت قالنوكينك يرينه قونت غلوشووسكى تعيين قلنمشدر. بوذات اوستريانك اك معتبر خاندانندندر. كنديلرى ١٨٧٢ ده مسلك ادارهيه داخل اولمش وپك چوق پايتختلرده سفيرلك ايتمشدر. (كوستاو سكزموند قونت قالنوكى) ١٨٣٢ سنهسنده موراويادهله‌توويچده تولد ايتمشدر. مسلك سياسىيه مونيخ سفارت كتابتيله باشلايوب اورادن برلينه ولوندرهيه كيتمشدر. ١٨٧٤ ده قوپنهاغ سفيرى تعيين قلنمش و ١٨٨٠ ده پترسبورغه كچمش وبونى متعاقب اوستريا ومجارستان خارجيه نظارتنه نصب اولنمشدى.

[دوقتور بسيم عمر بك]

[ايران سفير جديدى محمود خان حضرتلرى]

موسيو بانفى

بوسنه اوروپانك همان هر يرنده تبدل وكلا اولمشدر؛ هله بعض يرلرده برقاچ دفعه وقوعبولمشدر؛ بو جملهدن اولمق اوزره مجارستان حكومتى دخى هيئت وكلا رياستنه رسمده مشاهده اولنان موسيو بانفىيى كچيرمشدر.

موسيو بورژوا

بوسنه فرانسهده دخى تبدل وكلا وقوعه كلمش ورادیقال فرقهسنه منسوب موسيو بورژوا رقابينه تشكيل ايتمشدر. يكى قابينهنك خارجيه

ناظری موسیو برتلودرکه مشاهیر علمادندر . رئیس موسیو بزروا ایسه فرانسه‌نك مشاهیر سیاسیونندن اولوب (١٨٥٤) سنه‌سنده تولد ایتمشدر .

حبش هیئت سفارتی

روسیه دولتی وسطی افریقاده‌کی نفوذینی تزیین ایچون حبشستانه قارشی آثار محبت ونوازش ارائه‌سنه باشلادیغی جهتله ایکی حکومت آره‌سنده بوسنه برطاقم نمایشات تمایلکارانه مشاهده اولنمشدر . ازان جمله حبش حکومتی روسیه چارینه مخصوصاً برهیئت سفارت اعزام ایلیه‌رك مشارالیه ایمپراطور حضرتلرینه برخیلی هدایای کرانبها تقدیم ایتمش وبوکا مقابله دخی کورمشدر . اشبو هدایایی کوتوروب کتیرمك ضمننده شهرمزدن مرور ایدن حبش هیئت سفارتنك رسمی نوسالمزه ادخال قلنمشدر .

مداغشقار قرالیچه‌سی

مداغشقار قرالیچه‌سی اوچنجی راناوالو مانژاقا ١٨٥٨ سنهٔ میلادیه‌سنده تولد ایتمش و١٨٨٣ سنه‌سی تشرین ثانیسنك یکرمی ایکیسنده مقام قرالیته قعود ایلمشدر . اورته بویلی ، حلیم ، متواضع ادارهٔ حکومته اولدقجه واقفدر . پرنس راقائومنا وپرنسس رازا فیناندریا ماتیزا نامنده براوغلی وبرقیزی واردر . قرالیچه طرفندن اجرا ایدیلن رسم قبول وسائره کبی مراسمده قیرمزی اثواب کییه‌رك صیرمه‌لی وغایت مزین برکورکی دخی صیرتنه الیر . قرالیچه‌نك معیتی ارکانی ایچون لازم‌کلن بالجمله مزینات پاریسك اك جسیم موده مغازه‌لری طرفندن کوندرلمکده‌در . قرالیچه راناوالو پروتستان مذهبنه تابع اولوب اطه‌نك دین رسمیسی دخی پروتستاندر .

ماداغشقار قرالیچه‌سنك بوسنه السنهٔ مطبوعاتده دورانی فرانسه‌نك کشاد ایلدیکی مداغشقار سفرندن تولد ایلمشدر .

واقعا بوسنه مداغشقار محاربه‌سیله دخی شهرت بولمشدر .

مداغشقار آطه‌سی آفریقای جنوبی‌یه مصادف بحر محیط هندی‌ده کائن برجزیرهٔ واسعه‌درکه مساحهٔ سطحیه‌سی اوروپاده فرانسه‌یه مساویدر . بوراسی خیلی زماندن بری فرانسزلرك زیر حمایه‌سنده اولوب منعقد معاهده‌لر موجبنجه آطه‌نك ادارهٔ داخلیه‌سی حکومت داخلیه‌سنه مودوع اولمق

ایله برابر مسائل خارجیه‌سی کاملاً فرانسه‌یه عائد ایدی. یعنی مداغشقار حکومتی فرانسزلرك دلالتیله دول اجنبیه ایله مخابره ایدر، اونلر واسطه‌سیله عقد معاهده ایدر ایدی. فرانسه حکومتنك بوندن طولایی مداغشقار مقر حکومتی تاناناریووده مأمور مخصوصی ، عسکری وسائره‌سی بولنور ایدی .

هرنصلسه تحدث ایدن برمناقشه‌دن دولایی مداغشقار حکومتی فرانسه‌نك حق حمایه‌سنی طانیمه‌مق استدی ، جواب رددیدی ، تاناناریووده بولنان مأمورك حق مداخله‌سنی منع ایلدی ، بوحال دخی فرانسه‌نك ساحله چکلمسنی ومداغشقار حکومتنه اعلان حرب ایتمسنی موجب اولدی. بوخصوصده ٥٠ میلیون فرانق تخصیصات قید اولندی، ژنرال دوشه‌سن اسمنده برماهر قوماندانك زیراداره‌سنده براردو سوق ایلدیلر، اردو ساحلدن باشلیه‌رق درت آی قدر دوام ایدن محاربه ، دها دوغریسی یورومك سایه‌سنده مقر حکومت پیشکاهنه کلدی. اوراده غلبه احراز ایلیه‌رك مرکز اداره‌یی ضبط ایلدی . واقعا مداغشقار جزیره‌سنك عسکری فرانسزلره جزؤی مقاومت ایدرك فراردن بشقه برشی یاپمیور ایدیلر، نهایت تسلیم اولدیلر. فرانسز عسکری حربدن زیاده چکدکلری یوللرك فنالغندن وهوانك وخامتیله خسته‌لغندن اذا وجفا کورمشدر .

فرانسز اردوسنك تاناناریووه دخولیله مصالحه عقد اولندی . فرانسه‌نك حق مداخله‌سی برقات دها توسیع اولندی، یعنی اطه بسبتون فرانسزلشدی .

لی هونغ چانغ

لی هونغ چانغ چین ایمپراطورلغی اکابر مأمورینندندر ، پچیلی والیلکی خدمتنده مستخدم ایدی . اوروپا مطبوعاتنك لسان اعلاننده هرآن ذکر اولنمسی ژاپونیا ایله عقد اولنان مصالحه‌یه چین طرفندن بوذاتك مأمور اولمسندندر . واقعا چین وژاپون مصالحه‌نامه‌سی چین ایمپراطوری نامنه (لی هونغ چانغ) امضالمشدر . اونك ایچون بوسنه شهرت تاریخیه پیدا ایتمشدر .

موسیو نه‌قار

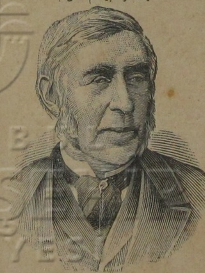
پارسده ١٩٠٠ سنه‌سنده کشاد اوله‌جق مشهر عمومینك تأسیسی ضمننده انتخاب قلنان قومیسیون

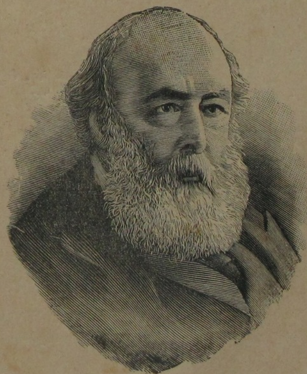
[افغانستان حاكمنك مخدومى نصراله خان]

[تنكو ابراهيم خان]

[اسكاتره بحريه ناظرى غوشن]

[باش وكيل لورد سالسبورى]

[لورد شانسهليه هالسبورى]

اوستريا باش وكيل سابق قونت قالنوكى

مجارستان باش وكيلى موسيو بانفى

فرانسه باش وكيل جديدى موسيو بورژوا

اوستريا باش وكيل جديدى قونت غلوچووسكى

[لوهونغ چانغ]

سرمایهٔ بحث و مقالی اولان ١٩٠٠ سرکیسی حقنده اهل مطالعه نزدنده بر حس مراق اویانمش اولدیغی ایچوندر . بو سرکینک ١٩٠٠ ده اوله‌جغی قطعیاً تحقق ایتمش ایسه‌ده تفرعاتی هنوز قرارگیر اولمه‌مشدر ، مبحث مخصوصمزده پروژه‌لرك برقاچنی ذکر ایدییورز . انشاالله کله‌جك سنه واوبرسنه نوسالمزده بدایت عصر جدید میلادیده کشاد قلنه‌جق شو سرکی حقنده خیلی رسملر نظرگاهه وضع اولنور .

[مادا غشقار قرالیچه‌سی]

مخصوصلك رئیسی موسیو ژان ئه‌قارك برقطعه رسمنی پیشگاهه وضع ایلیورز . موسیو ئه‌قار ١٨٤٤ سنه‌سنك کانون اول ٢١ نده ستراسبورغ ده تولد ایتمشدر .

موسیو ژان ئه‌قار فرانسه‌نك الك مشهور مهندسلرندن ومعمارلرندندر .

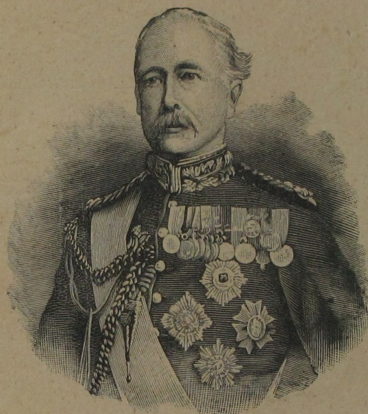
بو ذات ١٨٨٩ سنه‌سی سرکیسنده شمنا وفرلروما کنه‌لر دائره‌سی هیئت عدولنك ریاستنده بولنیور ایدی . رسمنی درج صحیفه‌دن مقصدیمز هنوز زمان کشادینه خیلی زمان وار ایکن دها شمدیدن غزته‌لرك

وقایع مهمهٔ مدنیه وعلمیه

کیه‌ل قنالی

کچیردیکمز سنه‌نك وقایع مهمه صناعیه وسیاسیه‌سی ایچنده کیه‌ل قنالنك رسم کشادی الك مهمیدر . اشبو قنال بحر شمالی بحر بالطقه الصاق ایتمسیله برابر عالم مدنیته بخش ایلدیکی منافع تجاریه‌دن زیاده المانیانك قوهٔ بحریه‌سنی تأمین وتأییده خدمت ایتمش اولدیغی جهتله طرق حربیه‌دن عد ایتمك لازمکلیر . المانیا ایمپراطوری حضرتلری بو دقیقه‌یی نظر دقته آلدقلری جهتله قوهٔ بحریه‌سنی استدیکی زمان بحر شمالدن بحر بالطقه یاخود بحر بالطقدن بحر شماله نقله خدمت ایده‌جك قنالك رسم کشادینی بالجمله دول حاضره دونمالرینی بریره جمع ایله مسئله‌یه بر منظرهٔ صلحپرورانه ویرمك استدیلر . بوندن دولایی قنالك رسم کشادینه تکمیل دولتلر دعوت اولندی . هر دولت سفن حربیه‌سندن زرهلی ، قراووزور ، یوت وسائره کوندردی ؛ بعضیلری درت بش پارچه‌دن مرکب عادتا بر دونما ایله اشتراك ایلدی . اونك ایچون بویاز اجرا ایدیلن بین‌الملل رسم کشاد تاریخ عالمده کمال اهمیتله ذکره شایان وقایعدن اولمشدر ؛ قنالك اولا برباشنده اجتماع ایدن یوزلرله سفائن حربیه ، یعنی متحرك قلاع آهنین کمال مهابت ودهشت ایله ، اوکده المانیا ایمپراطورینك راکب اولدقلری هوهنزولرن واپوری اولدیغی حالده قناله کیردیلر ، برباشدن برباشه مسافه‌یی قطع ایله انتهاده کائن کیه‌ل قصبه‌سنه کلدیلر ، بوراده فوق‌العاده ضیافتلر ، شنلکلر شهر آیینلر اجرا ایتدیلر ، اورتالق آتش ایچنده قالدی ، السنهٔ مدنیه‌دن جمله‌سنك بر آره‌ده سویلندیکی او کون وکیجه او السنه اصحابنه چکیلن ضیافت عمومیه‌ده اوروپا دول معظمه‌سی خاندان حکمداریسندن بك چوق ذوات حاضر بولندی ، هر دولتدن آمیراللر ، قوماندانلر کورولدی . یعنی مثلی غیر مسبوق براجتماع ملل مشاهده ایدلدی . طرف سلطنت سنیه‌دن سعادتلو عارف پاشا حضرتلرینك زیر اداره‌لرنده بولنان فؤاد واپور همایونی اعزام اولنه‌رق اشبو رسم کشاده اشتراك بیورلمش و اوزمان برلین سفیری بولنان خارجیه ناظری دولتلو توفیق پاشا حضرتلری دخی شنلکلرده حاضر بولنمشدر .

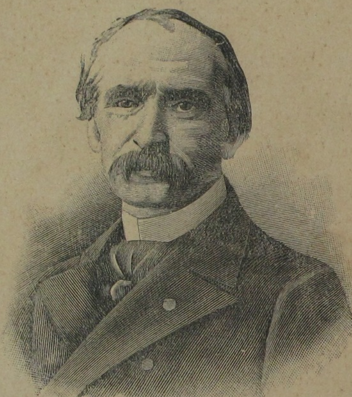

[انکلتره باش قوماندانی وولسله‌ی]

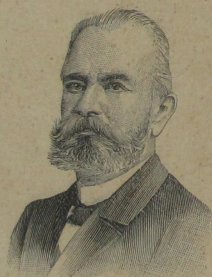

[حبش هیئت سفارتی]

شمدی بر آز قنال حقنده معلومات فنیه اعطا ایده‌لم :
قنالك کشادی ایچون تخمین اولنان مصرف (١٥٩) میلیون مارقدن عبارت ایدی . مصارف واقعه بومقداری تجاوز ایتمه‌مشدر. بومقدارك (٥٠) میلیونی المانیایی تشکیل ایدن دولتلردن پروسیا

[١٩٠٠ سرکیسی قومیسری پیقار]

[کیه‌ل قنالی مهندیسی]

[ترانسوال حکومتی رئیسی]

حکومتی طرفندن اعطا ایدلمشدر . چونکه قنالدن الك زیاده مستفید اوله‌جق پروسیا ایله هولشتایه‌در. قنال یتاغنك آچلمسی ایچون یتمش بش میلیون مترو مکعبی طوپراق چیقارلمشدر . بوطوپراق

اطرافده بولنان بعض بطاقلقلرك املاسنه ياردیم ایتمشدر . بوصورتله شمدی‌یه قدر زراعت ایدیله‌میان برطاقم اراضیٔ وسیعه قابل زرع وحراثت برحاله کتیرلمش ومملکتك اعمار وترقیسنه بویوزدن قنال بالواسطه خدمتده بولنمشدر .

قنالك طولی ٩٨ کیلو مترو وعرضی ٦٥ متر ودر . قنالك غرب نهایتی‌الب نهرینه منتهیدر . بونهرده قنالك منتهی اولدیغی بروسبوتل نقطه‌سی استحکامات ایله پك کوزل مدافعه ایدلمش وقنالك بردیکر اوجی‌ده برنجی درجه‌ده عسکری برلیمان اولان (کیل) لیمانه منتهی بولنمش اولمسنه نظراً بحر شمال وبحر بالطیق قنالنك عسکری نقطهٔ نظرندن پك کوزل محافظه ایدلمش اولمسی شبهه کتورمز .

قنال کیل لیمانه (هولتناو) موقعنده داخل اولیور (برونسبوتل) دن (هولتناو) ه قدر قنال شمال شرقی‌یه طوغرو میل ایدر قنالك مجراسنده برقاچ منحنی‌یه تصادف اولنور . بومنحنیلرك نصف قطرلری اوچ کیلو متر ودن آلتی کیلو متروبه قدردر .

قنالك اوزرنده التی بیوك حوض موجود اولوب ایکی طرفدن کلن سفینه‌لر بوراده قارشولشیرلر وبری برینه یول ویررلر . تکمیل قنال اوزرنده تلغرافخانه‌لر تأسیس ایدلمش اولوب شمندوفرلرك حرکاتنی تنظیم ایدن تلغرافخانه‌لرکبی بونلرده سفائنك حرکاتنی تنظیم ایده‌جکلردر .

قنالك صو سطحنده عرضی ٦٥ متر ودن ٦٧ متروبه قدردر . قعرنده بوعرض ٢٢ متروبه اینر ، عمق ٩ متر ودر .

قنالك ایکی باشنده بولنان اقلوزلردن ماعدا سفائنك سرعت سیرینی تعدیل ایده‌جك نقطه‌سی یوقدر . ایکی باشده‌کی اقلوزلر چفتدر . بواقلوزلردن (قنطره حوضلری) بری کیرمك ودیکری چیقمق ایچوندر . حوضلرینك طولی یوز اللی وعرضی یکرمی بش متر ودر .

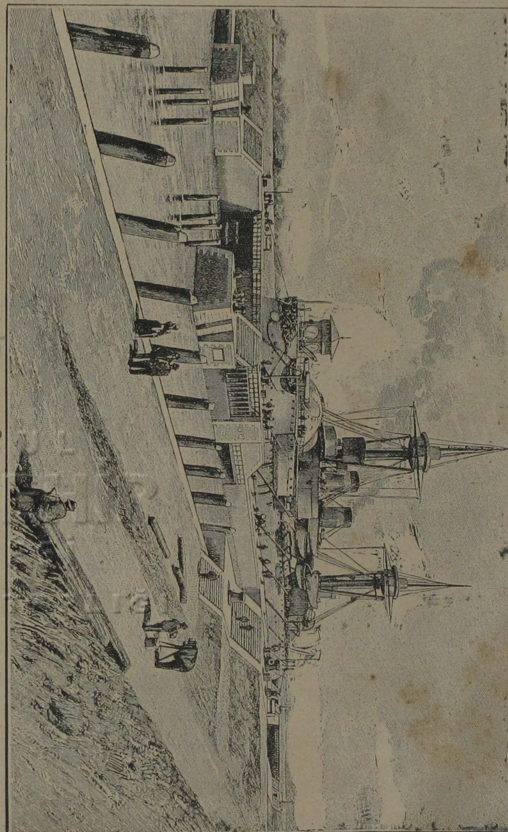
(بحر بالطیق) ك صولری پك آز تسویه‌سنی تبدیل ایدر بونك ایچون هولتناوده بولنان قنطره حوضلرینی کیل لیماندن صولرك مد وجذرینه نظراً دائما قپایوب آچمق زحمتی یوقدر . نهایت سنه‌ده اللی کون قپامق کفایت ایده‌جکدر .

حالبوکه شمال دکزی طرفندن (برونسبوتل) ده بولنان قنطره حوضلری بحر شمالده مدوجذر هرکون اثرینی کوردیکی ایچون قپالی بولنمق والبه‌نك صولری پك یوکسك ویك الچق بولندیغی زمان آچامیوب آره‌ده آچیلمق لازم کلیور .

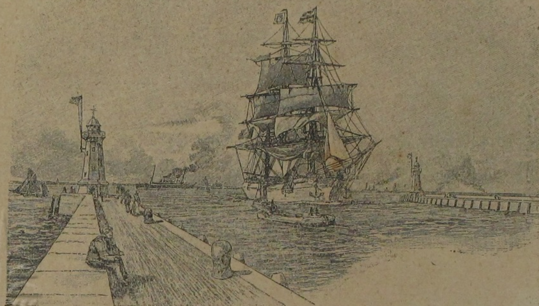
کیل قنالی شمندوفرلرك ایشلمه‌سنه مانع اولمامق ایچون قنال اوزرینه ایکی بیوك کوپری یاپلمشدر . بوکوپری کیل شهرندن (اکه‌رنفورد) شهرینه کیدن شمندوفر خطنه مخصوصدر . کوپرینك سطح مادن اعتباراً ارتفاعی (٤٢) متر ودر .

قنالك تجارت عمومیه‌یه خدمتی غیر قابل انکار اولوب بروجه آتی تید ایده‌جکمز برایکی رقم بردرجه‌یه قدر بوخدمتی کوستریر :

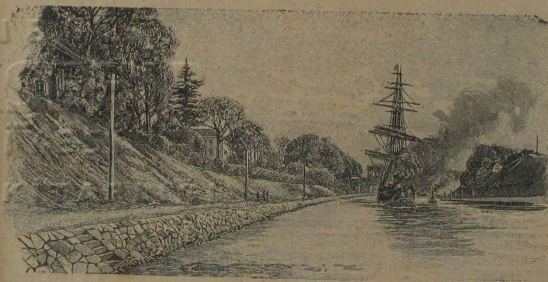
هامبورغدن بحر بالطیقه کیده‌جك سفینه‌لر ایچون قنال سایه‌سنده یول (٤٢٢،٨) میل

[کیل قنالنده قنطره حوضی]

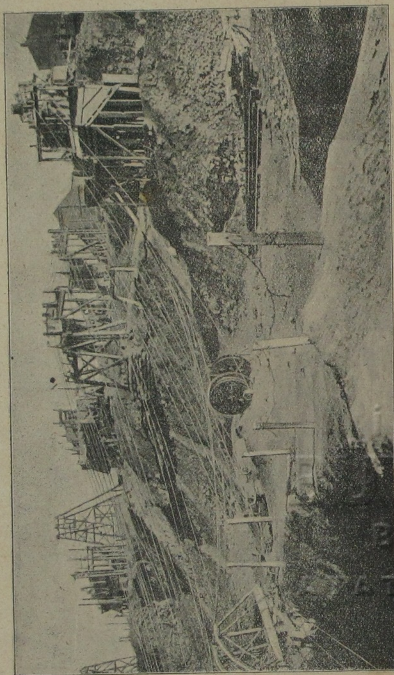

(كيەل قنالنك مدخلى)

(كيەل قنالندن بر منظره)

قيصالمشدر . بوصورتله سفائن مذكوره قرق بش ساعت وقت قازانەجقلردر . هرنەقدر اقلوزلرده وحوضلرده بكلمكله بر آز وقتده غائب ايتسەلر بيلەمدت ساحتجه برخيلى قازانج قالير . بوغازلرك فورطنەلرندن قورتلمق منفعتىده ينه بشقەدر .

(آفريقاى جنوبيده ترانسوال آلتون معدنلرندن بر منظره)

ترانسوال

ترانسوال بركلمەدركه ايكى سنەدر دنيانك اك بيوك زنكينلريله معاملات صرافيەدەكسب ثروت ايتمك استيانلرك جملەسنك آغزنى كيجه كوندوز اشغال ايليور . زيرا ترانسوال درونندە التون معدنلرى بولنمش اراضيدر ؛ اما بواراضى دنيانك اوبراوجنده ايمش كيمك نه وظيفەسى؟ اورادە آلتون وار يا ، هركس سكرتوب كيتمكه آمادەدر .

ترانسوالده التون معدنلری بردانه دکلدر . قرقی متجاوز معدن واردر . هربری بشقه شرکتلر طرفندن اداره اولنیور .

خلاصه ترانسوال معدنلری الیوم بتون عالم مدنیتی اشغال ایلدیکی جهتله برآیری حکومت اولان اشبو محلك رئیسی حکومتی موسیو رقروژرك برسمنی ومعدنلردن کمبرلی رودتك اخراجاتی پیشکاهه وضع ایلدك .

ترانسوال معدنلری سایه‌سنده اشبو اراضی فوق‌العاده غلبه‌لك اولمش، درونده لایعد دمیر یوللر یاپلمش ، قصبه‌لر تشکل ایتمش ، حتی اخیراً هفته‌ده برواپور ایشلتمکه بیله باشلامشلردر .

١٩٠٠ سرکیسی

یکرمنجی عصری قارشیلمق اوزره پارسده کشادی مقرر اولان سرکی ایچون شهرمذکورده قومیسیونلر تشکل ایدرك عریض وعمیق مذاکرات جریاناتی کی مشاهیر زمان مبحثنده یازلمشیدی. کچن ١٨٨٩ سرکیسنده تشهیر ایدیلان بدایع آثاری سیر وتماشا ایچون اوتوز میلیونه قریب زوار پارسه مواصلت ایتمش و یکرمی برمیلیون فرانقی متجاوز حاصلات وقوع بولمشدر . ١٩٠٠ سرکیسی مدنیت حاضره‌نك برتشهیرکاهی اوله‌جقندن زوارك قرق میلیونی تجاوز ایده‌جکی تخمین ایدلمکده‌در.

مذکور سرکی یوز سکز هکتار برسطح استیعاب ایدرك پارسدن مرور ایدن سن نهرینك ایکی ساحلنده بولنه‌جقدر. ١٨٨٩ سنه‌سی سرکیسنده انشا ایدیلان ماکنه دائره‌سی ایله ایفل قله‌سی محافظه ایدیله‌جکدر . سرکینك پلانتی تنظیم ایلمك اوزره برمسابقه کشاد ایدیله‌رك معمارلره ایسته‌دکاری صورتده پلان ترتیب ایتملری وحتی ماکنه دائره‌سی ایله ایفل قله‌سنك دخی قالدیریله‌بیلمسی حقنده مأذونیت اعطا ایلمشلردر . فرانسه‌نك اك مشهور معمارلری طرفندن ترسیم ایدیلان اوچ مشهور پروژه مظهر مکافات اولمش وهراوچنده‌ده ایفل قله‌سیله ماکنه دائره‌سی محافظه ایدلمشدرکه بونلرك رسمی نوسالمزه مندرجدر .

سرکینك اك زیاده نظر دقتی جلب ایده‌جك بدایعدن اولمق اوزره سن نهری اوزرنده غایت جسیم وبرکمردن عبارت برکوپری ذکر ایدلمکده‌در . سن نهرینك ساحل یمیننده پارس شهرینه مخصوص انشا ایدیله‌جك زراعت وادارهٔ اجتماعیه دائره‌لری بولنه‌جق وساحل یسارنده ایسه ممالك اجنبیه محصولات ومعمولاتیله عساکر بریه وبحریه اورمان ، صیدماهی دائره‌لری یاپیله‌جقدر. بوسرکیده اقدمجه کشاد ایدیلان سرکیلره مخصوص اولمق اوزره انشا ایدیلن ابنیه کاملاً هدم ایدیله‌رك یرلرینه غایت کوزل ودلنشین بنالر وسن نهرینك اوزرنده جابجا مکلف غازینولر دخی

انشا ایدیله‌رك کیجه‌لری الکتریقله تنویر ایدیله‌جکدر. اك بیوك اکلنجه‌لر شان دومارس موقعنده اجرا وشان دومارسه قریب برمحلده انشا ایدیله‌جك ، الکتریق دائره‌سی ایسه کیجه‌لری غایت جسیم برفنار کبی الکتریق لامبه‌لریله تنویر وتزیین اولنه‌جقدر .

بونلردن بشقه سرکی‌یه مخصوص اولمق اوزره درتیوزقدر تصور موجود اولوب بونلرمیانده بیك مترویه قدر اصعاد ایدیله‌جك بربالون ایله غایت جسیم برتلسقوپ وقطعات خمسه‌نك مناظر مختلفه‌سی ، اون طقوزنجی عصر سیاحلرینك رسملری، چارك رسم تتوجی ، پارسك اسکی مناظری اللی مترو جسامتنده برخریطهٔ سما ، مصر اهراملرندن بری ، نیاغارا شلاله‌سی ، بابل آصمه باغچه‌لری ، سادانابالك ضیافتی ، غایت جسیم برشمسیه موجوددر. سن نهری اوزرنده انشا ایدیله‌جك برکمرلی کوپریدن ماعدا غایت صنعتلی دیکر ایکی کوپری دخی انشا ایدیله‌جکدر. سرکی ایچون عقد ایدیلان قومیسیون مصارفاتی یوز میلیون قدر تخمین ایدلمکده اولوب بومبلغك یکرمی میلیونی پارس بلدیه‌سی جانبندن تسویه ایدیله‌جکدر .

شایان دقتلر صره‌سنده موسیو غوتیه‌نك «قصر عصر» ینی ذکر ایتملی که اون طقوزنجی عصره مطابق اوله‌رق تام اون طقوز قاتدر ؛ ایکی طرفنده بر دائره بولنیور ؛ التی کمرلی بر جسیم قپو کبی آچیقدر ، کمرك اوزرنده بربرندن اوفاله‌رق مخروط شکلنی اخذ ایدن اون طقوز قات واردرکه برقوله وبیراق دیره‌کیله انتها بولیور .

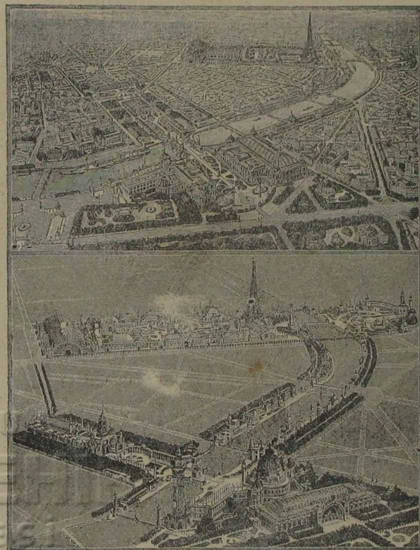
پروژه‌لرك برطاقمی‌ده شمدیکی ایفل قوله‌سنك تبدیل شکل ووضعیتنه عائدرکه هیچ برینده قوله هدم اولنمیور ، یالکز اورته‌یه علاوه‌لر یاپیلیور . مثلا کیمی قوله‌یی درت قاته چیقاریور ، کیمی یانلرینه واوزرینه دائره‌لر علاوه ایدیور، کیمی‌ده اوزرینه عادتا معدنی برسوسلی قلیف کچیریور.

دهشور دفینه‌لری

دهشور مصرده برموقع اولوب یقینده بتون عالم مدنیتده کسب شهرت ایتمشدر. دهشورده اجرا اولنان حفریاتده مصر قدیم تاریخنجه غایت قیمتدار بر طاقم آثار عتیقه اخراج ایدلمش وانظار دقت بوجهته عطف اولنمش ایدی . قاهره‌نك ایکی ساعت قدر غرب جنوبیسنده شمالدن جنوبه طوغری ممتد قومسال برمیل اوزرنده دهشور خرابه‌سی مشهوردر .

زمینله یکسان اولمش براهرام جوارنده کچن سنه شباط ایچنده حفریاته دوام ایدلمکه باشلانمش ایدی. زیر زمینده تصادف اولنان بربنا بوراسنك مصر قدیم حکمدارانندن برینه مخصوص برمزار اولدیغی ظنی حاصل ایتمش ایدی . عمله کمال کرمیله چالشدیرلدی .

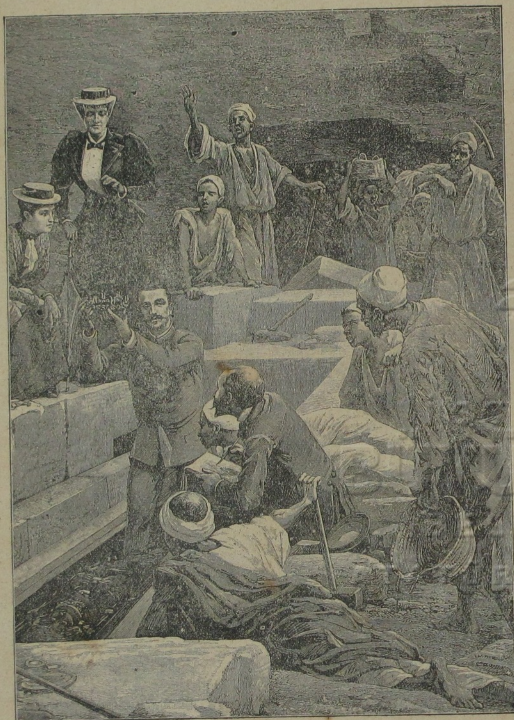

[پارسده ١٩٠٠ سرکیسی پروژه‌لری]

نهایت تحت الزمین لحدلر میدانه چیقدی . غرانیت طاشندن معمول اولان بو لحدلردن بری آچلدی . بر مومیا کورلدی . بو مومیا لحدك اوزرنده‌کی اشاراتدن پرنسس (ایتا) اسمنده برینك اولدیغی اکلاشلدی . بش بیك سنه اول پرنسسك تزین ایتدیکی مجوهراتده بر ، بر زمیندن انظار حیرت ودقت اوکنه چیقارلدی .

حفریاته نظارت ایدن موسیو مورغان لحد ایچندن بر بر بو جوهرلری چیقاردقجه متحیر اولمشدرکه اشبو حالی ارائه ایدن رسم صحیفه‌مزیمز میانده مشاهده اولنیور . مجوهرات اوتوز پارچه‌یی متجاوز اولوب جمله‌سی قاهره موزه‌سنه وضع اولنمشدر .

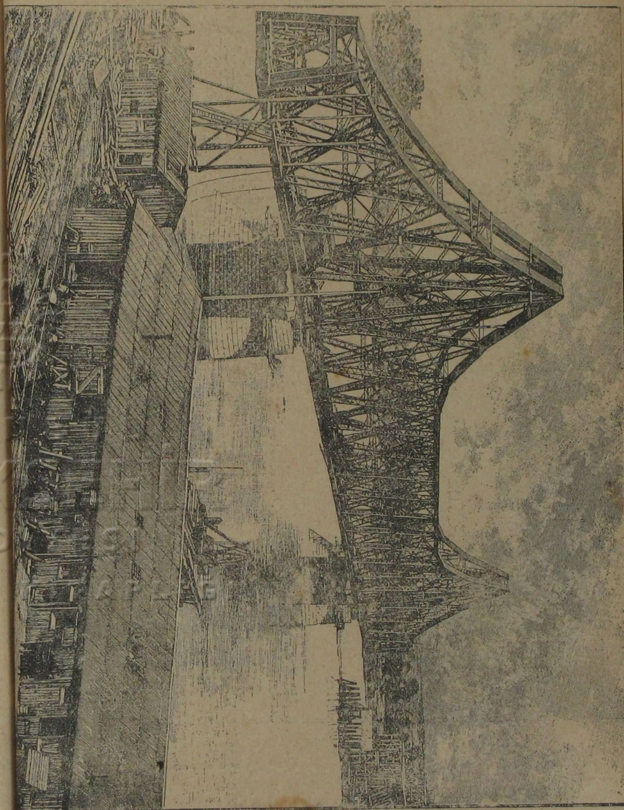

[مصرده دحشور حفریاتندن آثار عتیقه اخراجی]

طونه اوزرنده بر کوپری

رومانیا حکومتی بحر سیاه ساحلنده کائن (کوستنجه) شهرینی اوده‌سا و وارنه کبی مشهور

(رومانیاده طونه اوزرینه انشا اولنان جسر آهنین)

لیمانلر صره‌سنه داخل ایتمك ایچون صرف غیرت ایتمكده و برایكی سنه‌دنبرو مهندسلره كشفیات لازمه‌سنی اجرا و پلانلرینی تنظیم ایتدیرمكده بولنمشدی . كوستنجه‌ده مكمل بر لیمان وجوده كتیرلمسنی متعاقب بولنمانك لایقیله استفادهٔ محلیه‌یی تأمین ایده‌بیلمسی كوستنجه ایله بكرشك طوغریجه شمندوفرله ملاصق بولنمسی سایه‌سنده اوله‌بیلیر ایدی كه بونك ایچونده خطك طونه‌دن كچمسی ایجاب ایلیور ایدی .

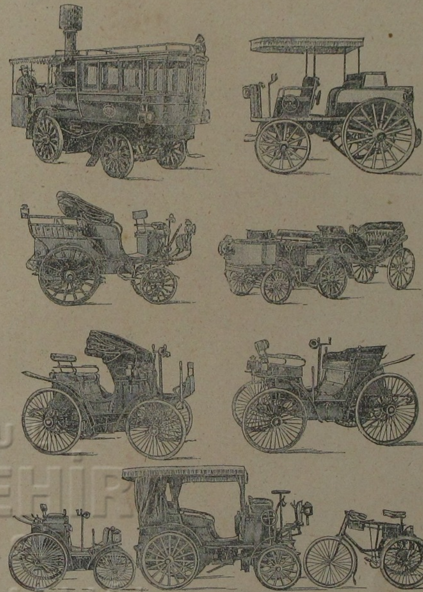
طونه كبی بر نهر اوزرینه كوپری طوتدیرمق قولای بر مسئله اولمیوب چوق مصرفه وچوق غیرته عرض احتیاج ایلیه‌جكی وارستهٔ بیاندر .

۱۸۸۵ سنه‌سنده رومانیا حكومتی كوستنجه یقینلرنده (چرناوودا) شهری قربنده طونه اوزرینه بر كوپری انشا ایتدیرمك قصد وتصورنده بولنوب بونك ایچون بر مسابقه كشاد ایلمش ایدی . بوزمان مهندسلر حساباتی بر اساس متینه استناد ایتدیره‌مدكلرندن پلانلری مقبول اوله‌مامش ایدی . نهایت رومانیا حكومتنك شمندوفرلر اداره‌سی ایشی كندی درعهده ایدوب مكملجه بر پلان اورته‌یه قویمش وكوپرینك بوصورتله انشاسی قرارگیر اولمشدر .

افتتاح كلامده سویلدیكمز اوزره بوكوپرینك انشاسندن مقصد دوبریجه قطعه‌سیله اصل رومانیا آره‌سنده بر واسطهٔ اتصال وجوده كتیرمك وخطی كوستنجه لیمانه قدر ایندیرمكدر . بوشمندوفر رومانیا حكومتنجه حائز اهمیتدر . رومانیانك بحر سیاه تجارتی متكفل اوله‌جق وترقی ایتدیره‌جك بر نقطه‌در . طونه نهرینك منبعی هرنه‌قدر رومانیانك بحر سیاه تجارتنه مدخل ومخرج اولمقده ایسه‌ده قیش موسمنده طونه‌نك بوز پارچه‌لریله طولو بولنمسی وبوزلری دكزه طوغرو جریانك سوق ایتمسی معاملات جاریهٔ تجاریه‌جه بر محذوردر . بوحالده طونه سیر سفائنه غیر قابلدر .

كوستنجه لیمانی ایله چرناوودا كوپریسی بو محذوری دفع ایتمشدر .

چرناوودا كوپریسی بالذات بر كوپری اولوب طونه منبعندن ۲۸۰ كیلومترو مسافه‌ده‌در . طونه بوجوارده ایكی قوله آیرلمشدر . بو ایكی قول بری برندن صولر آلتنده قاله‌بیلان براووا ایله تفریق ایدلمشدر . بواووا اون ایكی كیلومتروقدر عریضدر . طونه ایسه آلتی یوز یكرمی مترو عرضنده عمقی‌ده اون مترو قدردر . جریانی ایلك بهارده ثانیه‌ده ایكی مترو سرعت كسب ایدر . كوپری‌نك طونه اوزرینه سیر سفائنه مانع اولمامسی ایچون صولرك اك یوكسك بولندیغی ارتفاعدن بدأ ایله ۳۰ مترو بر ارتفاع ویرلمشدر . كوپری درت كوزلی اولوب اورته كوزك آچیقلغی ۱۹۰ مترو اولوب یانلرده‌كی چیفته كوزلر دخی ۱۴۰ مترو آچیقدر . بویاز رسم كشادی بر طنطنهٔ فوق‌العاده ایله اجرا اولنمش ویاپیلان تجربه‌ده فوق‌العاده متین اولدیغی تحقق ایتمشدر .

(پتروللی ، بخارلی ، الکتریقلی)

بارکیرسز آرابه‌لر

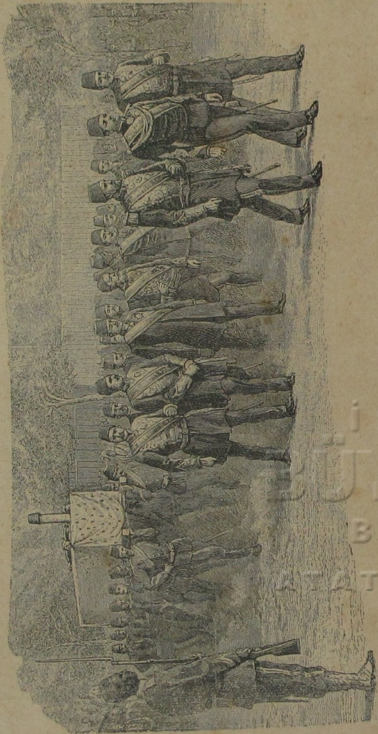
بارکیرسز آرابه‌لر مسئله‌سی بوسنه آوروپا عالم فنی زیاده اشغال ایتمش ، و پارسده اجرا ایدیلن مسابقه‌لر عمومك نظر دقتی دعوت ایتمشدر . و سائط نقلیه‌نك كیتدكجه كسب اهمیت ایلمكده اولدیغی شو زمانلرده صوب مقصوده بر آن اول مواصلت ایچون پك چوق فداكارلقلر اجرا ایدلمكده اولوب شمندوفرلرك سرعت سیری ساعتده یوز وحتی یوز قرق كیلو مترویه قدر ابلاغ ایدلدیكی كبی عادی آرابه‌لریده برقوهٔ محركه سایه‌سنده سرعتله حركت ایتدیرمكه

غیرت ایدلمكده‌در . بارکیرسز آرابه‌لر پترول ، بخار ویا الکتریق ایله متحرکدر . پترول ایله تحریك ایدیلنلر بهر اون كیلو متره ایچون بر لیتره پترول صرف ایتمكده وبو كبی آرابه‌لرك ماكنه‌لری پترولك احتراقندن حصوله كلن بخار ایله تحریك اولنمقده‌در . رسملریمزده پترول ایله تحریك ایدیلن آرابه پنهار ولوواسورك آرابه‌سیدر .

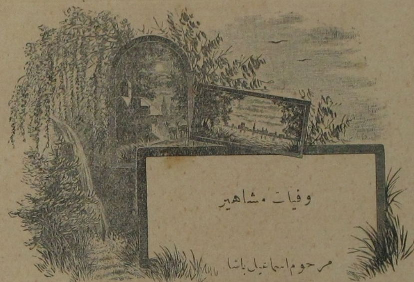
بخارله متحرك آرابه‌لرده ایسه قوهٔ محركه‌ارقه طرفده بولنه‌رق صو خزینه‌سیده اوك طرفده‌در . كمورك احتراقندن حصوله كلن دومان ترس برنجا واسطه‌سیله آرابه‌نك الت طرفندن چیقمقده واوچ عدد مانیوه‌لا واسطه‌سیله تحریك ، تبدیل سرعت وتعیین استقامت ایدلمكده‌در . بونلرك رسمیده كوریلیور .

الكتریقك معاونتیله تحریك ایدیلنلر ایسه پترول وبخار آرابه‌لری قدر اوزون یوله مقاومت ایده‌مز . زیرا الكتریق منظومه‌لرینی دائما تبدیله محتاج اولدیغندن یالكز اوتوز كیلو مترولق برمسافه‌یی بر بچق ساعتده قطع ایدرك دها ایلریسی ایچون تجدید قوته احتیاج مس ایتدیرر . شمدی‌یه قدر متعدد یاریشلرده ایدیلن تجربه‌لرده بارکیرسز آرابه‌لره ساعتده یكرمی درت كیلو مترودن زیاده برمسافه قطع ایتدیریله‌مامشدر . هنوز تعمم ایده‌مامسی حسبیله اوجوزلایه‌مامشدر . زیرا بوكبی آرابه‌لر ایكی یوز اللی ایله اوچ یوز اللی لیرا آراسنده بیع ایدلمكده اولوب یقینده تكثر ایتدیكی تقدیرده بوفیئاتك خیلیدن خیلی‌یه تناقص ایلیه‌جكی امر طبیعیدر .

مرحوم اسماعيل پاشا شمديكى خديو حضرتلرينك جدلرى ايدى . نعشلرى واپورله مصره نقل اولنوب اوراده وديعهٔ رحمت الهيه قلنمشدر . مرحوم مشاراليهك مصره داخل اولدقدن صوكره ترتيب قلنان جنازه الايى رسمى دخى بو وسيله ايله درج صحيفه قلنمشدر .

سابق مصر خديوى اسماعيل پاشا ماه شباط ظرفنده درسعادتده ميركونده كائن ساحلخانه‌سنده ارتحال داربقا ايتمشدر .

مرحوم جودت پاشا

جودت پاشا روم ایلیده لوفجه بلده‌سی وجوه واشرافندن حاجی اسماعیل افندی نام ذاتك اوغلی اولوب ١٢٣٨ سنهٔ هجریه‌سنده تولد ایلمشدر .

جودت افندی درسعادته ورودندن بش التی سنه صکره تحصیلنك ایلك ثمره‌سنی اقتطاف

ایدرك ١٢٦١ سنه‌سنده طریق علمیه‌نك برنجی پایه‌سی اولان مدرسلك رتبه‌سنه نائل اولدی .

١٢٦٦ سنه‌سنده مجلس معارف عمومیه اعضالغنه تعیین بیورلدی . بعده انجمن دانشك تشکیلانده داخلی اعضالغنه مأمور ایدلدی . انجمن مذکوردن بقیه اوله‌رق حکیم باشی صالح افندی ایله مرحوم جودت پاشا وار ایدی . بوسنه عثمانلی عالم فنونی شوایکی ذاتی دخی غائب ایتمشدر .

دستورده مندرج اولان اراضی قانونامه‌سی ، طاپو نظامنامه‌سی ، طاپو تعلیمات وتعریفنامه‌لری هپ او قومیسیونك محصول سعی واقدامیدر .

« دستور » عنوانیله ابتدا مجموعهٔ قوانین دولت علیه‌نك جمعنه دلالت ایدن دخی مشارالیه اولمشدر .

مؤخراً کافهٔ امور ملکیه وعسکریه‌سی نظارتی عهده‌سنده اولمق اوزره اصلاحات مأموریتیله اشقودره‌یه عزیمت ایدوب حسن ایفای وظیفه‌یه موفق اوله‌رق مدت قلیله‌ده عودت ایلمش ومتعاقباً اناطولی وروم ایلی طرفلرینه اعزام اولنان فوق العاده مفتشلرك انهالرینی مطالعه ایله اجرای مقتضیاتنی تسریع ایتمك اوزره باب عالیده تشکیل اولنان قومیسیونك ریاستی مشارالیهه احاله قلنمش ایدی .

برمدت صکره بوسنه اصلاحاتنه مأمور اوله‌رق رتبهٔ علمیه‌سی اناطولی قاضیعسکرلکنه ترفیع اولنمش وبرسنه صکره یعنی تشکیل ولایات صره‌سنده ٢٠ شوال ١٢٨٢ تاریخنده رتبهٔ علمیه‌سی وزارت رتبهٔ سامیه‌سنه تحویل اولنه‌رق حلب ولایت جلیله‌سنه تعیین بیورلدی . فرقهٔ اصلاحیه معیتنه ویرلدی . او زمان حلب ولایتی اطنه ، قوزان ، پیاس ، مرعش ، حلب ، زور ، اورفه سنجاقلرندن مرکب برقطعهٔ جسیمه اولدیغی حالده ایکی سنه مدت موفقیت کامله ایله حسن ایفای مأموریت وولایت اصولنك موفقیتله موقع اجرایه وضعنه همت ایلمشدر .

اوصره‌ده دیوان احکام عدلیه تشکیل اولنه‌رق ریاستی کندیسنه تودیع قلنمش اولدیغندن حلبدن استانبوله گلمش ومتعاقباً ریاست عنوانی نظارته تحویل قلنمشدر .

مجلهٔ احکام عدلیه‌نك ترتیبی ایچون تشکیل بیوریلان قومیسیونك ریاستی دخی علاوهٔ مأموریت اوله‌رق عهده‌لرنده بولندیغی حالده تعیینلرندن ایکی سنه صکره دیوان احکام عدلیه نظارتندن انفصال وبرمدت مرورنده شورای دولت اعضالغنه تعیین اولنه‌رق عدلیه ومالیه دائره‌لرینه ریاست ایلمشلردر .

١٢٨٨ تاریخلرنده اصلاحات قومیسیونه ومؤخراً مرعش ، قوزان ، پیاس سنجاقلرندن ترکیب قلنان مرعش والیلکنه مأمور بیورلدقلری کبی برمدت صکره درسعادته کلوب ینه مجله قومیسیونه ریاست ایلمشلر ومتعاقباً اوقاف ، معارف نظارتلریله شورای دولت ریاستی وکالتنده بولنمشلردر . بورادن یانیه والیلکنه واورادن ثانیاً معارف نظارتنه و ٩٢ ده عدلیه نظارتنه تعیین قلندقلری کبی برمدت صکره ثانیاً حلب والیسی وتکرار عدلیه ناظری اوله‌رق بش سنه مقدم دخی مجلس عالئ وکلایه مأمور بیورلمشلردر .

علوم شرقیه‌نك هرشعبه‌سنده صاحب احاطهٔ کلیه اولوب هله علوم فقهیه‌ده «متبحر» عنوانی بحقٍ احراز ایلمشلردی. منطق، تفسیر، حدیث، ادبیات عربیه وشرقیه وسائر علوم عقلیه ونقلیه‌ده یدطولاسی تسلیمکردهٔ انام و آثار عدیدهٔ قیمتداری کمال عرفانته شاهد ابدی‌الدوامدر.

متروکات قلمیه‌سندن اولان آثار نفیسه‌نك بعضیلری شونلردر:

قصص انبیا — تاریخ عثمانی جلد ۱۲ (۱۱۸۷ — ۱۲٤۱) — فؤاد پاشا مرحوم ایله مشترکاً قواعد عثمانی — منعقد معیار سداد — آداب سداد — تقویم الادوار.

شاعر شهیر مکی بك افندی حضرتلرینك تاریخ منظوطیدر: کیتدی رفاضل حکیم ایواه

مرحوم عارفی پاشا

باش وکیل اسبق مجلس خاص وکلا اعضاسندن عارفی پاشا برمدتدن بری خسته‌ایکن تشرین ثانینك ۲۲ نجی پنجشنبه کونی ارتحال دار نعیم ایلمشلردر.

مشار الیه شکیب پاشا مرحومك مخدومی اولوب بیك ایکی یوز قرق التی سنهٔ هجریه‌سنده درسعادتده تولد ایتمش والتمش اوچده ویانه‌سفارت سنیه‌سی برنجی کتابتنه‌مأمور اولمش ویتمش برده برنجی مرخص عنوانیله قونفرانسه مأمور عالی پاشا مرحوم معیتیله وباش سرکاتب صفتیله ویانه‌یه ویتمش ایکیده ینه اوعنوان ایله مشارالیه معیتیله پارس قونغره‌سنه عزیمت ایتمش وسکسان التیده بکلکجیلك مأموریتی علاوه قلنمش وسکسان سکزدن سکسان طقوزه قدر خارجیه وطوپخانه مستشارلقلریله اجرا جمعیتی وتمییز حقوق دائره‌لری ریاستنه ومؤخراً بیوك ایلچیلك عنوانیله ویانه سفارت سنیه‌سنه مأمور بیورلمش وطقسان تاریخنده ینه دیوان همایون ترجمانلغی خدمتیله درسعادته عودت وطقسان برسنه‌سنده تکرار خارجیه مستشارلغنه تحویل مأموریت ایدوب متعاقباً رتبهٔ سامیهٔ وزارتله خارجیه نظارت جلیله‌سنه وینه سنهٔ مذکوره ایچنده معارف وطقسان ایکی سنه‌سنده عدلیه نظارت جلیله‌لرینه وینه اوسنه ایچنده تکرار ویانه سفارت سنیه‌سنه مأمور اولوب یدی ماه صکره درسعادته عودت واخیراً هیئت اعیان اعضالغنه تعیین بیورلدقدن صکره خارجیه وبعده پارس سفارت سنیه‌سنه دها صکره سجل احوال قومیسیونی ریاستنه واورادن باش وکالت مسند جلیلنه وصوکره شورای دولت ریاست جلیله‌سنه نصب اولنمش واوچ یوز اوچ سنه‌سنده ایکنجی دفعه اوله‌رق شورای دولت ریاست جلیله‌سنه مأمور بیورلوب اوچ یوز سکز سنه‌سنده ریاست مشار الیهادن انفصال ایتمش وبوکره ایسه مجلس خاص وکلا اعضالغنه مأمور بیورلمش ایدی.

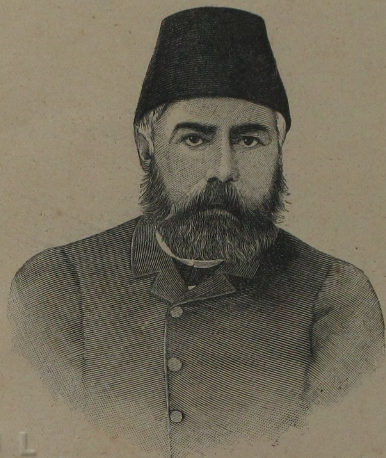
مرحوم عارفی پاشا باب عالینك مدار افتخاری اولان صاحب قلم ومعلومات مهرهٔ سیاسیوندن ایدی. فرط نزاکتلری شهرت شعار اولان مرحوم مشارالیه فرانسزجه‌نك کتابت سیاسیه‌سنده فوق‌العاده ماهر ایدیلر. نوطه یازمق ومحررات سیاسیه‌ده ادارهٔ قلم ایتمك خصوصنده ملکه‌لری معروف ایدی؛ ضیاع ایدیلری عالم سیاستی بربیوك ید اقتداردن محروم ایتمش وجمله‌یی تأسف عظیمه غرق ایلمشدر. نعش مغفرت نقشلری ایوب الانصاری‌ده دفین خاك تلنمشدر.

✻

سری پاشا

خزانهٔ علمك شایان احترام وتوقیر جواهر محفوظاتندن اولان مؤلفاتی «سریٔ کریدی» صورتنده امضا ایدن سری پاشا ۱۲٦۰ سنه‌سنده کریدك قندیه قصبه‌سنده دنیایه کلمشدر.

۱۲۷۷ تاریخلرنده جزیره‌نك مرکز اداره‌سی اولان خانیه شهرنده اقلام ولایتده استخدام اولنان سری افندی وهاب قدرتك کریدلیلر حقنده همان برصورت عمومیه‌ده ابذال بیورمش

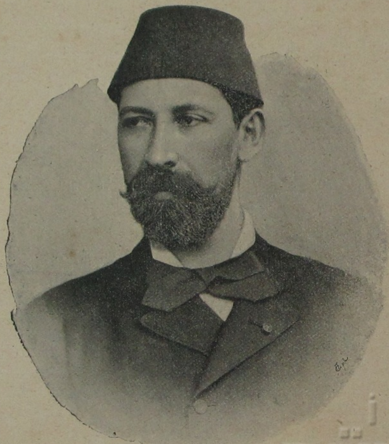
[مرحوم سری پاشا]

اولدیغی ذکای فطریدن بر درجهٔ فوق العادهده حصهدار اولمغله برابر تحصیل عرفان ایچون هرکسه میسر اولمیهجق بر صورتده اثر اقدام کوستریوردی. زمانک مشغلهٔ وظیفهٔ رسمیهیه عائد اولان قسمندن ماعداسنی مدارس علمیهمزده قرائت اولنان علوم آلیه وعالیهنک اصول مخصوصهسی تحتنده تدرسیله برابر کاتب ودها طوغریسی منشی اوله بیلمک ایچون اقتضا ایدن مطالعات وتتبعات ادبیهیه حصر ایدییوردی.

هنوز پک کنج اولدیغی حالده کرید جزیرهسندن مفارقت ایدهرک بر آرهلق استانبوله اوغرامش ومتفرق مأموریتلرده بولنمشدر.

بواغتراب تحصیلنه مانع اولمیهرق تزیید علم وعرفانده دوام ایتمش وخصوصا علوم عربیهیه صرف مزد اعتنا ایلمشدر.

دروس معتادهیی اکمال ایله اجازت مرتبهسنه واصل اولدقدن صکره تشکیل ولایات صرهسنده، یعنی ١٢٨٤ سنهسنده یانیه ولایتی مکتوبجی معاونلکنه تعیین قلنمشدر.

[مرحوم اسعد پاشا]

١٢٨٢ تاریخیله خواجهلك رتبهسیله تشویق اولنمش اولان سری افندی ١٢٨٥ سنهسنده رتبهسنك ثانیهیه ترفیعیله آیدین مکتوبجی معاونلکنه تحویل مأموریت ایتدی.

سری افندی اقتدار قلمیسنی، پك بیوك مقاملرده بولنمغه لیاقتی مرجعنه تصدیق ایتدیرمکه باشلامشدی. ١٢٨٦ سنهسنده پرزرین مکتوبجیلغنه، اوراده رتبهٔ متمایزی احراز ایلدکدن صکره ١٢٨٩ سنهسنده طونه مکتوبجیلغنه تعیین اولندی. ایلك اثری اولان «شرح عقائد ترجمهسی» بومأموریتده ایکن طونه مطبعهسنده طبع اولنمغه ابتدار قلنمشدرکه مقدمهسی ١٢٩٢ تاریخیله مورخدر. «شرح عقائد ترجمهسی» پك متواضعانه برعنوانی اولان بواثر برکزیده طونه غزتهسنك بعض مقالاتندن حاصل اولان استدلالات ایله برلشهرك سری افندینك او وقته قدر یالکز بعض دوائر رسمیهده معروف اولان قدرت قلمیهسنی — اقتدار علمی ایلهده ممتزج اولمق صورتنده — هرطرفه اشاعه ایدییوردی.

١٢٩٣ سنهسنده اولی ثانیسیله بهکه متصرفلغنه. برمدت صکره روم ایلی بکلر بکی رتبهسیله ایزوورنیق متصرفلغنه اورادنده بر مدت قلیله مرورنده ودین متصرفلغنه، مأمور اولهرق بر

ارەلق دخی عساکر شاهانه ومهاجرین سوقیاتی خدمتیله ودین قومیسرلکنده بولنمش وبو مأموریتی متعاقب عهدەسنه قرەسی متصرفلغی توجیه بیورلمشدر .

ارباب اقتدار واستقامت حقنده رایکان اولان توجه جلیل حضرت پادشاهی سایەسنده ١٢٩٦ سنەسنده طربزون والیلکنه نائل اولمشدر . اندن صکره بولندیغی والیلکلر صرەسیله شونلردر :

قسطمونی ٩٧ . تکرار طربزون ٩٨ ، انقره ٣٠٠ ، سیواس ٣٠٢ ، دیاربکر ٣٠٥ ، اطنه ٣٠٦ ، بغداد ٣٠٧ ، دیاربکر ٣٠٨ .

بغداد والیلکنک توجیهی صرەسنده رتبهٔ سامیهٔ وزارت ایله تلطیف بیورلمشدر. بغداد ده اراضیٔ سنیه قومیسیونی ریاستی‌ده عهدەسنده بولنیوردی .

برنجی رتبەدن عثمانی ومجیدی نشان ذیشانلری حائز ایدی .

برسنه مقدم دوچار اولدیغی بعض امراضدن طولایی دیاربکردن مأذوناً درسعادته کلمش وخستەلغنک امتدادی جهتیله انفصال ایلمش ایدی .

١٣١٣ جمادی‌الاخراسنک یکرمی اوچنجی کونی اقشامی وچهارشنبه کیجەسی ساعت برده ذکراً وفکراً خداسیله مشغول اولدیغی حالده — وظائف مأموریته ، خدمت علم شریفه مقصور اولان — انفاس حیاتی اکمال ایله متوجه عالم ملکوت اولمشدر .

*

اسعد پاشا

تمادی ایدن خستەلکی سببیله یدی سکز آی قدر استانبولده بولنوب تداوی ایدلمکده اولان پارس سفیر کبیر سابقی وزرای سلطنت سنیەدن اسعد پاشا مارت رومینک ٢٩ نجی کونی ساعت آلتی‌ده میرکونده کائن ساحلخانەسنده تکمیل انفاس معدودهٔ حیات ایلمش وسلطان محمود خان تربەسنده دفین خاک عطرناک قلنمشدر .

مشارالیه طریق علمیەدن وازمیر اشرافندن بایندرلی زاده مرحوم مصطفی حسیب افندینک مخدومیدر . ٢٩ رمضان ١٢٥٣ ده ازمیرده تولد ایتمشدر .

اولا (١٢٦٦) سنهٔ هجریەسنده دیوان همایون قلمنه وبعده (١٢٧٠) ده باب عالی ترجمه قلمنه داخل اولوب (١٢٧١) ده طرف حکومت سنیەدن لاجل‌التحصیل پارسه اعزام بیوریلەرق (١٢٧٤) ده پترسبورغ سفارت سنیەسی کتابتنه تعیین اولنمش و (١٢٧٦) سنەسی اوائلنده مأذوناً

درسعادته عودت وخدمت کتابتدن استعفا ایله ینه باب عالی ترجمه اوطەسنه مداومت ایتمشدر . سنهٔ مرقومه اواخرنده عهدەسنه رتبهٔ ثالثه توجیه بیوریلوب (١٢٧٨) ده رتبەسنک ثانیه صنف ثانیسنه ترفیعی وبشنجی رتبەدن برقطعه مجیدی نشان ذیشانی احسانیله پارس سفارت سنیەسی ایکنجی کتابتنه و (١٢٨٤) ده رتبهٔ ثانیه صنف متمایزیله سفارت مشارالیها باش کتابتنه تعیین وحامل اولدقلری مجیدی نشانی دردنجی رتبەیه تبدیل بیورلمشدر . (١٢٨٥) سنەسی اواسطنده باب عالی مترجم ثانیلکنه مأمور اولەرق درسعادته عودت وسکز ماه مرورنده یعنی (١٢٨٦) سنەسی اوائلنده پشته باش شهبندرلکنه و (١٢٨٨) سنەسی اواخرنده رتبهٔ اولی صنف ثانیسی واوچنجی رتبەدن نشان عالیٔ عثمانی احسانی واورطه ایلچیلک عنوانیله آتنه سفارت سنیەسنه تحویل مأموریت ایتمش و (١٢٩٠) سنەسی اوائلنده تبدیلاً ایکنجی رتبەدن مجیدی نشان ذیشانه وترفیعاً رتبهٔ اولی صنف اولنه نائل اولمشدر . سنهٔ مذکوره نهایتنده سفارت مشارالیهادن انفصال ایدوب درسعادته عودت وبربچق سنه معزولاً اقامتدن صکره ٤ جمادی‌الآخره سنه (١٢٩٣) ده اورطه ایلچیلک عنوانیله روما سفارت سنیەسنه واورادن ترفیعاً رتبهٔ بالا وتبدیلاً برنجی رتبەدن مجیدی نشان ذیشانی وبیوک ایلچیلک عنوانیله ویانه سفارت سنیەسنه واورادن دخی ٩ ربیع الاخر سنه (١٢٩٦) ده نظارت جلیلهٔ خارجیه مستشارلغنه تعیین بیورلمشدر . اوچ درت ماه مرورنده مقام مستشاریدن بالانفصال برسنه معزولاً اقامتدن صکره ١٥ شوال سنه (١٢٩٨) ده برنجی رتبەدن نشان عالیٔ عثمانی احسانی وبیوک ایلچیلک عنوانیله پارس سفارت سنیەسنه نصب وتعیین بیوریلەرق ٥ صفر سنه ١٢٩٨ ده رتبهٔ جلیلهٔ وزراته دخی نائل اولمشدر . (١٢٩٨) سنەسی آخرنده مأموریت مخصوصه ایله اسپانیا دولتی نزدینه دخی عزیمتله ینه پارسه عودت ایتمش ایدی .

مؤخراً حامل اولدقلری نشان عالیٔ عثمانی مرصعه تبدیل بیورلدیغی کبی مرصع افتخار نشان عالیسی والتون وکموش امتیاز مدالیەلری ایله دخی تلطیف بیورلمش ایدی .

مشارالیه اسپانیا دولتنک (شارل ثروا) واوستریانک (لئوپولد) وفرانسەنک (لژیون دونور) ویونانستانک (سوور) نشانلرینک برنجی رتبەسنی دخی حائز وحامل ایدی .

*

یوسف رضا پاشا

افاخم وزرای سلطنت سنیەدن ملغا مهاجرین قومیسیونی رئیسی یوسف رضا پاشا هکبەلی اطەده کائن اقامتکاهنده تکمیل انفاس ایلمشدر . مرحوم مشارالیه پتریچ خاندانندن مستان

بکك مخدومیدر . نیجه فضلا یتشدیرمش اولان باب عالی ترجمه قلمنه دوام ایتدکدن صوکره قبرسلی مرحوم محمد پاشانك لوندره سفارتنده معیتنده بولنمشدر . اورادن پارس سفارتی مستشارلغنه کیدرك بعده آتنه و پترسبورغ سفارتلرینی احرازایلمش ودرسعادته کله‌رك مجلس والا اعضالغنه وآنی متعاقب تلغراف نظارتنه تعیین ایدلمشدر . صوکره‌لری ایران سفارتنه‌نصب وتعیین بیوریلوب تکرار درسعادته کلدیکنده شهر امانتنه ونهایت مهاجرین قومیسیونی ریاستنه کچمشدر . لسان فارسی ایله فرانسزجه‌ده بهرهٔ کلی صاحبی ایدی . وقتیله علمای عراقدن خواجه شاکی افندیدن لسان‌عربی‌یی تعلیم ایلمش ایدی . ذکاوتی وامور سیاسیه‌یه وقوفی حد توصیفدن خارج ایدی . سنی تخمیناً یتمش ایدی . ٣٠٣ سنه‌سنده رتبهٔ وزارتی احراز ایدرك برنجی رتبه‌دن عثمانی ومجیدی نشانلرینه والتون وکموش امتیاز مدالیه‌سنه نائل اولمش ایدی .

❋

قسطاکی پاشا

١٢٥٦ سنهٔ رومیه‌سنك تشرین اولی ابتدالرنده یکرمی یاشنده اولدیغی حالده خدمت دولته داخل اوله‌رق باب عالی ترجمه اوطه‌سنده چراغ بیورلمشدر .

فؤاد پاشانك درسعادته وقوع عودتنده شهر اماتی مجلسی رئیسی رمزی افندینك رفاقتنده یکیشهر پولتیقه مأموریتنه واوراده ایفای حسن خدمت وابراز مآثر صداقت ایلدکدن صکره ینه درسعادته عودتله مشارالیه عالی پاشانك ویانه وپارس قونغره‌لرینه وقوع بولان مأموریتلرنده خدمت کتابتنه انتخاب وتعیین قلنمشدر .

١٢٨٤ سنه‌سی مایس اوائلنده احمد پاشا ایله رمزی افندینك کرید جزیره‌سنه وقوع بولان فوق‌العاده مأموریتلری زماننده وایکنجی دفعه اولمق اوزره ضبطیه مشیری محمد امین پاشا ایله جزیرهٔ مذکوره‌یه مأموراً عزیمت ایتمش واوچ آی‌صکره درسعادته عودتله سنهٔ مرقومه هلالنده بغدان امارتنه انتخاب اولنان بکك مأموریتنه دائر شرفسطیر بیوریلان فرمان شوکت عنوان حضرت پادشاهی‌یی ایصال ایتمك واجرا قلنه‌جق انتخاباتده بولنمق مأموریتیله یاش شهرینه اعزام بیورلمشدر .

[متوفی قسطاکی پاشا]

بغدان ممالکنجه اولان وظیفه‌سنی حسن ایفا ایله مرکز خلافت سنیه‌یه عودتنده بعض تحقیقات اجراسی ایچون مأموراً قدس شریفه اعزام قلنمش واورادن وقوع عودتنده مجلس عالیٔ تنظیمات ترجمه اوطه‌سی ریاستنه تعیین اولنمشدر .

برسنه مذکور اوطه‌ده بولنه‌رق مؤخراً قومیسیون مخصوص اعضالغیله هرسکه کیتمش واورادن قره‌طاغ بکیله ملاقات ایتمك اوزره موستاره کلمش اولان دول خمسه مرخصلرینه التحاق ایتمك اوزره مأمور ایدلمشدر . بعده ینه عالی پاشا معیتنده کریده عزیمت ایدوب لاشید سنجاغی متصرفلغنه تعیین اولنمشدر . اورادن سیسام بکلکنه تعیین واورادن خارجیه مستشارلغنه نقل بیورلمش وبعده التنجی دائرهٔ بلدیه ریاستنه واورادن داخلیه مستشارلغنه بالتعیین بر آره‌لق مأموریت مخصوصه ایله کریدهٔ اعزام واورایه مواصلتنك اوچنجی ماهنده رتبهٔ سامیهٔ وزراتله کرید واللکنه ومؤخراً ایکنجی دفعه اوله‌رق سیسام بکلکنه تعیین بیورلمشدر .

رستم پاشا

لوندره سفیر کبیری قدمای وزرای سلطنت سنیه‌دن رستم پاشا تشرین ثانینك ۸ نجی کیجه لوندره‌ده وفات ایتمشدر . رستم پاشا ایله عثمانلی ارباب سیاسیوسنك اك تجربه‌کاری برذات عالیقدر غائب اولمشدر . متوفای مشارالیه ۱۲۳۰ سنهٔ هجریه‌سنده هامبورغ شهرنده تولد ایلمش ایسه‌ده پدری (فرانچسقو) اسمنده برایتالیاندر .

۱۲۵۰ تاریخنده خدمت دولته کیرمش ایدی .

۱۲٦٤ تاریخنده صدر اسبق فؤاد پاشانك مأموریت مخصوصه ایله مملکتنه عزیمتنده لسان اجنبی سرکتابتنه و ۱۲٦۸ سنه‌سنده خارجیه نظارت جلیله‌سی تحریرات اجنبیه مدیرلکنه تعیین اولنمش ۱۲٦۹ سنه‌سنده مأموریت مخصوصه ایله یانیه وترحاله سنجاقلرنده کائن حدود یونانیه‌یه کیدوب ۱۲۷۱ سنه‌سنده ایکنجی دفعه‌اوله‌رق نظارت مشارالیها تحریرات اجنبیه مدیرلکنه مأمور اوله‌رق ٦ جمادی الاولی سنه ۱۲۷۳ ده ساردنیا دولتی نزدنده مصلحتکذار و۱۲۷۸ ده مقیم ایلچی و۲۷ ربیع الاول سنه ۱۲۷۹ ده ایتالیا دولتی نزدینه اورته ایلچی تعیین قلنمشدر . ۱۲۷۸ سنه‌سنده مأموریت مخصوصه ایله پاپا حکومتی نزدنده دخی بولنمشدر . ۱۵ جمادی الاولی سنه ۱۲۸۷ ده بیوك ایلچی صفتیله پترسبورغ سفارت سنیه‌سنه تعیین اولنمش و ۱۲۸۹ سنه‌سنده مأموریت مخصوصه ایله اسوج - نوروج قراللغی نزدینه کیدوب ینه سنهٔ مذکوره‌ده جبل لبنان متصرفلغنه مأموریتی و٤ رجب سنه ۱۳۰۰ تاریخنده مذکور متصرفلقدن انفصالی وقوعبولمش و ۱۳۰۳ سنه سی صفرینك سکزنجی کونی بیوك ایلچی صفتیله لوندره سفارت سنیه‌سنه نصب وتعیین بیورلمشدر .

☼

صالح افندی

بومحرر عاجز کز ۱۲۹۹ سنه‌سنده صالح افندینك رحلهٔ تدریسنه علم نباتات تحصیل ایلمشیدی . واقعا اوزمان ودها خیلی سنه صوکره‌لری صالح افندی مکتب ملکیهٔ شاهانه‌ده علم نباتات تدریس ایلردی . شرف تدریسلری ایله مشرف بولندیغمز معلمین میاننده صالح افندی، حقلرنده اك زیاده حس حرمت ورعایت حاصل ایلدیکمز برذات ایدی‌که نزاکت ، حسن اخلاق ، وعلو جنابی ایله جمله‌مزی کندینه مفتون ایلمش ایدی . صالح افندی صنفمزه هفته‌ده ایکی دفعه ، صباحلری درسه کلیردی ؛ نباتات درسنی کمال ممنونیتله بکلردك ، زیرا صالح افندی بزه درس ویرمکله برابر عاشق اولدیغی علم نباتاته متعلق پك چوق طاتلی فقره‌لر نقل ایدردی ؛ درسخانه‌مزك قپوسی آچیلوبده مرحومی شایان حرمت چهره‌سی ، بم بیاض صقالی ، کندینه مخصوص بیوك فسی والنده‌کی قالین وصاپی اکری باستونیله کوردیکمز کبی هپمزك قلبمزده اولاددن پدره متوجه کبی

برحس محبت پیدا اولور ایدی ؛ معلملك مقامنه‌اوطوردقلری زمان باستونی رحله‌نك کنارینه آصارلر معتادلری اولان انفیه قوطوسیله مندیلی ماصه‌یه وضع ایدرلر ، ولطیف صداسیله « اولادلرم ! بوکون ... فصیله‌سندن ... نباتله مشغول اوله‌جغز » دیه سوزه باشلارلردی .

صالح افندی ، حقیقةً علمادن وافضل فضلادن ایدی ، دنیاده کیمسه‌یی اینجیتمه‌مش اولملری ادعا اولنه‌بیلیر ، فنونك همان کافه‌سنده اهل معلومات ایدیلر . هله نباتاتك مشتاق ومفتونی ایدیلر. بوندن دولاییدرکه معلممزك بزه چوق درس ویرمسنی ارزو ایتدیکمز زمان شورادن بورادن المزه کچن انواع نباتاتی طوپلار ماصه‌سنك اوزرینه دیزردك ، بزه هربرینی تفصیله باشلاردی ، بزده شو معصومانه حیله‌مزدن مستفید اولوردق ، حالبوکه سنه باشی امتحانلری تقرب ایدنجه متین معلممز سرعتله درسلری تقریره باشلار ، سنه ابتداسندن بری کتیردیکمز نبات سایه‌سنده قزاندیغمز تأخری کاملاً تلافی ایلردی .

اشته شو اسبابه مبنیدرکه صالح افندینك خبر وفاتی الدیغم زمان پدردن صوکره معلملرك قلوب اطلابده احراز ایتدیکی موقعك تأثیرندن متحصل حسیاتك زبونی قالدم ، چوق آچیدم ؛ صالح افندینك غیبوبت ابدیه‌سی عثمانلی عالم فنی بربیوك عالمدن محروم براقمشدر ، قوجه خواجه‌مزی مولا غریق لجهٔ رحمت ایلیه .

صالح افندی ۱۲۳۳ تاریخنده طوپخانه‌ده جهانکیر سمتنده متولد اولوب مکتب طبیهٔ شاهانه‌نك طبخانه نامیله بدایت کشادنده اورایه مداومت ایدرك اکمال تحصیل ایله برنجی دفعه اوله‌رق مکتبده اجرا اولنان دوقتور امتحانلرینی ویره‌رك ۱۲۵۹ تاریخنده ویکرمی التی یاشنده اولدیغی حالده دیپلوما آلدقدن صکره ابتدا معیت وصکره معلم صفتیله مکتبده قالمش واو اثناده اجرای طبابت دخی ایلمشدر . کندوسی مکتبجه اقدام وغیرت وخلقجه حسن صیت ایله اشتهار ایلدیکندن وحضور امتحانلرنده مظهر تقدیر همایون اولدیغندن ۱۲٦۵ ذی‌الحجه‌سنده رتبهٔ اولی صنف ثانیسیله مکتب طبیه معلملکندن سرطبابت شهریاری خدمت جلیله‌سنه انتخاب بیورلدی ٦٦۰ ذی‌الحجه‌سنده تجارت نظارتی معاونلکنه تعیین اولنوب آلتی سنه اوخدمتده ابراز آثار رؤیت ایلیه‌رك ۷۲ صفرنده ثانیاً سر اطبای شهریاری تعیین بیورلدی . وبو اثناده اوستریا دولتی طرفندن فرانسواژوزف نشانی آلمشدر . قانون تجارت هنوز موقع تطبیقه وضع اولندیغی وتبعهٔ عثمانیه ایله تبعهٔ اجنبیه آراسنده تحدث ایدن دعاوی تجاریه‌یی رؤیته مأمور اولان محکمهٔ مختلطه تجارت کندی تحت ریاستنده انعقاد ایلدیکی جهتله کندوسی قانونشناس اولمدیغی حالده متخلق اولدیغی ذکا واقتدار سائقه‌سیله اظهار حسن خدمتله اکتساب ممدوحیته واصول جدیدهٔ محاکه‌یی وضع وتأسیسه موفق اولمشدر . ینه او اثناده انجمن دانش تشکیل بیورلدیغندن (فی شعبان سنه ۱۲٦۷) علم وفضلنه مبنی انجمن مذکور اعضالغنه دخی انتخاب اولنمشیدی .

۱۲۷۵ ذی‌القعده‌سنده سرطبابتدن معارف مستشارلغنه و ۷٦ جماذی‌الاولنده ینه معاونلك ور آی صکره مستشارلق عنوانیله ثانیا تجارته و ۷۷ ربیع‌الاخرنده آلتنجی دائرهٔ بلدیه ریاستنه و ۷۸ ربیع‌الاولنده دیوان ضبطیه ریاستنه و ۸۲ ربیع‌الاخرنده مکتب طبیه نظارتنه نقل وتحویل مأموریت ایلش وآلتی سنه‌دن زیاده دخی بومأموریتده قالمشدر . بو اثناده دارالفنونده کشاد اولنان درسلردن علم حیوانات وعلم نباتاتی تدریس ایلمش و ۸٦ جماذی‌الاخره‌سنده رتبه‌سی اولی اولدکنه و ۸۷ جماذی‌الاولنده بالایه ترفیع بیورلمشیدی . زمان نظارتنده علم طب تدریساتی ترکجه‌یه تحویل اولندیغی جهتله لغات فنیه‌یی بولمق وکتب طبیه‌یی لسانمزه نقل

[متوفی رستم پاشا]

[مرحوم صالح افندی]

وزنجه دولتك برچوق زمانلره محتاج ایكن فوق‌الغایه صرف مساعی ایلیه‌رك مهما امكن اكمال نواقصه همت ایتمش و جمعیت طبیهٔ عثمانیه‌یی دخی شمدیكی اساس اوزرینه تأسیس ایلمشدر .

برده قرانتینه و صحیه نظاماتی تنظیم ایلمك اوزره استانبولده انعقاد ایدن مجلس مختلط ریاستنه افندیٔ مشارالیهی انتخاب ایتدیكندن او خصوصده دخی برچوق خدماتی مشاهده اولنوب حتی اعضالر اكمال وظیفه ایله طاغیله‌جقلرنده یكدیكرینه تعاطی ایتمك اوزره فوطوغرافلرینی آلدیردقلرندن مشارالیه دخی عمرنده بركره اولمق اوزره اووقت رسمنی آلدیرمشدی كه نوسالمزده قویدیغمز رسم آندن مأخوذ اولوب بكن مرتبه اصلاح ایدلمشدر . وفاتندن اقدم تكرار رسم چیقارتمغی چوق آرزو ایتمش ایسه‌ده نصلسه وقت بوله‌مامشدر . بر آرالق سلانیك محكمهٔ فوق‌العاده ریاستنده بولنه‌رق ١٢٩١ محرمنك اون ایكیسنده ثانیاً معارف مستشارلغنه و ٩٣ شعبانده انفصالیله ٩٤ جمادی‌الاولنده مجلس معارف ریاستنه تعیین بیورلدی . ایرتسی سنه ثالثاً معارف مستشارلغی عهده‌سنه علاوه قلندی ٩٧ سنه‌سنده اختیار تقاعد ایلدی و ١٣١٢ شوالنك دردنجی كیجه‌سی

ارتحال داربقا ایتدی . مرحوم مشارالیه صلحاً وفضلادن متانت واستقامت فکر ومحاکمه ایله مفطور ومحاسن اخلاقیه ایله مشهور امور دیده ووقور بر پیر کریم الخصال ایدی . من القدیم علم نباتاته مراق اولدیغندن اناطولی حصارنده کائن ساحلخانه‌سنك باغچه‌سنی انواع ازهار واشجار ایله املا ایلیوب آچیق هوالرده کندوسی دخی عملیات ترابیه اشتغال وتلذذ ایلر ایدی . عرفه کونی ینه اقشامه قدر باغچه‌ده اوغراشوب وعید شریفك برنجی وایکنجی کونلرنده زیارتنه کلان احبابنی کوزل کوزل قبول ایلیوب اوچنجی کونی بردنبره خسته‌لنمش واواقشام تسلیم روح ایلمشدر . قدیمدنبرو مکتب ملکیهٔ شاهانه‌ده ودارالمعلمینده علم نباتات تدریس ایلر ایدی . برنجی رتبه‌دن مجیدی وایکنجی رتبه‌دن عثمانی نشان ذیشانلرینی حائز ایدی .

صالح افندی فرانسه دولتنك لژیون دونور نشاننك قوماندور رتبه‌سنی پورتکیزك اوق پلاق نشاننك کذا قوماندور رتبه‌سنی پروسیا دولتنك اورور ده‌لاقور نشاننك ایکنجی رتبه‌سنی واسپانیانك قارلوس نشانی دخی حائز اولوب پاپا حضرتلری طرفندن دخی کندینه مرصع برقامه کوندرلمشیدی .

∴

بالاده‌کی ترجمهٔ حال صالح افندینك اعزاحباسندن بر ذات عالیقدر طرفندن ویرلمش اولوب بعده مرحومك خط دستیله برمفصل ترجمهٔ حالنه‌ده دسترس اولندیغندن اورادن دخی استنباط معلومات ایدلمشدر .

☼

اسماعیل بك

مکتب سلطانی مدیری رتبهٔ بالا اصحابندن اسماعیل حقی بك کچن کانون ثانینك ٢١ نجی کیجه‌سی وفات ایتمشدر .

مرحوم مشارالیهك خبر وفاتی مسموع عالیٔ جناب تاجدار اعظمی بیورلدقده مصارف تجهیزیه وتکفینیه‌سنك جیب همایون حضرت ملوکانه‌لرندن تسویه‌سی امر وفرمان بیورلمش وبرموجب ارادهٔ عنایت عادهٔ جناب پادشاهی جنازه‌سی فرداسی کون ساعت سکز بچق راده‌لرنده مکتب مذکوردن قالدیریله‌رق بربلوك عساکر شاهانه ژاندارمه وپولیس افرادیله بلدیه چاوشلری ومکتب ارکان معلمین وادارسیله شاکردان افندیلر وپك چوق ذوات کرام حاضر بولندیغی حالده احتفالات لایقه ایله ایوبده کائن مقبرهٔ مخصوصه‌ده ودیعهٔ رحمت رحمان قلنمشدر .

مرحوم مشارالیه مکتوبیٔ خارجیه قلمندن یتیشه‌رك وظیفه‌سنده کوستردیکی اقدامی ایله درجه درجه ارتقا ایدوب نظارت مشارالیها مترجم اول معاونلکنه وبعده مترجم اوللکنه تعیین قلنمش ومؤخراً خارجیه مستشارلغی مقامنده دخی بولنمشدر . الك صوك مأموریتی مکتب سلطانی مدیریتیدر . فرانسزجه انشا وکتابتده غایتله بهره‌دار اولوب علوم وفنونه محبتی حسبیله مکتب

سلطانی معلملرندن تدرس ایتمش و (باشلیه ئه‌سیانس ، یعنی فنون مأذونی رؤسنی اخذ ایلمشدر .

اهلیت ولیاقتنی تقدیراً کندیسنه طقسان طقوز تاریخنده رتبهٔ بالا توجیه وکموش لیاقت مدالیه‌سیله ایکنجی رتبه‌دن عثمانی ومجیدی نشان ذیشانلری احسان بیورلمش ایدی .

☼

بلاق بك

سلطان محمود خان ثانی حضرتلرینك عهد همایونلرنده یعنی ٢٤٦ سنهٔ هجریه‌سنده « مونیتور اوتومان » نامیله فرانسزجه رسمی برغزته تأسیس اولنمش ایدی‌که ادارهٔ تحریریه‌سی فرانسه دولتی تبعه‌سندن موسیو (بلاق) ه تفویض اولنمش ایدی . بوموسیو بلاق فرانسه‌ده مشهور آووقاتلردن ینه بواسمده برذاتك اوغلی ایدی ، که مؤخراً بدریله برابر ممالك عثمانیه‌یه هجرتله ازمیرده اختیار اقامت ایلمش ایدی .

بلاق بك مشارالیه سلطان محمود ثانی حضرتلرینك کیسهٔ عنایتلرندن تخصیص بیوردقلری معاش ایله پارسده مشهور (سن بارب) مکتبنده تحصیلدن علوم ایتمکله ختام مدت تحصیلدن صکره سایه‌سنده اکتساب نعم معنویه ایلدیکی دولتك خدماتنه حصر وجود ایلمشدر .

١٢٨٥ سنهٔ هجریه‌سنده بیك غروش معاش ایله لیمان اوطه‌سی ترجمانلغنه تعیین اولنمشدر . درت سنه صوکره نیم رسمی اوله‌رق تأسیس اولنان « قوریه دوقونسطانتی‌نوپل » غزته‌سی محررلکنه طرف باب عالیدن ٢٥٠٠ غروش معاشله مأمور ایدلمکله اوکوندن اعتباراً مسلك پدره ، یعنی نشریاته باشلامش ویدی سنه مذکور غزته‌نك ریاست تحریریه‌سنده بولندقدن صکره ١٢٦٩ ده پارس سفارت سنیه‌سی معیتنه آتشه تعیین اولنمشدر . بر سنه‌صکره بش بیك غروش معاشله سفارت مشارالیها باش کتابتنه ویدی سنه صکره ١٢٧٧ ده ناپولی شهبندرلکنه تعیین اولنمشدر .

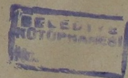
مأموریت مذکوره‌یی بش سنه حسن ایفا ایله مأذوناً درسعادته عودتنده سلطنت سنیه طرفندن برنجی دفعه اوله‌رق تأسیس اولنان واشینغتون سفارت سنیه‌سنه ٢٥ بیك غروش معاش تخصیصی ورتبهٔ اولی صنف ثانیسی توجیهله مأمور بیورلمش ومؤخراً ٨٨ سنه‌سی اوائلنده معاشلری ٣٠٠ لیرایه ابلاغ اولنمشدر . بوسفارت یدی سنه امتداد ایتمشدر . سفارت مشارالیهادن انفصالندن صکره ایکی بچق سنه معزول قاله‌رق طقسان اوچده بر مدت مطبوعات مدیرلکنه وینه اوسنه شورای دولته مأمور اولمش وطقسان بش سنه‌سنده اون بیك غروش معاشله التنجی دائرهٔ بلدیه ریاستنه تعیین بیوریله‌رق اوچ یوز سکز سنه سنه قدر اون ایکی سنه مأموریت

[مرحوم اسماعيل بك]

مذكورده ابراز مأثر اهليتله خصوصات بلديه يه عائد پك چوق اصلاحات وتزييناته موفق اولمشدر. سنهٔ مذكوره ظرفنده بكرش سفارت سنيه سنه مأمور بيوريله رق برسنه قدر سفارت مشاراليهاده ايفاى حسن خدمت ايلمش ايسه ده مبتلا اولديغى خسته لق موجب استعفاسى اولمغله درسعادته عودت ايتمش وبرمدت صكره تكرار دائرهٔ مذكوره مديريتنه تعيين بيورلمشدر.

مشاراليه فرانسزجه دن ماعدا انكليز وايتاليان لسانلرنده دخى اقتدار تحرير ايله معروفدر.

٭

واصف افندى

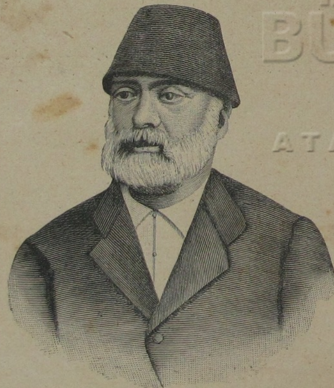
قدماى رجال دولت عليه دن محكمهٔ تميز رئيسى واصف افندى كچن شباط رومينك ١٣ نجى

[واصف افندى]

[بلاق بك]

[شاعر حقى بك]

كونى ارتحال داربقا ايلمشدر . مرحوم عدليه نظارتنك الك قدملى مأمورلرندن اولوب اولجه محكمهٔ جنايت رياستنى حائز ايدى . ٣٠٠ سنه‌سى ربيع الاولنك يكرميسنده رتبهٔ بالايى احراز ايتمش وبرنجى رتبه مجيدى وايكنجى رتبه‌دن عثمانى نشاننى حامل بولنمش ايدى .

☼

شاعر ابراهيم حقى بك

وزراى سلطنت سنيه‌دن مسورى محافظى اسبق اسماعيل پاشانك اوغليدر . پدرى مذكور محافظلقده ايكن ١٢٣٨ سنه‌سنده دنيايه كلمشدر .

اسماعيل پاشانك ١٢٥٨ سنه‌سنده درسعادته عودتنده ، اول وقت يكرمى ياشنده بولنان مخدومى برابر بولنيوردى .

حقى بك ، مسوريده پدرينك تعيين ايلديكى خصوصى معلملردن تعلم ايتمش ، بالخاصه ادبيات ايله اشتغال ايلمش ايدى . ادبيات عربيه‌دن اولدقجه حصه‌دار اولديغى كبى ادبيات فارسيه‌ده دخى بهرهٔ كاى پيدا ايتمش ايدى .

درسعادته ورودندن اعتباراً نامى شعراى عصر ميانده تذكار اولنمغه باشلامش ايدى . برسنه صكره يعنى ١٢٥٩ تاريخنده اوقاف همايون خزينه‌سى محاسبه قلمنه چراغ اولمشدر .

لاقيدانه برحالده يشامقده اولان شاعر ، قيود حسابيه ايچنده بولنمقدن پك‌ده محظوظ اولمامش اولملق كركدركه ١٢٦٧ تاريخنده اوقاف همايون مكتوبى قلمنه نقل ايدلدى . لكن شعر ايله شدت اشتغالى جهتله مسلك رسميده دوام ايده‌مه‌مشدر . اشعارندن نمايان اولان ذكا وعرفانه نظراً جديات ايله اشتغال ايتمش اولسه‌يدى البته وايه‌دار ترقى اولور ، بلكه لسانمزه جدى خدمتلرى‌ده اوله‌بيليردى .

حالنك پريشانلغنه مرحمةً ، پدرينه حرمةً كنديسنه خزينهٔ جليله‌دن معاش تخصيص اولنمشيدى .

☼

دوقتور منير بك

دوقتور منير بك تشرين ثانينك اوتوزنجى كونى وفات ايدرك جمله‌يى وعلى الخصوص عالم طبابتى دلخون ايلمشدر .

مرحوم « ١٢٧٤ » سنهٔ هجريه‌سى صفرنده بشكطاشده تولد ايتمشدر . خط دستيله محرر ترجمهٔ حال ورقه‌سنده كندى اساندن شويله ديور :

يدى ياشمده بشكطاشده قليج عليده كائن مكتب ابتدائى‌يه كيدوب اون ياشمه قدر علوم دينيه‌يى تعلمدن صكره اون ياشمده بشكطاش رشديهٔ ملكيه‌سنه نقل ايله اوراده درت سنه قدر عربى وفارسى وحساب وجغرافيا وانشا وهندسه تحصيل ايتدم . مدت مذكوره ختامنده مجلس معارف حضورنده امتحان اولنه‌رق رشديه‌لره مخصوص شهادتنامه‌يى اخذ ايلدم و آرزوم اوزرينه ١٢٧٨ سنهٔ هجريه‌سنده مكتب اعداديهٔ طبيهٔ شاهانه برنجى صنفنه قيد وقبول ايدلدم .

درت سنه اعداديه و آلتى سنه مكتب طبيه‌ده تحصيل علم ايتدكدن صكره ١٢٩٧ سنهٔ هجريه‌سى جمادى الآخرنده نشأت ايله دوقتورلق مرتبه‌سنى احراز ايلديكمدن ٩٨ سنه‌سنده عهدهٔ كمترانه‌مه طبيب يوزباشيلغى توجيه بيورلدى .

« لسان مادرزادم اولان تركجه‌دن ماعدا فرانسزجه‌ده تكلمه وكتابته مقتدرم . فن تداوى‌يه دائر فرانسزجه نشر ايدلمش اولان آثار متعدده‌دن جمع وترتيب ايدرك (مفردات طب وفن تداوى) اسمنده برمدخل وايكى جلددن مركب برائرم اولوب اثر مذكور جمعيت طبيهٔ عثمانيه‌نك تقدير وتحسينى ومعارف نظارت جليله‌سنك تصديقيله طبع ايدلديكى كبى امراض جلديه‌دن باحث و (كيبو) نام مؤلفك اثرندن مترجم ومبادئ عموميهٔ امراض جلديه نامنده برده مترجم ومطبوع اثرم وار در .

بيك اوچ يوز سنهٔ هجريه‌سى شعبانده صول قول اغالق رتبه‌سى توجيه قلندى . اوچ يوز ايكى سنه‌سى اواسطنده مكتب طبيهٔ شاهانه‌ده خواجه معاونلكلرى ايچون آچيلان مسابقت امتحان رسميسنده كسب استحقاق ايدرك مفردات طب وفن تداوى معلم معاونى انتخاب بيورلدم وربيع الآخرنده قوصوه فرقهٔ عسكريه‌سى طبابتنه تعيين بيورلديغمدن برسنه پرشته‌ده استخدام ايدلدكدن صكره تكرار درسعادته جلب اولنه‌رق مكتبده ايفاى وظيفه‌يه ابتدار ايتدم . اوچ يوز آلتى سنه‌سى ربيع الاولنده‌ده صاغ قول اغالق رتبه‌سى و ٣٠٧ سنه‌سنده‌ده تأليف وترجمه ايتديكم مفردات طب وفن تداوى وامراض جلديه نام اثرلرم تقديم عتبهٔ فلكمرتبهٔ جناب پادشاهى قلنمسى اوزرينه عهدهٔ كمترانه‌مه بيكباشيلق رتبهٔ رفيعه‌سى توجيه بيورلدى .

مرحوم ، سعى وغيرته برنمونه ايدى ؛ ميدانه كتورديكى آثار جديه دليلدر .

حالا مكاتب طبيهٔ شاهانه طلبه‌سى يدنده معتبر ومقبول وبردستور العمل اولان فن تداوى اثرى مرحومك مطالعه‌يه درجهٔ انهماكنى وتعميق آثارده قوهٔ استخراجيه واستنتاجيه‌سنى ارائه ايدر ؛ زيرا ولو يكى هيچ بردوا يوقدركه تجارب فيزيولوژيه وسميه‌سى كتابده مذكور اولمسون .

مرحومك معلومات وتحصيلاتى صرف نظرياته منحصر اولميوب تداويده اقدام وحذاقتى وتشخيص عللده اصابتى جمله عنده مسلم ايدى . لاجل التداوى مراجعت ايدن خستكانى قطعا

[مرحوم منير بك]

ردايلمز وكمال نزاكت ايله معاينه ايدرك ابراز انسانيت وحميت ايلردى . اعتقاد وعصبيتنده همان امثالسز اولوب شرع شريفك كوستر ديكى صورتده برطبيب مسلم وحاذق ايدى .

☼

موسيو پاستور

موسيو پاستورك وفاتى سال سابقك اك مهم وقايع مؤسفهٔ فنيه سندندر . زيرا معلم پاستور عالم فن وطبابتى بربشقه طريق ترقى ووقوفه سوق ايدن دهات فنيه دن ايدى .

موسيو لوى پاستور ١٨٢٢ سنه سى كانون اولنك يكرمى يدنجى كونى فرانسه ده كائن دول شهرنده تولد ايتمشدر . پدرى آربوا شهرنده دباغلق صنعتنى اجرا ايلمكده ايدى .

[پاستور]

پاستور ١٨٤٣ سنه سنده پارسه كيدرك دارالمعلمينه دخول ايچون اجرا ايديلان مسابقه امتحاننده دردنجيلك درجه سنى قزانمشدر . اوچ سنه صكره علوم طبيعيه دن شهادتنامه اخذ ايليه رك مكتب مذكور كيميا مستحضرلغنه تعيين اولنمش وبرسنه صكره دوقتورلق رتبه سنى احراز ايليه رك ديژون مكتبنه حكمت طبيعيه واوچ آى صكره استرازبورغ مكتب فوننه كيميا معلملكنه تعيين اولنمشدر .

١٨٥٤ سنه سنده ليل شهرنده كشاد ايديلان فن مكتبنك تنظيمى ايچون مأمور ايدلمشدر . اوچ سنه صكره موسيو پاستور پارسه عودت ايدرك دارالمعلمين صنوف عاليه سنك علوم وفنون قسمى درس نظارتنه تعيين قلنمشدر .

١٨٦٣ سنه سنده صنايع نفيسه مكتبنه طبقات ، حكمت وكيميا و١٨٦٧ سنه سنده صوربون

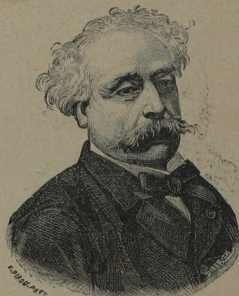
دارالفنونه كيميا معلمى تعيين اولنمشدر . ١٨٦٢ سنه‌سنده فنون اقاده‌ميسى معدنيات قسمى اعضالغنه نصب ايدلمشدر . ١٨٦٩ سنه‌سنده لوندره جمعيت قراليه‌سنه واوچ سنه صكره دخى طب اقاده‌ميسنه و ١٨٨١ سنه‌سنده ادبيات اقاده‌ميسنه متوفى موسيو ليتره‌نك يرينه اعضا تعيين قلنمشدر . برسنه صكره انكلتره ده كائن اوقسفورد دار الفنونى طرفدن كنديسنه دوقتورلق عنوانى اعطا ايدلمشدر . ١٨٨٧ سنه سنده اتفاق‌ارا ايله فنون اقاده‌ميسى كاتب دائميلكنه تعيين اولنمش ايسه‌ده موسيو پاستور ابقاى نامنه خدمت ايدن كشفياتى ايله متوغل اولديغندن وظيفهٔ مذكوره‌يى ايفا ايده‌مامش ويرينه كيميا كر شهيرموسيو برته‌لوتعيين اولنمشدر .

موسيو پاستور اجرا ايلديكى كشفيات فنيه سايه‌سنده برچوق مكافاته نائل اولديغندن لوندره جمعيت قراليه‌سى ، ١٨٥٦ سنه‌سنده بللوراته‌دائر وقوعبولان تجربياته‌دائر ايكى‌مداليه اعطا ايدلمش وايپك بوجكلرينه عارض اولان خسته‌لغك ازاله سنه دائر كشف ايتديكى اصول تداوى ايچون دخى اوستريا زراعت نظارتى طرفدن اون‌بيك‌فلورينلك برمكافات ويرلمشدر . ١٨٧٥ سنه‌سنده بيرا ، سركه وايپك بوجكنه دائر اجرا ايلديكى تجربيات ايچون جمعيت تشويقيه طرفدن اون‌ايكى بيك‌فرانق اعطا ايدلمشدر. ١٨٧٤ سنه‌سنده مجلس مبعوثانك‌قراريله سنوى اون ايكى بيك فرانق معاش‌دخى‌تخصيص قانمشدر. ١٨٨٢ سنه‌سنده‌روس‌جمعيت‌زراعيه‌سى‌طرفدن‌برقطعه آلتون مداليه اعطا ايدلمشدر . اختماره دائر وقوعبولان كشفياتنه مكافات اوله‌رق زراعت ، صنايع وتجارت جمعيتى طرفدن مصنع برمداليه اهدا ايدلمشدر وفنون ، طب اقاده ميلرى اعضاريله فنون مكتبى ودار المعلمين معلملرندن مركب برقوميته طرفدن موسيو پاستورك خدمات انسانيتكارانه‌سنه مكافات اولمق اوزره صورت مخصوصه‌ده بر مداليه حك‌ايتديريله‌رك اعطا ايدلمش وايكى‌سنه‌مقدم يتمشنجى سنهٔ تولدى‌مناسبتيله غايت‌مكمل‌ومطنطن مراسم اجرا ايدلمش ايدى .

✹

دوما راده

علكساندر دوما زاده ١٨٢٤ سنه‌سى تموزينك ٢٩ نده پارسده تولد ايتمشدر . دومازاده ايلك اثرينى ١٨٤٥ سنه‌سنده نشر ايتمشدر . (كبائر شباب) . اوزمان قراليچه‌نك تجبه‌لرى عنوانلى برده تياترو يازمش . صكره پدريله اسپانيا سياحتنه كيتمش عودتنده « درت قادينك سركذشتى » وبر قاچ اثرى نشر ايتمشدركه بونلر ميانده لادام اوقامليا مؤلفى طبقهٔ اشتهاره چيقارمشدر . بواثر ايلك دفعه ١٨٥٢ سنه‌سى شباطنك ١٢ سنده تياترو حالنه افراغ اولنوب اوينانمشدر . لادام اوقاملياىى متعاقب « ديان دوليس » ، « پاره مسئله‌سى » ، « ولد طبيعى » تياترولرينى اوينانمشدر . شوآثرك غيرت نشريه‌سى دومازاده‌نك بر مدت احوال صحيه‌سنى اخلال ايتمش ايدى . براى

[دوما زاده]

[قاميل دوسه]

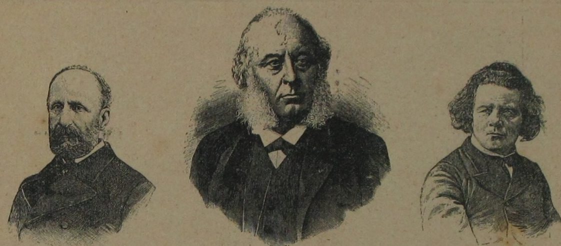
تبديل هوا سياحته چيقدى ، ١٨٦٤ سنه‌سنده عودت ايدرك « قادينلرك محبى » پيه‌سنى يازدى . زياده تنقيد ومؤاخذه‌يه اوغرادى ، بونك اوزرينه مؤلف بردها تياترو يازمه‌مغه قرار ويردى . فقط صكره ينه دايانه‌مامش وايكى ذاتله مشتركاً ايكى تياترو دها يازمش وبواثناده « قله‌مانسو واقعه‌سى » عنوانلى رومانى تأليف ايلمشدر . ١٨٦٧ سنه‌سنده « مادام اوبريه‌نك خاطراتى » تياتروسنى صحنهٔ تماشايه وضع ايتمشدركه بواثر زياده رغبت كورمش، لسانمزه دخى ترجمه اولنمشدر.

فرانسه والمانيا محاربه‌سندن صكره تكرار مؤلف قلم‌غيرتى اله آلمش ، درت پيه‌س دها يازمش وبونلرى متعاقب ايكى دانه دها پيشكاه تماشايه تقديم ايلمشدر . براز فاصله‌دن صكره « يبانجى » ايله « فرانسيون » ى يازمشدركه بونلرك‌ده پيه‌سلرى تركجه‌يه مترجمدر . الك صوك اثرى «پرنسس ده‌باغداد» در . دومازاده اقاده‌مى اعضاسندن ايدى .

✹

قاميل دوسه

فرانسه اقاده‌ميسى مشاور دائميسى ايكن ١٨٩٥ سنه‌سى نيسانك برنجى كونى ترك حيات ايدن موسيو قاميل دوسه فرانسه‌نك مابه‌الافتخارى اولان اعاظم ادباسندن ايدى . اولا علم حقوق تحصيل ايتدكدن صكره دعوى وكالتى مسلكنه سلوك ايتمش وبرمدت صكره مسلك مذكورى ترك ايدرك تياترو يازمغه باشلامش وتحرير ايتديكى تياترو پيه‌سلرى ازبرمدت ظرفده باعث اشتهارى اوله‌رق ١٨٥٣ سنه‌سنده پارس تياترولرى مديرلكنه تعيين ايدلمشدر .

(روبنشتاین)　(دوقتور ورنوی)　(ایکنجی فرانسوا)

دوقتور وه‌رنوی

دوقتور وه‌رنوی ١٨٢٣ سنه‌سنده پارسده تولد ایتمش وشهر مذکورده تحصیل علم طب ایلمشدر . ١٨٥٢ سنه‌سنده دوقتورلق شهادتنامه‌سی اخذ ایتمش وبرسنه صکره پارس مکتب طبیه‌سی سریریات جراحیه معلملکنه تعیین اولنمشدر .

دوقتور وه‌رنوی فن طبك اك مترقی قسمی اولان جراحلقده کسب مهارت ایلیه‌رك بوفنه دائر دخی الآن ایدیٔ اطباده متداول آثار مهمه‌سی موجوددر . ١٨٠٠ سنه‌سی حزیرانك اون ایکیسنده پارسده ترك حیات ایلمشدر .

☼

آنتوان روبنشتاین

صنایع نفیسه اربابنك وجوده کتیردکلری آثار فطره‌یه حائز اولدقلری قابلیت استعدادیه ایله متناسب اولدیغندن موسیقی شناسان دخی شاعرلر کبی حسیاتلرینه تابعدر . فطرةً موسیقی‌یه استعدادی اولمیان برکیمسه‌نك تحصیل ایله مکمل برموسیقی شناس اولمسی ممکن دکلدر . ایشته انتوان روبنشتاین استعداد تام ایله یرادلمش روس موسیقی شناسانندن ایدی . ١٨٢٩ سنه‌سنده (مولد اباد) ده تولدایتمش و آوروپاده تحصیل فن موسیقی ایلمشدر . روبنشتاین اکزیاده پیانو چالمقده کسب مهارت ایتدکدن صکره روسیه‌یه عودت ایدرك روس والمانجه برچوق اوپرالر تنظیم ایتمش

(پرنس آلبر)

وجمله‌سیده مظهر تقدیر عامه اولمشدر . روبنشتاین ینه آره‌صره انکلتره ، فرانسه المانیا واسوه‌چ ممالکنه کیدرك متعدد قونسرلر ویرمش واوروپا موسیقی هوسکارانی صنعتنده‌کی مهارتندن محروم ایتمامشدر .

☼

سیچیلیتین قرالی ایکنجی فرانسوا

اوستریا ایمپراطوریچه‌سنك همشیره‌سی بولنان پرنسس ماری دوباویه‌رك زوجه‌سی ایکنجی فرانسوا ١٨٩٤ سنه‌سی کانون اولنك یکرمی یدنجی کونی ترك حیات ایلمشدر .

مشارالیه ایتالیا قرالیتنك تشکلندن بری پارسده اقامت ایلیور ایدی .

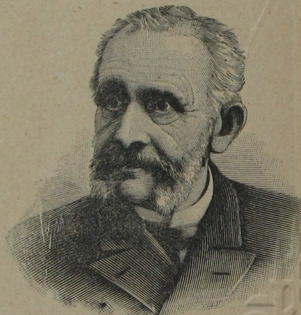
☼

آرشیدوق آلبر

اوستریا ایمپراطوری فرانسوا ژوزف حضرتلرینک عمجه زاده‌سی اولوب بر مدتدنبری اسیرفراش اضطراب بولنمقده اولان آرشیدوق (آلبر – فره‌دریق دوق دوتریش) شباط رومینک ۷ نجی کونی وفات ایتمشدر. متوفی آرشیدوق (شارل) ك مخدومی وسیجیلتین قرالیچه‌سنک برادری اولوب ۱۸۱۷ تاریخ میلادیسی نیسانک اوچنده تولد ایتمش وبناءً علیه یتمش سکز یاشنده بولنمشدر. هنوز کنج یاشنده ایکن سلك عسکری‌یه دخالت ایدرك ۱۸۴۹ تاریخنده رتبه‌سی سواری جنراللغنه ترفیع وبو مناسبتله ایتالیاده آرامساز برمفرزه قوماندانلغنه تعیین ایدیله‌رك (نووار) محاربه‌سنده پك بیوك یارارلق ابراز ایتمش اولمغله محاربهٔ مذکوره‌نك ختامنی متعاقب

(مارشال قانروبر)

(موسیو ده‌کیه‌رس)

(لورد چرچیل)

اوچنجی قول اردو قوماندانلغنه ترفیعاً تعیین اولنمش وبعده مجارستان والیلکنه نصب اولنه‌رق ۱۸۶۰ سنه‌سنه قدر مأموریت مذکوره‌ده قالمشدر.

بالآخره (صادووا) محاربه‌سنده، قوماندان صکره ۱۸۶۹ تاریخنده بوعنوانی اردو مفتش عمومیلکنه تبدیل ایلمش وینه سنهٔ مرقومه‌ده فن حرب حقنده بر اثر مهم قلمه آله‌رق نشر ایلمشدر.

متوفی آرشیدوق (آلبر – فره‌دریق) ۱۸۴۴ سنهٔ مالیسنده باویرا قرالی سابق متوفی (لوئی) نك کریمه‌سی آرشیدوشس (هیلده‌غاد) ایله تزوج ایلمشدی.

✱

ماره‌شال قانروبر

ماره‌شال رتبهٔ عسکریه‌سنی فرانسه‌ده حائز بولنان امرای سیفیه‌نك صوکنجیسی ماره‌شال قانروبر سکسان التی یاشنده اولدیغی حالده کانون ثانینك ۲۸ نجی کونی وفات ایتمشدر.

ماره‌شال قانروبر ۱۸۰۹ سنه‌سنده لو قصبه‌سنده تولد ایتمش اولوب اولا ۱۸۳۰ سنه‌سنده فرانسه‌نك جنوب محاربه‌سنه کیرمش و ۱۸۵۰ ده قریم محاربه‌سنده فرانسه‌نك ایکنجی اردوسنه ریاست ایتمش بعده ۱۸۵۶ ده مازنتا و سولفه‌رینو محاربه‌لرنده قوماندانلقده بولندیغی کبی فرانسه وپروسیه محاربه‌سنده دخی زیاده یارارلق کوسترمش ایدی.

مارەشال قانروبر فرانسه ایله برابر بتون اوروپانك الك امكدار امرای عسكریەسندن ایدی . بناءً علیه وفاتنده همان هرطرفدن فرانسه حكومتنه بیان تعزیت اولنمش وجنازەسی حكومت مشار الیها طرفندن احتفالات لازمه ایله قالدیرلمشدر .

☼

موسیو دەكیەرس

روسیه خارجیه ناظری نیقولا قارلوویچ دەكیەرس اشبو كانون ثانینك ٢٧ نجی كونی مبتلا اولدیغی علتدن رهایاب اولەمیەرق وفات ایتمشدر .

موسیو دەكیەرس ١٨٢٠ سنەسی مایسنك ٩ نجی كونی روسیەنك شمالنده فلاندەده تولد ایتمش اولوب اسوج اصلزادكانندن غونبرغ عائلەسنه منسوب ایدی . روسیه دائرهٔ خارجیەسنه اون سكز یاشنده ایكن داخل اولان كیەرس ١٨٥٨ ده مصر و ١٨٦٣ ده طهران شهبندرلكنه تعیین اولنمش ١٨٧٢ ده استقهولم سفارتنه ترفیع ایتمش واوچ سنه صوكره روسیه یه عودت ایدوب اوزمانكی خارجیه ناظری پرنس غورچاقوفه معاون نصب قلنمش و ١٨٨٢ سنەسنده خارجیه نظارتنه كچمشدر .

موسیو دەكیەرس روسیه ایمپراطور حاضریله پدرلری متوفا علكساندرك زیادەسیله امنیت وتوجهنی جلب ایتمش اصدقای مأمورینندن ایدی ؛ ١٨٨١ و ١٨٨٣ سنەلرنده برلین ، ویانه وفرەدریقسروحەیه سیاسةً سیاحتلر اجرا ایدرك اوروپا زمامداران ادارەسنه دخی كندینی بكندیرمشدر .

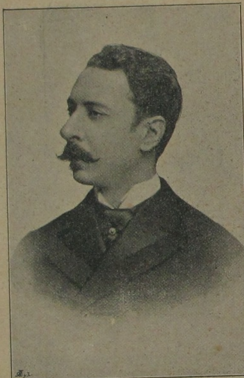
☼

لورد رودولف چرچیل

انكلترەنك مشاهیر سیاسیونندن اولان لورد رودولف چرچیل دها كنج یاشنده كانون ثانینك ٢١ نجی كونی لوندرەده وفات ایتمشدر .

لورد چرچیل ١٨٤٩ سنەسنده تولد ایتمش ومالبوروغ عائلەسنه منسوب بولنمش اولدیغی ایچون حقیقةً اصیلزادكاندن ایدی . هنوز یكرمی بش یاشنده ایكن عوام قارەسنه اعضا انتخاب اولندی . ١٨٨٥ سنەسنده لورد سالسبورینك قابینەسنده هندستان نظارتی مستشارلغنه تعیین ایدلدی . ١٨٨٦ ده شانسەلیەلكه كچدی .

لورد چرچیل طلاقت لسانی وسلاست قلمی ایله انكلترەده مشاهیر جدیەدن ایدی .

قاتالانی

درسعادتده ایتالیا سفیری اولدیغی حالده بو یاز كنج یاشنده وفات ایدن قونت قاتالانینك رسمی درج صحیفه قلنمشدر . قونت قاتالانی ایتالیانك الك پارلاق مأمورین سیاسیەسندن ایدی . مسقط رأسلری قانه شهری اولدیغی جهتله نعشی بعدالتحنیط مذكور شهره نقل اولنمشدر . قونت قاتالانینك زوجەسی اصیل فامیلیایه منسوب بر كنج ایدی . متوفای مشارالیهك یرینه ایتالیا دولتی طرفندن درسعادت سفارتنه موسیو پانسا كلمشدر .

قونت دەتاف

اوستریانك باش وكیل اسبقی مشهور قونت دە تاف ، بوسنه وفات ایتمشدر . مومی الیه مشاهیر سیاسیوندن اولوب ترجمهٔ حالی عصر حاضر تاریخنده بر فصل مهم اشغال ایدەجكدر . مومی الیه حین وفاتنده التمش ایكی یاشنده ایدی . ١٨٣٣ سنەسندنبری پراغ شهرنده بولنیور ایدی .

قونت دوتافه مجارستانده ١٨٥٧ ده تشكیل اولنان قائممقاملق كتابتنده بولنمش ١٨٦٣ دن ١٨٦٧ یه قدر سالجبورغ واوستریای علیا دوقەلغنی اداره ایتمش و ١٨٦٧ ده موسیو باقرەدی یه خلفاً داخلیه نظارتنه تعیین اولنمش وبعده بواثناده بوهمیالیلر طرفندن رایخشترات مجلسنه اعضا انتخاب اولنمشدر .

١٨٩٦ دن ١٨٧٠ تاریخنه قدر مجلسك ریاستنده بولنمش وصكره تیرول والیلكنه نصب اولنمشدر . شو تفصیلاتدن اكلاشیلیوركه قونت دوتافه ١٨٧٩ تاریخنه قدر پك مهم خدمانده بولنمامشدر . فقط بوتاریخدن صكره ایفا ایتدیكی خدمات كیتدكجه كسب اهمیت ایتمشدر . ١٨٧٩ ده موسیو اوەرسبرغه خلف اولەرق داخلیه نظارتنه وبرقاچ آی صكره مجلس وكلا ریاستنه تعیین اولنمشدر . بواثناده داخل ممالكده حكمفرما اولان متعدد قاریشقلقلری حكمت سیاسیەسی ایله آز وقت ایچنده كاملاً برطرف ایلمشدر . بووقتلرده ١٨٦٦ تاریخنده كی صادووا وقوعاتندن طولایی آوستریا ومجارستان ایله آلمانیا بیننده حكمفرما اولان كركین مناسباتی بر

[قونت دەتانه]

[امیرال تنغ]

صورت دوستانه‌ده برطرف ایلیه‌رك ایکی دولت بیننده موجود اولان اتفاقی، معاهده‌یه ربط ایتمکه موفق اولمش و آوستریا عسکرینی سکز یوز بیکه ابلاغ ایلمشدر .

☼

چین آمیراللرندن تنغ

بوذات چین وژاپون محاربه‌سنده پور آرتورده برمغلوبیت قطعیه‌یه دوچار اولمش اولمسی حسبیله چین دونماسنك دشمن النه کچمسنه سبب اولمش اولان چین مشاهیر امراسندن ایدی . هزیمت واقعه اوزرینه بالاخر کوره‌جکی مجازاتی درپیش ایتمش اولملی که انتحار ایتمشدر .

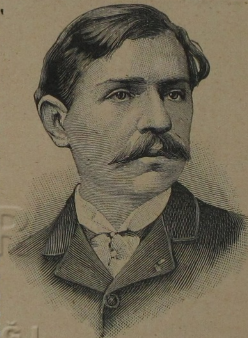
سودای حقیقی

مؤلفی
پول بورژه

مترجمی
احمد احسان

فرانسه مؤلفلری میاننده بر مهم فوق العاده احراز ایلیوب آثارینك اهمیت مخصوصه‌سندن دولایی اخیراً انجمن دانشه دخی اعضا اولان پول بورژه‌نك اڭ لطیف بر اثریدر. ایللوستراسیون غزته‌سنه تفرقه اوله‌رق درج اولندیغی کبی باکه اون درلوسی‌ده جلد حالنده چیقارلمشدرکه بوده اثرك اهمیتنه دلالت ایدر.

اشبو اثر بو دفعه احمد احسان بك طرفندن بر صورت مکمله‌ده ترجمه اوله‌رق اصلنده‌کی رسملرله دخی بالتزیین طبع ونشر اولنمشدر. کتابك شکلی دخی پك ظریفدر. راحت اوقونمق اوزره اوفق قطعه انتخاب اولنمشدر. سودای حقیقینك تشکیل ایلدیکی جلد شکلنده ظریف بر کتاب میدان مطبوعاتده یوتدر دینلسه بجادر.

مؤلفی پول بورژه

سودای حقیقی رومانی ایکی نوع کاغده طبع اولندی. فوق العاده کاغدك فیأتی ۸ واعلا کاغدك بدلی ٦ غروشدر. طشره‌دن ایکی غروش پوسته بدلی ضم ایتمك لازمکلیر. پوسته پولی قبول اولنور. انجق یکرمی غروشدن یوقاری سپارش ایچون پول آلنمز. درونده نقد بولنان هر درلو مکاتیب تعهدلو اولنملیدر.

رومانلر معلوم اولدیغی اوزره برقاچ قسمه آیریلیر. بونلرده حقیقی، طبیعی وخیالی نامنی آلیر. حقیقیلر سودای حقیقی کبی مزیت ادبیه وحکمیه‌یی، طبعیلر مزیت مخصوصهٔ تصویریه‌یی حائز اولنلردر. خیالیلر ایسه صرف مثال قبیلندن شیلردر. اڭ مقبول رومانلر حقیقیلردر. زیرا مؤلف بوراده قطعا خارج طبیعت خیاللر یاپمز، حسیات حقیقیه‌یی تصویر ایلر. اشته سودای حقیقی رومانده مؤلف بر دلیقانلینك عشق وسوداسی اوغورنده جوشغونلغنی غایت طبیعی اوله‌رق تصویر ایلر.

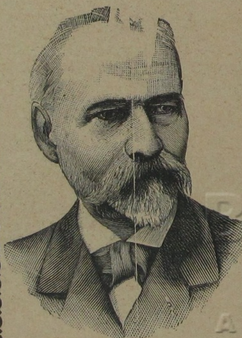
حسن وآن

مؤلفی
آندره تورییه

مترجمی
احمد احسان

حسن وآن فوق العاده مکمل حسی وادبی بر رومانددر. اندره توریه‌نك سبب اشتهاری اولمشدر. ایللوستراسیون غزته‌سنه تفرقه اولندقدن صوکره نشر اولنمش اولوب اثرك رسملری اشته بو غزته‌دن نقل اولندیغی جهتله حقیقةً فوق العاده‌در. رومانده بر رسامك حیات ساعیانه ومسعودانه‌سی تصویر اولندقدن صوکره دوچار اولدیغی بر سودا ایله حرکاتی وسوداسنك مسببی صاحبهٔ حسن وآن بر قادینك احوالی پیشکاه قارئینه وضع اولنیور.

طشره‌دن کتابلره عائد اوله‌رق درونده اوراق نقدیه کوندریله‌جك مکتوبلرك کافه‌سی تعهدلو اولنملیدر. بر ده یکرمی غروشدن یوقاری ارسالاتده پوسته وتمغا پولی قبول اولنه‌مز. بانقه شعبه‌سی بولنان محللردن پولیچه المق دها موافقدر. رومانك تکمیل جلدی ١٦ غروشدر.

مؤلف آندره توریه

نوسالمز قباغنده اعلان اولنان کتابلردن ٢٠٠ غروشلق سپارش وقوع بولورسه یوزده یکرمی تنزیل اولنور اثرك تکمیلی ١٦ غروشدر. طشره‌دن ارزو ایدنلر ١٩ غروش ارسال ایتملیدر. مجلد اوله‌رق آلمق ارزو ایدنلر بر جلد کتاب ایچون ٨ غروش علاوه ایتملیدر.

رومانلر معلوم اولدیغی اوزره برقاچ قسمه آیریلیر. بونلرده حقیقی، طبیعی وخیالی نامنی آلیر. حقیقیلر حسن وآن کبی مزیت ادبیه وحکمیه‌یی، طبیعیلر مزیت مخصوصهٔ تصویریه‌یی حائز اولنلردر. خیالیلر ایسه صرف مصال قبیلندن شیلردر. اڭ مقبول رومانلر حقیقیلردر. زیرا مؤلف بوراده قطعا خارج طبیعت خیاللر یاپمز، حسیات حقیقیه‌یی تصویر ایلر. اشته حسن وآن رومانده مؤلف بر صنعتکارك عشق وسوداسنی وسوداسی اوغورنده جوشغونلغنی غایت طبیعی اوله‌رق تصویر ایلر.

فیأتی ٦ غروشدر
ولایات شاهانه‌ده
پوسته اجرتیله ٨ غروشه
صاتیلور